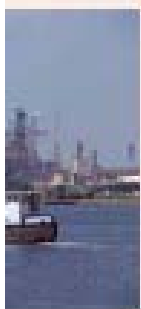

TOTAAL

door drs. Anneke van den Broek

Docentenhandleiding

**BASISCURSUS NEDERLANDS
VOOR ANDERSTALIGEN**

Inleiding

De opzet, structuur en thema's in **Totaal** zullen voor docent en cursist voor zich spreken.

Deze docentenhandleiding bevat naast een korte uiteenzetting van de vaste onderdelen per les, voor iedere les afzonderlijk ideeën om de teksten en oefeningen verder te exploiteren. Het spreekt voor zich dat er naast deze ideeën nog vele andere mogelijkheden zijn om het aangeboden materiaal in Totaal te exploreren en te verwerken.

Daarnaast treft u de teksten van de luisteroefeningen aan.

Doel

Het doel van Totaal is aan anderstalige volwassenen de Nederlandse omgangstaal te leren.

Doelgroep

Totaal is met name bedoeld voor middelbaar en hoger opgeleide anderstaligen. De methode is inzetbaar in individuele en in groepscursussen, binnen en buiten het Nederlandse taalgebied. Het boek bevat veel materiaal dat zelfwerkzaamheid mogelijk maakt en bevordert: vocabulaire lijsten en lijst met grammaticale termen in drie talen, ruim 10 uur luister- en oefenmateriaal, sleutel van alle luister- en huiswerkoefeningen en van de toetsen.

Niveau

De methode is geschikt voor zowel absolute beginners als zg. "false" beginners. Totaal brengt de cursisten tot een taalbeheersingsniveau dat hen in staat stelt te communiceren in dagelijkse taalgebruikssituaties.

In termen van het Europees Referentiekader is het mogelijk om aan het einde van deze basiscursus het niveau A2, Waystage te bereiken.

Het Europees Referentiekader beschrijft het taalbeheersingsniveau van vijf specifieke (deel)vaardigheden:

Luistervaardigheid:

Leesvaardigheid:

Spreekvaardigheid (gesproken productie):

Spreekvaardigheid (interactie):

Schrijfvaardigheid:

Kenmerken

- ♦ heldere en gestructureerde opbouw.
- ♦ duidelijke en overzichtelijke hoofdstukpagina waarin thema en functies worden geïntroduceerd.
- ♦ actuele thema's afgestemd op interesses en behoeften van de cursist.
- ♦ veel aandacht voor structuren.
- ♦ een schat aan oefenmateriaal.
- ♦ tussentoets na iedere vijfde les.
- ♦ schematische overzichten van de grammatica.
- ♦ woordenlijsten in Engels, Frans en Duits.
- ♦ lijst van grammaticale termen in Engels, Frans en Duits.
- ♦ ruim 10 uur dialoog-, functioneel luister-, uitspraak- en oefenmateriaal (zeer geschikt voor zelfstudie).
- ♦ veel extra spreekopdrachten in docentenhandleiding.
- ♦ in ieder hoofdstuk aandacht voor Nederlandse cultuur in informatieve leesteksten.

Vaste onderdelen en vaardigheden

Iedere les bestaat uit veertien vaste onderdelen waarvan de dialoog (onderdeel 02) de basis vormt voor de rest van de les. Per onderdeel volgen hier enkele aanwijzingen.

De onderdelen in de lessen die gemarkeerd zijn met een koptelefoontje, zijn opgenomen in het geluidsmateriaal.

Voorblad

Iedere les wordt ingeleid door een voorblad. Daarop staat aangegeven welke thema's en functies in die les aan bod zullen komen. Verder staat daarop een foto die betrekking heeft op de dialoog of op het thema van het aanvullend vocabulaire.

Het thema kan middels het voorblad al ingeleid worden door er algemene vragen over te stellen of de cursist(en) erover te laten associëren. Naast introductie wordt op deze wijze tevens de aanwezige kennis over dit thema geactiveerd. Dit kan bijvoorbeeld via een woordenweb: door midden op het bord het thema te schrijven en alle woorden erom heen te groeperen. Probeer hierbij zoveel mogelijk uit te gaan van de woorden die de cursisten aandragen en niet zelf te veel nieuw vocabulaire aan te bieden (buiten de woorden die in de les zelf aangeboden zullen worden).

Vragen en informatie ter introductie van de les kunnen in de eerste lessen natuurlijk gegeven worden in een gemeenschappelijke taal. Het associëren en het benoemen van wat je ziet op de foto's kan direct in de doeltaal plaatsvinden.

Zie verder lesspecifieke aanwijzingen.

01 Introductie

Via de introductie wordt het onderwerp van de les ingeleid, de affiniteit van de cursisten met het onderwerp afgetast en wordt de voorkennis van de cursisten betreffende dit onderwerp onderzocht, besproken, geactiveerd. Je kunt dit laten aansluiten bij of samenvakken met het voorblad.

02 Tekst

De tekst in dialoogvorm vormt de basis van iedere les. Hierin komen het nieuwe vocabulaire, de uitdrukkingen en de nieuwe grammatica aan bod. Een uitgebreide behandeling van de dialoog is van groot belang.

Het is niet aan te raden cursisten als eerste kennismaking met een nieuwe dialoog de tekst te laten voorlezen.

Enkele mogelijkheden:

- de cursisten hebben als huiswerk de tekst voorbereid (lezen, luisteren, woorden opzoeken);
- de docent geeft een korte introductie van de tekst en leest de tekst voor;
- de docent geeft een korte introductie van de tekst en laat hem vervolgens horen (zonder mee te laten lezen), gevolgd door het beluisteren van de gepauzeerde versie (cursisten lezen mee);
- de docent bespreekt de dialoog;
- nu de cursisten de tekst begrijpen, is het nuttig ze nogmaals naar de tekst te laten luisteren;
- dan kunnen de cursisten de tekst ook zelf (eventueel verdeeld in rollen) lezen.

Het vocabulaire (onderdeel 03) en de vragen bij de tekst (onderdeel 04) ondersteunen de exploratie van de dialoog.

In de aanwijzingen per les staan veel extra vragen die naar aanleiding van de dialoog gesteld kunnen worden.

Voor deze vragen en alle andere vragen die in het kader van inoefening van grammatica of andere zaken gesteld kunnen worden, geldt dat het antwoord van de cursist(en) uiteraard uitgangspunt kan zijn voor andere vragen of vrije conversatie!

Nadat de docent vragen gesteld heeft over de dialoog, kunnen de cursisten zelf enkele vragen maken over de tekst (bijvoorbeeld 3 vragen over de tekst en 2 vragen over het thema van de tekst maar niet over de inhoud) en ze aan elkaar stellen.

De dialogen vormen tevens de basis van de spreekopdrachten en rollenspellen die de docent met de cursist of die de cursisten onderling kunnen uitvoeren. Zie daarvoor de lesspecifieke aanwijzingen.

De dialogen zijn steeds twee maal opgenomen in het geluidsmateriaal. Eén keer in normaal spreektempo; direct gevolgd door een tweede keer met een pauze na iedere regel, zodat de cursist de tekst kan naspreken. Het naspreken van de dialoog (met boek maar zeker ook zonder boek erbij) is een belangrijke zelfstudie-activiteit voor de cursist. Hij oefent hiermee vier dingen tegelijkertijd: vocabulaire, zinsconstructies, uitspraak en zinsmelodie (prosodie).

03 – Vocabulaire

De nieuwe woorden worden aangeboden in de volgorde waarin ze voorkomen in de dialoog. Met deze woordenlijst kan de cursist gemakkelijk de dialoog voorbereiden. De woordenlijsten zijn opgenomen in het geluidsmateriaal. De cursist kan op deze manier zijn uitspraak extra oefenen en kan zo ook de nieuwe woorden beter in zich opnemen. De woorden van deze lijsten zijn opgenomen in de alfabetische woordenlijst achter in het boek. Deze lijst is nadrukkelijk geen woordenboek!

Via de structuuroefeningen en de huiswerkoefeningen komt het nieuwe vocabulaire steeds weer terug zodat de cursist het "ongemerkt" oefent. De woorden uit deze vocabulairelijsten zijn per les op de cd-rom opgenomen.

Deze kunnen geïmporteerd worden in een online woordenleerprogramma zoals Wrts (www.wrts.nl).

Alle vocabulairelijsten zijn ingesproken met een korte pauze. Zo kunnen de cursisten de nieuwe woorden beluisteren en naspreken om op die manier de woorden zelf en hun uitspraak te oefenen.

Onder de vocabulairelijst van de dialoog staat steeds een aantal straatnaamborden. Op deze borden staan woorden die voorkomen in de juist behandelde lijst. Het doel hiervan is niets meer en niets minder dan de "buitenwereld" de les in halen: laten zien dat er overal op straat (steeds meer) woorden zijn die de cursist zal kennen.

Het is een leuke extra opdracht om af en toe de cursist in zijn eigen woonplaats te laten zoeken naar straatnamen met "bekende" woorden en/of namen.

04 – Vragen bij de tekst

De docent kan de eerste tien vragen gebruiken bij de exploratiefase van de dialoog. Het spreekt voor zich dat de docent zich niet tot deze tien vragen hoeft te beperken. Met deze vragen kan gecheckt worden of de cursist de inhoud van de dialoog begrepen heeft. Belangrijker is echter dat hiermee de spreekvaardigheid geoefend kan worden. Het is niet noodzakelijk dat de cursisten de inhoud van de tekst letterlijk kennen maar wel dat ze de woorden en constructies leren gebruiken. Het is daarom geen probleem dat de cursisten in de tekst kijken om het antwoord op de vragen te vinden. De vragen 11 tot en met 15 (aan te vullen met vragen die aansluiten bij het niveau en de interesse van de cursist) gaan een stap verder en vormen een overgang naar een vrijer gebruik van de taal. De onderwerpen uit de dialoog worden toegesneden op de persoonlijke situatie van de cursist of in een algemenere context geplaatst. Deze vragen kunnen ook in een later stadium (exploitatie) in de les behandeld worden.

De cursisten kunnen de vragen ook aan elkaar stellen (de kring rond of in tweetallen) of schriftelijk beantwoorden.

Zie verder onder **Spreekvaardigheid** en lesspecifieke aanwijzingen.

05 – Samenvatting

De samenvatting van de dialoog geeft de inhoud ervan weer in iets andere bewoordingen en kan in de exploitatiefase gebruikt worden. De dialoog is uiteraard geheel in de ik-vorm geschreven; de samenvatting in de derde persoon. De samenvatting kan bijvoorbeeld als dictee of als leesstuk gebruikt worden. In enkele lessen is de tekst van de samenvatting gebruikt als gatentekst voor een luisteroefening. Zie verder onder **Schrijfvaardigheid** en **Spreekvaardigheid**.

06 – Vocabulaire-oefeningen

Het vocabulaire bij de tekst komt in minimaal twee oefeningen nogmaals aan bod. Het gaat hierbij om het herkennen van het nieuwe vocabulaire, het begrip aan de hand omschrijvingen of zinnen en het actief gebruik ervan. Enkele woordzoekers zijn verder aangevuld met bekend veronderstelde basiswoorden uit eerdere lessen.

07 – Grammatica

Grammatica is geen doelstelling op zich in deze basiscursus. Het aanleren van de juiste structuren van de taal vanaf de basis is echter van uitermate groot belang voor het correct leren beheersen ervan. De docent kan de nieuwe grammatica van iedere les uitleggen aan de hand van de dialogen, aan de hand van de schema's in het boek, of het één ondersteund door het ander. De overzichten zijn bedoeld voor de cursist en zijn daarom kort en schematisch gehouden. In het kader van de spreekvaardigheid strekt het tot de aanbeveling om de grammatica zoveel mogelijk mondeling te oefenen (zie onderdeel 08). Zie verder de lesspecifieke aanwijzingen.

08 – Grammatica-oefeningen

In minimaal twee oefeningen kan de zojuist besproken grammatica geoefend worden. Het is de bedoeling dat deze oefeningen uitsluitend mondeling gedaan worden! Spreekvaardigheid is niet voor niets het hoofddoel van deze methode en op deze manier zal de cursist beter voelen en ervaren hoe hij de constructies in zijn spreken moet toepassen. Bovendien kan hij zich zo niet verschuilen achter het schriftelijk, mathematisch toepassen van een "trucje" en confronteert het hem beter met de moeilijkheden en gebruikstoepassingen.

09 – Structuuroefeningen

Het aanbieden van structuuroefeningen is vaak aanleiding tot discussie bij zowel cursisten als docenten. Het op de automatische piloot toepassen van een constructie wordt dan als punt van kritiek gegeven. Dat is in feite juist de reden dat deze oefeningen zeer zinvol zijn.

Met de structuuroefeningen kan de cursist zinnen leren maken volgens patronen die hij in de dialoog en in de behandeling van de grammatica gehoord/gezien heeft. In het begin bezit de cursist nog niet voldoende vocabulaire en spreekvaardigheid om het spreken voldoende te oefenen. Dan helpen deze oefeningen hem juist uitspraak, vocabulaire en structuren te oefenen en enige routine in het spreken van Nederlandse zinnen op te bouwen.

In les 1 tot en met 10 staan steeds vijf structuuroefeningen over de nieuw aangeboden structuren. Ook komen de nieuwe woorden uit iedere les hierin in ruime mate aan bod. In les 11 tot en met 20 staan steeds zes structuuroefeningen. Naast de vijf oefeningen over de nieuwe structuren wordt één item uit de voorgaande lessen extra geoefend.

De opzet van de oefeningen is als volgt. De cursist hoort een modelstimulus, direct gevolgd door een modelrespons (soms twee modelstimuli en twee modelresponsen). In de pauze die daarop volgt moet hij zich realiseren welke verandering de stimulus ondergaan heeft, dus wat de bedoeling is van de oefening. Dan begint de eigenlijke oefening. De cursist hoort een stimulus die overeenkomt met de modelstimulus. Hij geeft een respons die overeenkomt met de modelrespons; dan hoort hij de correcte respons, die hij in de pauze die volgt kan herhalen. Het antwoord van zin 3 t/m 10 staat niet in het boek zodat de cursist echt zelf moet nadenken over de structuur en niet verleid kan worden de zin uit het boek voor te lezen.

Deze oefeningen zijn uitermate geschikt voor zelfstudie (in de mediatheek), maar kunnen natuurlijk eveneens samen met de docent of in groepjes van twee geoefend worden. Voor cursisten voor wie de aangeboden stof nog moeilijk is of die nog moeite hebben met het zelfstandig werken in de mediatheek, is het raadzaam eerst deze structuuroefeningen samen met de docent of in tweetallen te oefenen alvorens ze zelfstandig in de mediatheek te doen. Eventueel kan de cursist de antwoorden op de zinnen eerst uitschrijven, dus de oefeningen eerst schriftelijk doen. Het gevaar is dan wel de eerder genoemde verleiding de zinnen voor te lezen in plaats van ze zelf te maken.

10 – Aanvullend vocabulaire

In het aanvullend vocabulaire biedt het boek thematisch extra vocabulaire. Het thema sluit aan bij het onderwerp van de dialoog. Het vocabulaire dat in de opeenvolgende lessen gebruikt wordt en als bekend verondersteld wordt, staat los van de woorden die hier aangeboden worden. Het leren en gebruiken hiervan stelt de cursist uiteraard wel in staat een extra stap te zetten in zijn conversatie. Evenals de woorden uit de woordenlijsten bij de dialogen, staan de woorden uit het aanvullend vocabulaire in de alfabetische woordenlijst achter in het cursistenboek.

Enkele ideeën om deze vocabulairelijsten te behandelen:

- de docent leest de woorden voor,
- de cursist(en) lezen de woorden voor,
- de cursist(en) kiezen een aantal woorden uit de lijst en maken daarmee een zin of een vraag voor een medecursist,
- de werkwoorden worden uit de lijst gehaald en de cursist(en) maken zinnen/vragen in presens, perfectum, imperfectum of met een modaal werkwoord.
- de cursist(en) proberen de woorden uit te beelden (beroepen), in het Nederlands uit te leggen.
- maak kaartenbakjes met woorden uit deze lijsten en gebruik ze als spreekoefeningen of bij Het Spel.

Bij de Huiswerkoefeningen (onderdeel 13) staat steeds één oefening die gaat over het Aanvullend vocabulaire: de woorden (+ lidwoord) geven bij de foto's.

10A – Extra

In de lessen 1, 3, 4, 5, 6 en 8 worden enkele onderwerpen behandeld die min of meer los staan van het onderwerp van de dialogen en de grammatica, maar die een groot praktisch belang hebben voor de cursist. Het gaat hier om bijvoorbeeld het alfabet, de getallen en de klok. Deze zaken kan de cursist over het algemeen direct in zijn dagelijkse praktijk toepassen.

11 – Luisteroefeningen

Naast spreekvaardigheid is het begrijpen van gesproken Nederlands één van de hoofddoelen van deze basiscursus. De luisteroefeningen sluiten meestal aan bij het onderwerp van de dialoog en variëren van invuloefeningen (soms op basis van de tekst van de samenvatting) tot teksten met waar/niet waar-vragen en later ook open vragen. Bij deze oefeningen is het niet noodzakelijk om alles letterlijk te kunnen verstaan, iets wat voor sommige cursisten wellicht niet gemakkelijk is. Voor sommige luisteroefeningen is het van belang eerst het aanvullende vocabulaire van die les te bespreken. In dat geval staat dat ook aangegeven bij de oefening. De antwoorden vindt de cursist in de sleutel, achter in het cursistenboek, zodat hij deze oefeningen geheel zelfstandig kan doen. De teksten van de luisteroefeningen kunt u vinden in deze docentenhandleiding.

12 – Uitspraak

We onderscheiden twee soorten uitspraakoefeningen. Ten eerste zijn er de oefeningen die de cursist oefenen in het uitspreken en herkennen van korte en lange klinkers en van klanken die voor veel anderstaligen problemen opleveren (bijvoorbeeld [ie/ee], [ui] of [ng]). Het herkennen van korte en lange klinkers in het Nederlands is belangrijk voor de spelling. Ten tweede zijn er de oefeningen die uitspraakgewoontes in het Nederlands behandelen, zoals het niet uitspreken van de laatste -n, "hij" achter de persoonsvorm uitspreken als [ie]. De antwoorden van de oefeningen waarin de cursist klanken moet herkennen staan eveneens in de sleutel achter in het cursistenboek.

13 – Huiswerkoefeningen

Nadat het vocabulaire en de structuren van de les uitgelegd en (mondeling) ingeoeft zijn, kan de cursist de huiswerkoefeningen maken.

Door middel van de huiswerkoefeningen wordt in de eerste plaats gecontroleerd of de cursist de grammatica begrepen heeft en kan toepassen. Aangezien het hier schriftelijke oefeningen betreft, kan de spelling van de taal een neven doel van dit huiswerk zijn. Wil de docent nadrukkelijk geen aandacht besteden aan spelling, dan kunnen deze oefeningen mondeling met de cursist gedaan worden.

De oefeningen waarin de cursist zelf zinnen moet afmaken kunnen zowel mondeling als schriftelijk gedaan worden. Wellicht mondeling tijdens de les en schriftelijk als huiswerk. De antwoorden van de oefeningen vindt de cursist wederom in de sleutel achter in het cursistenboek.

In sommige lessen is de laatste huiswerkoefening een vocabulaire-oefening waarbij de cursist de juiste woorden onder de afbeelding moet schrijven. Het is voor de hand liggend hiermee eventueel een schrijfoefening te maken: gebruik ieder woord in een zin.

14 – Nederland-Nederlanders

Het laatste onderdeel van iedere les behandelt een stukje Nederlandse cultuur: gewoontes, eigenaardigheden, tradities, geschiedenis, toeristische informatie. Het niveau van de teksten is zodanig dat de teksten voor de snellere cursisten kunnen dienen als leesstuk. Het is de bedoeling dat de docent naar aanleiding van deze teksten meer informatie geeft over Nederland en de Nederlanders en dat er met de cursist of in de groep een gesprek hierover kan ontstaan. Op deze manier kunnen allerlei "uitstapjes" gemaakt worden en kan ruimschoots aandacht besteed worden aan thema's uit de Nederlandse samenleving.

Tussenstand, eindstand

Na iedere vijfde les is een toets opgenomen die specifiek de onderwerpen uit de voorafgaande vijf lessen toetst. De laatste toets kan als eindtest voor de basiscursus gebruikt worden. De antwoorden vindt de cursist in de sleutel achter in het cursistenboek.

Indien de methode Totaal gebruikt wordt met cursisten die reeds enige voorkennis van de Nederlandse taal hebben, kunnen de tussentoetsen dienen als test om te bepalen waar in het boek het beste begonnen kan worden.

Spreekvaardigheid

Spreekvaardigheid (de Nederlandse omgangstaal) is één van de hoofddoelen van deze basiscursus. Door middel van verschillende typen oefeningen kunnen de cursisten hun spreekvaardigheid oefenen en kunnen ze gestimuleerd worden tot vrije conversatie.

In het cursistenboek zijn alle oefeningen van onderdeel 08 (Grammatica-oefeningen) bedoeld als mondelinge oefeningen.

Dit is zeer BELANGRIJK. Cursisten leren het gebruik van nieuwe constructies immers het allerbeste door ze zelf aan den lijve te ondervinden, in het spreken dus.

Er is bewust voor gekozen om de overige spreekoefeningen en spreekmogelijkheden niet als zodanig in het cursistenboek te vermelden om de docent de vrijheid te geven de soort en het aantal spreekoefeningen met een cursist/groep zelf te bepalen.

De spreekoefeningen en ideeën daartoe zijn daarom opgenomen in deze docentenhandleiding bij de Aanwijzingen per les.

Hieronder volgt een aantal algemene aanwijzingen voor het spreken.

1. Vraag/antwoord: In de eerste lessen is spontane conversatie nog erg moeilijk. Door het stellen van veel vragen kan de cursist oefenen in het mondeling formuleren van zinnen: toepassen van de in de dialogen aangeboden structuren en woorden.
Uiteraard gebruikt de docent in zijn vragen ook de structuren en woorden die in de dialogen aangeboden worden. Afhankelijk van de taalachtergrond en het inlevingsvermogen van de cursist kan de docent natuurlijk steeds een stap verder gaan door ook nieuwe woorden te gebruiken.
De vragen die naar aanleiding van de dialoog gesteld kunnen worden, hebben in eerste instantie betrekking op de dialoogtekst, in tweede instantie ook op de situatie van de cursist zelf. Op deze manier wordt een stap gezet in de richting van vrijere conversatie.
Vanaf ongeveer les 10 worden de vragen die betrekking hebben op de cursist zelf minder in aantal omdat het algemenere vragen betreft waarop de cursist uitgebreider kan antwoorden. Voor deze vragen en alle andere vragen die in het kader van inoefening van grammatica of andere zaken gesteld kunnen worden, geldt dat het antwoord van de cursist uiteraard uitgangspunt kan zijn voor andere vragen of vrije conversatie!

Iedere les kan begonnen en/of afgesloten worden met een serie vragen. Hiervoor kunnen de vragen die niet direct met de inhoud van de dialoog te maken hebben gebruikt worden (ook die van voorafgaande lessen).
2. Samenvatting van de dialoog: Vanaf ongeveer les 5 of 6 kunnen sommige cursisten zelf al een samenvatting van de dialoog gaan geven. Nadat de tekst besproken is, vragen zijn gesteld en eventueel de samenvatting uit het boek ook gelezen is, vertelt de cursist waarover de tekst gaat en zo precies mogelijk wat er in gebeurt. Het zal voor de cursist een goede ervaring zijn te merken dat hij met zijn beperkte woordenschat in korte zinnen toch al een minuut of 5 à 10 aan het woord kan zijn.
3. Rollenspel: In de lesspecifieke aanwijzingen vindt u ideeën voor rollenspellen om alledaagse communicatiesituaties te oefenen.
4. Gesprek/discussie: Bij de lesspecifieke aanwijzingen vindt u ideeën voor gesprekken en discussies tussen of met de cursisten.

Het is aan te raden de cursist(en) vanaf het begin enkele zinnen aan te bieden die de docent veelvuldig gebruikt en die ze zelf kunnen gebruiken om communicatieproblemen op te lossen:

- Begrijp je / begrijpen jullie de tekst/ de vraag/ de zin?
- Is dat duidelijk?
- Hebben jullie / heb je nog vragen?
- Begin maar.
- Ga je gang.
- Inderdaad!

- Sorry, dat (woord) begrijp ik niet.
- Wat betekent?
- Hoe zeg je in het Nederlands?
- Kunt u dat herhalen?
- Hoe schrijf je dat?

Schrijfvaardigheid

Schrijfvaardigheid is in eerste instantie geen doelstelling van deze basiscursus, die erop gericht is cursisten de Nederlandse omgangstaal te leren, met de nadruk op spreek- en luistervaardigheid.

In deze docentenhandleiding treft u ideeën aan om eveneens van schrijfvaardigheid in beperkte mate een neven doelstelling van deze basiscursus te maken.

Er zijn verschillende soorten schrijfo opdrachten:

1. Sterk gestructureerde schrijfo opdrachten: hieronder verstaan we bijvoorbeeld de huiswerk oefeningen waarbij de woorden in de goede volgorde gezet moeten worden. De samenvattingen (onderdeel 05) kunnen met behulp van het geluidsmateriaal als schrijfo opdracht dienen: beluister de samenvatting, stop de audiospeler na iedere zin en schrijf de zin op; controleer aan de hand van de samenvatting in het boek.
2. Half gestructureerde schrijfo opdrachten: denk hierbij aan de huiswerk oefeningen waarbij zinnen afgemaakt moeten worden en waarbij een bepaalde structuur moet worden gebruikt.
3. Open opdrachten: het gaat hierbij om vrije schrijfo opdrachten. Het nieuwe vocabulaire kan bijvoorbeeld middels een schrijfo opdracht geoefend worden. Laat de cursisten dan bijvoorbeeld vijf woorden kiezen uit de vocabulairelijst en deze verwerken in een tekst die als huiswerk opdracht meegegeven kan worden. Zie verder de lesspecifieke aanwijzingen.

Afsluiting

Enkele suggesties voor (mondelinge) afsluiting van een les om bijvoorbeeld vocabulaire en structuren te herhalen, alvorens verder te gaan naar een nieuwe les.

1. De niet-dialooggebonden extra vragen bij de tekst uit de docentenhandleiding herhalen;
2. De vragen of spreekopdrachten ter verwerking van de grammatica herhalen;
3. Middels een woordenweb het vocabulaire van de dialoog of van het aanvullend vocabulaire herhalen;
4. "Pimpampet" rond het thema van de les (eten met een "a", wonen met een "k" etc.).

Het Spel

Afwisseling in aanbod en verwerking zijn uiteraard belangrijk voor het leerproces. In deze docentenhandleiding bied ik u daarom een spel aan dat op verschillende momenten in het boek en op verschillende manieren ingezet kan worden. Mijn dank hiervoor gaat uit naar Nike van Bers, collega uit Eindhoven, voor de opzet van dit spel. Het is een welkome en nuttige afwisseling waar cursisten altijd enthousiast over zijn en die in deze docentenhandleiding verder uitgebouwd wordt.

Onderdelen:

- In de kopieerbladen vindt u het spelbord. Gekopieerd op A3-formaat, geplastificeerd of geplakt in een kartonnen dossiermap (waar ook de overige spelonderdelen makkelijk in bewaard kunnen worden) is het handig in gebruik.
- Een dobbelsteen
- Zes pionnen (te koop in speelgoedwinkels)
- Setjes kaarten in twee kleuren (met elastiekje en/of in enveloppe)
- Spelregelkaart (zie kopieerbladen)

De mogelijkheden om setjes kaartjes te maken om Het Spel te spelen zijn bijna eindeloos. In de kopieerbladen vindt u een aantal setjes kaartjes. U bent vrij om naar eigen gelieve andere setjes te maken die passen bij de onderdelen/het niveau van uw lessen.

In de kopieerbladen vindt u:

- kaartjes bij Tussenstand les 1 t/m 5
- kaartjes bij Tussenstand les 6 t/m 10
- kaartjes bij Tussenstand les 11 t/m 16
- kaartjes bij Eindstand les 17 t/m 20
- kaartjes bij perfectum
- kaartjes om negatie te oefenen

Bij de Tussenstand en Eindstand:

- rode kaartjes: woorden uit de betreffende lessen waarmee zinnen of vragen gemaakt moeten worden (in geval van een vraag geeft een van de andere cursisten uit het groepje het antwoord)
- groene kaartjes: algemene vragen en vragen mbt. KNS.

Erata

Les 13.05 Samenvatting: er staat "9 uur", dat moet zijn "8 uur".

Les 1 Een nieuwe collega

Vragen bij de dialoog

1. Is Jeff Wilson de nieuwe collega?
2. Is Jeff Wilson Amerikaan?
3. Is Jeff Wilson (hij) Nederlander?
4. Is Mark Boomsma Amerikaan?
5. Is Mark Boomsma (hij) Nederlander?
6. Komt Jeff Wilson uit New York?
7. Komt Jeff Wilson (hij) uit Utrecht?
8. Woont hij in Amerika?
9. Woont hij in Nederland?
10. Waar woont Jeff Wilson (hij)?
11. Komt Mark Boomsma uit Utrecht?
12. Woont hij in New York?
13. Woont hij in Nederland?
14. Waar woont hij?
15. Spreekt Jeff Wilson Engels?
16. Spreekt Jeff Wilson (hij) ook Nederlands?
17. Spreekt Mark Boomsma Nederlands?
18. Spreekt hij ook Engels?
19. Werkt Jeff Wilson in Nederland?
20. Waar werkt hij?
21. Waar werkt Mark Boomsma?
22. Werkt Sandra van Wittem bij Euromax?
23. Is Sandra van Wittem (zij) secretaresse?
24. Is zij Nederlandse?
25. Komt zij uit Nederland?
26. Komt zij uit België?
27. Woont zij in Nederland?
28. Waarom woont zij in Nederland?
29. Waarom woont Jeff Wilson in Nederland?
30. Willen Jeff en Sandra koffie?
31. Wat is je naam?
32. Ben je Amerikaan?
33. Ben je Nederlander?
34. Ben je ?
35. Kom je uit Amerika?
36. Kom je uit Nederland?
37. Kom je uit ?
38. Kom je uit Amsterdam?
39. Kom je uit Utrecht?
40. Kom je uit ?
41. Woon je in Nederland?
42. Woon je in Eindhoven?
43. Woon je in ?
44. Waar woon je?
45. Wat is je adres?
46. Spreek je Engels?
47. Spreek je Frans?
48. Spreek je ?
49. Spreek je Nederlands?
50. Werk je in Nederland?
51. Werk je in ?
52. Waar werk je?
53. Werk je bij Philips?
54. Werk je bij ?
55. Wil je koffie?
56. Wil je thee?
57. Is hij/zij Nederlander? (wijzend naar andere cursist)
58. Is hij/zij ?
59. Woont hij/zij in Nederland?
60. Woont hij/zij in Utrecht?
61. Spreekt hij/zij Engels?
62. Spreekt hij/zij Nederlands?
63. Werkt hij/zij in Nederland?
64. Werkt hij/zij bij?
65. Wil hij/zij koffie?

Straatnaamborden:

Zijn er in de woonomgeving/woonplaats van de cursist straatnamen te vinden met namen van steden en/of landen?

Spreekopdrachten:**1. Grammatica: Presens regelmatige werkwoorden en zinsstructuur**

Om de verschillende werkwoordsvormen en zinsstructuren te illustreren kunnen vragen in een bepaalde volgorde gesteld worden.

1. Woon je in Amerika? (ja, ik woon in Amerika; nee, ik woon in Nederland)
2. Woont u in Amerika? (ja, ik woon in Amerika; nee,)
3. Woon ik in Amerika? (ja, je woont in Amerika; nee,)
4. Woont hij (je vader, je baas, ...) in Amerika? (ja, hij woont in Amerika; nee, hij ...)
5. Woont zij (je moeder, je zus,...) in Amerika? (ja, zij woont in Amerika; nee, zij ...)
6. Spreek je Engels?
7. Spreekt u Engels?
7. Spreek ik Engels?
8. Spreekt hij Engels?
9. Spreekt zij Engels?
10. Werk je in Nederland?
11. Werkt u in Nederland?
12. Werk ik in Nederland?
13. Werkt hij in Nederland?
14. Werkt zij in Nederland?
15. Kom je uit New York?
16. Komt u uit New York?
17. Kom ik uit New York?
18. Komt hij uit New York?
19. Komt zij uit New York?

2. Zichzelf voorstellen

Iedere cursist volgt het voorbeeld van de docent en stelt zichzelf voor:

- Ik ben Anneke van den Broek/ mijn naam is Anneke van den Broek.
- Ik ben Nederlandse.
- Ik woon in Eindhoven.
- Ik spreek Nederlands en Frans.

3. Vragen stellen

A. Iedere cursist volgt het voorbeeld van de docent, stelt de vraag en schrijft naam en adres van buurman/buurvrouw of collega op. Werk in tweetallen.

- Wat is je naam?
- Kun je dat spellen?
- Wat is je adres?
- Kun je dat spellen?

B. Iedere cursist maakt volgens het voorbeeld van de docent 3 vragen en stelt ze aan zijn buurman/buurvrouw. Werk in tweetallen.

- Ben jij Jeff Wilson uit Amerika? (Ja, ik ben Jeff Wilson uit Amerika. Nee, ik ben Inez uit Spanje.)

4. Een ander voorstellen

Iedere cursist volgt het voorbeeld van de docent en stelt zijn buurman/buurvrouw of collega voor:

- Hij is Jeff Wilson/ zijn naam is Jeff Wilson.
- Hij is Amerikaan.
- Hij woont in Utrecht.
- Hij spreekt Engels en Nederlands.

Dit kan uitgebreid worden door de cursist naast zijn eigen naam en adres ook de naam en het adres van zijn werk, ouders of zijn adres in het land van herkomst te laten spellen.

Nederland - Nederlanders

De docent bespreekt eerst het formulier met de cursist(en), waarna de cursist(en) het formulier invullen.

Dan kan de docent de volgende vragen stellen:

1. Wat is je achternaam? Kun je dat spellen?
2. Wat is je voornaam? Kun je dat spellen?
3. Heb je één voornaam?
4. Wat is je adres? Kun je dat spellen?
5. Op welk nummer woon je?
6. Wat is je telefoonnummer? (cijfer voor cijfer laten opnoemen indien mogelijk)
7. Wat is je geboortedatum?
8. Waar ben je geboren?
9. Wat is je nationaliteit?
10. Ben je gehuwd/ongehuwd?
11. Wat is je geslacht?
12. Wat is je beroep?
13. Wat is je bankrekeningnummer? (cijfer voor cijfer laten opnoemen indien mogelijk)
14. Wat is het kenteken van je auto?

Als extra oefening kunnen bovenstaande vragen op het bord geschreven worden zodat de cursisten ze in tweetallen aan elkaar kunnen stellen.

Les 2 Goedemorgen!

Voorblad

Wat zie je op het bureau?

De cursist(en) noemen de woorden die ze al kennen, bijvoorbeeld:
de computer, de muis, de telefoon, de printer.

De docent kan andere woorden aanbieden: het beeldscherm, het toetsenbord, de agenda, de kop/het kopje, de koffie, de dossiers, de papieren, het plakband, de perforator etc.

De docent kan vragen:

Wat heb je op je bureau? / Wat staat er op je bureau?

of

1. Heb je een computer op je bureau?
2. Staat er een computer op je bureau?
3. Heb je een telefoon op je bureau?
4. Heb je een printer op je bureau?
5. Heb je een telefoon op je bureau?
6. etc.

Vragen bij de dialoog

Hoe gaat het met mevrouw Klein?

1. Hoe gaat het met Jeff Wilson?
2. Hoe gaat het met Mark Boomsma?
3. Gaat het goed met Mevrouw Klein?
4. Gaat het goed met Jeff Wilson?
5. Is Jeff vroeg op het werk?
6. Waarom?
7. Is Mark vroeg op het werk?
8. Wat moet Jeff doen?
9. Heeft Jeff veel werk?
10. Heeft Jeff een nieuw marketingproject?
11. Heeft Jeff een vergadering (vandaag)?
12. Wil Jeff koffie?
13. Is het tien uur?
14. Hoe laat is het?
15. Hoe laat begint de vergadering?
16. Komt Jeff naar de vergadering?
17. Wat zoekt Jeff?
18. Waar is de agenda van (zijn) agenda?
19. Gaat de telefoon?
20. Is dat Jeffs telefoon?
21. Waarom belt Tom?
22. Wat vraagt Tom?
23. Hoe laat is de vergadering?
24. Waar is de vergadering?

25. Komt Tom (ook) naar de vergadering?
26. Komt Mark ook naar de vergadering?
27. Heeft Jeff een nieuw project?
28. Hoe laat is het?
29. Hoe laat gaat Jeff naar huis?
30. Hoe laat gaat Mark naar huis?
31. Wat zegt Jeff?
32. Wat zegt Mark?
33. Hoe gaat het met je?
34. Hoe gaat het met je werk?
35. Alles goed?
36. Heb je veel werk?
37. Heb je een vergadering (vandaag)?
38. Hoe laat begint de vergadering?
39. Waar is de vergadering?
40. Komt je baas ook naar de vergadering?
41. Komt ook naar de vergadering?
42. Heb je een nieuw project?
43. Waar is je agenda?
44. Waar is je tas?
45. Waar is je boek?
46. Is dat jouw agenda?
47. Is dat mijn agenda?
48. Is dat zijn agenda?
49. Is dat haar agenda?
50. Is dat jouw boek?
51. Is dat mijn boek?
52. Is dat zijn/haar boek?
53. Hoe laat ga je naar huis?
54. Hoe laat gaat hij/zij naar huis?
55. Hoe laat ga je naar de cursus?
56. Hoe laat gaat hij/zij naar de cursus?
57. Hoe laat ga je naar het werk?

Spreekvaardigheid

1. Grammatica: Pronomen possessivum

De **pronomen possessivum** kunnen d.m.v. vragen geoefend worden.

1. Is dit jouw agenda?
2. Is dit mijn agenda?
3. Is dit zijn agenda?
4. Is dit haar agenda?
5. Is dit jullie agenda?
6. Is dit hun agenda?
7. Is dat jouw auto?
8. Is dat mijn auto?
9. Is dat zijn auto?
10. Is dat haar auto?
11. Is dat jullie auto?
12. Is dat hun auto?
13. etc.

2. Aanvullend vocabulaire

Laat cursisten in de groep, in tweetallen of met de docent de volgende situaties spelen (actie-reactie):

Uitleg kan uiteraard in de moedertaal van de cursist of in een andere gemeenschappelijke taal gegeven worden.

1. Je komt 's morgens op je werk. Wat zeg je?
2. Je gaat 's morgens naar je werk. Wat zeg je als je weggaat tegen je man/vrouw/vriend(in)?
3. Je komt 's morgens je buurman tegen. Wat zeg je?
4. Je komt 's middags een vriend tegen op straat. Wat zeg je?
5. Je gaat lunchen in de kantine. Je collega gaat niet mee. Wat zeg je tegen hem/haar?
6. Het is vijf uur 's middags, je gaat naar huis. Wat zeg je tegen je collega's?
7. Je bent 's avonds op bezoek geweest bij je burens/ouders/vrienden. Wat zeg je als je naar huis gaat?
8. Het is vrijdagmiddag. Je gaat naar huis. Wat zeg je

3. Huiswerkoefeningen

Extra mondelinge oefening naar aanleiding van oefening 1:

Laat de cursisten zinnen maken met de woorden uit deze oefening.

Enkele regels over de/het kunnen geïntroduceerd worden:

- personen altijd **de**; behalve: het kind, het meisje,
- woorden die eindigen op -ing altijd **de**,
- substantieven pluralis altijd **de**,
- diminutieven altijd **het**.

Aan snellere cursisten kan een completer overzicht van regels aangeboden worden:

Altijd **de**:

- personen; behalve: het kind, het meisje,
- namen van vruchten, bomen en bloemen (de appel, de banaan, de eik, de tulp),
- woorden die eindigen op van oorsprong Latijnse achtervoegsels:
- woorden die eindigen op van oorsprong Nederlandse achtervoegsels:
- alle substantieven in pluralis

Altijd **het**:

- namen van metalen (het goud, het ijzer),
- namen van windrichtingen (het zuiden, het oosten, het noorden, het westen),
- namen van sporten en spellen (het kaartspel, het voetbal),
- infinitieven gebruikt als substantief (het eten, het lezen),
- diminutieven (het kopje, het boekje, het telefoontje),
- woorden met twee lettergrepen, waarvan de eerste is ge-, ver-, be- (het begin, het verhaal),
- woorden die eindigen op -isme, -ment, -sel (het socialisme, het isolement)

Nederland - Nederlanders

Het verschil tussen je/u is voor cursisten met bijvoorbeeld een Duitstalige of een Franstalige achtergrond makkelijker te begrijpen dan voor cursisten uit bijvoorbeeld Engelssprekende landen.

Aan de hand van de situaties kan het gebruik van jij en u uitgelegd worden.

Les 3 Wil je koffie?

Vragen bij de dialoog

1. Hoe laat is het (in de tekst)?
2. Is het tijd voor een kopje koffie?
3. Waar is Jeff?
4. Wat doen Tom en Jeff?
5. Lezen ze een dossier?
6. Schrijven ze een fax?
7. Is Jeff bijna klaar?
8. Wil Jeff koffie?
9. Drinkt Jeff koffie met suiker?
10. Wil hij melk in de koffie?
11. Wie wil er ook koffie?
12. Wil Tom ook koffie?
13. Wat wil hij in zijn koffie?
14. Wil Tom suiker en melk in de koffie?
15. Drinkt Sandra ook koffie?
16. Wat drinkt Sandra?
17. Drinkt Sandra liever koffie of thee?
18. Drinkt ze thee met suiker?
19. Loopt Mark naar de koffieautomaat?
20. Loopt Mark alleen naar de koffieautomaat?
21. Waar is de koffieautomaat?
22. Waar staan de kopjes?
23. Van wie zijn de appelflappen?
24. Zijn de appelflappen van Jan?
25. Wie is Jan?
26. Waar werkt Jan?
27. Waarom geeft hij alle collega's appelflappen?
28. Nemen Jeff en Tom ook een appelflap?
29. Is Jeff de nieuwe collega?
30. Sinds wanneer werkt Jeff bij Euromax?

31. Werkt Jeff sinds een week bij Euromax?
32. Hoe oud is Jan nu?
33. Gaan Tom en Jeff naar het kantoor?
34. Waarom?
35. Is de koffie bijna koud?
36. Wat zegt Jeff tegen Jan?
37. Hoe laat is het nu?
38. Is het tijd voor een kopje koffie?
39. Is het tijd voor een kopje thee?
40. Is het tijd voor een sigaret?
41. Drink je koffie met melk?
42. Drink je koffie met suiker?
43. Drink je koffie of heb je liever thee?
44. Drink je thee met suiker of heb je liever thee zonder suiker?
45. Drinkt je collega/buurman koffie?
46. Lees je een dossier?
47. Lees je een fax?
48. Lees je ook een boek?
49. Leest hij ook een boek?
50. Schrijf je een fax?
51. Schrijf je ook een e-mail?
52. Schrijf je een e-mail aan je collega?
53. Leest je collega jouw e-mail?
54. Schrijf je een e-mail aan je baas/groepsleider/chef?
55. Op welke afdeling werk je?
56. Heb je veel collega's?
57. Heb je Nederlandse collega's?
58. Heb je collega's?
59. Wanneer ben je jarig?
60. Wanneer ben je geboren?
61. Waar ben je geboren?
62. Breng je appelflappen/cake/taart voor je collega's?
63. Wat breng je voor je collega's?
64. Trakteer je op appelflappen/cake/taart?
65. Heb je deze traditie ook in jouw land?
66. Heb je een feest op je verjaardag?

Spreekvaardigheid

1. Voorblad

Wat zie je op de foto's?
 Heb je wel eens een appelflap gegeten?
 Hebben ze in jouw land ook appelflappen? Iets vergelijkbaars?
 Wanneer eet je een appelflap/een ?
 Drink je koffie?
 Drink je koffie met melk/suiker?
 Drink je thee?

2. Samenvatting

Werk in tweetallen en gebruik Kopieerblad 3A.
 Iedere cursist maakt vragen bij zijn versie van de samenvatting. Deze vragen beginnen zo veel mogelijk met een vraagwoord.
 Daarna om de beurt een vraag stellen om jouw versie van de samenvatting compleet te krijgen.

3. Grammatica: Inversie

Schrijf na uitleg van de regel en bespreking van de voorbeelden uit de dialoog het bord vol met zinsdelen waarmee een zin kan beginnen en die inversie veroorzaken.
 Bijvoorbeeld: morgen, om één uur, om tien uur, dinsdag, sinds een week, dan, daar, vandaag, hier, sinds een uur etc.
 De cursisten maken zinnen die beginnen met deze zinsdelen (eerst in de kring, daarna in tweetallen).

Als de getallen in deze les behandeld zijn, kan de docent ook vragen stellen zoals (antwoord laten geven in hele uren):

1. Hoe laat drink je koffie? (Om tien uur drink ik koffie)
2. Hoe laat drinkt je collega koffie?
3. Hoe laat lees je een boek?
4. Hoe laat schrijf je een fax?

5. Hoe laat ga je naar huis?
6. Hoe laat ga je naar kantoor?
7. etc.

4. Grammatica: Interrogativa

- De cursisten maken 5 of 10 willekeurige vragen voor elkaar of voor de docent (afhankelijk van de groepsgrootte). Een cursist stelt een vraag aan zijn buurman, die buurman geeft antwoord en stelt de volgende vraag, etc.
- De cursisten maken 10 vragen voor een interview met een nieuwe collega of een nieuwe cursist in de groep. Daarna spelen ze het interview in tweetallen. De vragen voor een interview kunnen als huiswerk meegegeven worden (als schrijfofdracht). Het interview wordt dan aan het begin van de volgende lesbijeenkomst gespeeld.
- Werk in tweetallen. De samenvatting wordt als gatentekst uitgedeeld in twee versies (zie Kopieerblad 3A). De cursisten moeten vragen aan elkaar stellen om hun eigen gatentekst compleet te maken. Daarna kunnen ze hun tekst controleren a.h.v. de samenvatting in het boek.

5. Nederland – Nederlanders

Met deze tekst kan niet alleen gesproken worden over koffiegewoontes maar kunnen ook de getallen nogmaals geoefend worden.

1. Drinkt 92 % van de vanaf 15 jaar koffie?
2. Waar drinken ze koffie?
3. Drink je 165 liter koffie per jaar?
4. Hoeveel koffie drink je per dag?
5. Hoeveel Nederlanders drinken koffie met melk?
6. Hoeveel Nederlanders drinken koffie met suiker?
7. Hoeveel Nederlanders drinken koffie met melk en suiker?
8. Hoeveel Nederlanders drinken zwarte koffie?
9. Hoe drink jij je koffie?

6. Getallen

Beluister de getallen of lees ze voor. Daarna leest de cursist ze voor.

De getallen kunnen geoefend worden door:

1. getallen op het bord schrijven en cursist laten voorlezen,
2. getallen voorlezen en cursist laten opschrijven,
3. één cursist schrijft op het bord wat de anderen opnoemen.

De getallen kunnen uitgebreid worden met bijvoorbeeld:

1/2, 1/3, 1/4, 2/4, 0,25, 0,02, euro 0,75, euro 1,95 etc.

Nummerborden

Zie Kopieerblad 3B.

- Cursisten lezen de nummerborden voor, eventueel werken in tweetallen.
- Iemand uit de groep leest de nummerborden voor, de anderen kruisen aan welke voorgelezen wordt.
- Dialogogjes in tweetallen.

Bijvoorbeeld:

- A. Heb jij een auto?
- B. Ja, ik heb een auto.
- A. Wat is het kenteken van jouw auto?
- B. Het kenteken van mijn auto is:

Buslijnen

Zie Kopieerblad 3C.

- Cursisten maken zinnen met de gegevens.

Bijvoorbeeld:

Bus 62 vertrekt nu naar De Rompert.
Bus 74 vertrekt over 6 minuten naar Groote Wielen
etc.

- Dialogogjes in tweetallen.

Bijvoorbeeld:

- A. Wanneer vertrekt bus 74?
- B. Bus 74 vertrekt over 6 minuten.
- (A. Waar gaat bus 74 naartoe?
- B. Bus 74 gaat naar Groote Wielen.)

Les 4 Op bezoek

Voorblad

Wat zie je op de foto? Maak een woordenweb.

De cursist benoemt de dingen die hij kent: het kopje, de koffie, het koekje, de suiker, de melk, de limonade; en vertelt over zijn ervaringen met koffiedrinken in Nederland.

De docent vult aan met nieuwe woorden: het glas, het dienblad, de koektrommel, het lepeltje.

Vragen bij de dialoog

1. Wie is mevrouw De Groot?
2. Gaat Alice Wilson op bezoek bij haar bureu?
3. Hoe gaat het met mevrouw De Groot?
4. Gaat Alice alleen op bezoek?
5. Hoe heet haar dochter?
6. Wat drinkt Alice?
7. Wat drinkt haar dochter?
8. Wat eten ze bij de koffie?
9. Heeft Alice één kind?
10. Hoeveel kinderen heeft ze?
11. Heeft ze een zoon?
12. Waar zijn de andere kinderen?
13. Waar zijn de broer en zus van Pamela?
14. Hoe laat komen ze thuis?
15. Heeft mevrouw De Groot ook kinderen?
16. Heeft ze dochters?
17. Wonen haar kinderen in Utrecht?
18. Waar woont Hans?
19. Woont hij daar alleen?
20. Heeft hij kinderen?
21. Waar woont Gerard?
22. Woont hij daar alleen?
23. Studeert Gerard?
24. Wat doet Gerard in Leiden?
25. Wat studeert hij?
26. Sport hij ook?
27. Welke sporten doet hij?
28. Tennist Alice ook?
29. Hoe laat is het?
30. Gaan Alice en Pamela naar huis?
31. Waarom gaan ze naar huis?
32. Gaat mevrouw De Groot naar de markt?
33. Wat doet mevrouw De Groot?
34. Wat koopt ze op de markt?
35. Hoe gaat het met je?
36. Hoe heet je buurvrouw / buurman?
37. Ga je op bezoek bij je bureu?
38. Drink je koffie of drink je liever thee?
39. Drink je suiker en melk in de koffie?
40. Drink je thee zonder suiker?
41. Eet je een koekje bij de koffie/thee?
42. Heb je kinderen?
43. Heb je een zoon of een dochter?
44. Hoe oud zijn ze?
45. Waar wonen je kinderen?
46. Gaan je kinderen naar school?
47. Sporten je kinderen?
48. Doe je een sport?
49. Welke sport doe je?
50. Ga je naar de markt?
51. Koop de fruit op de markt?
52. Koop je groenten op de markt?

Uitspraak

Het is nuttig deze oefening te bespreken alvorens de cursist deze zelf in de mediatheek doet. Lees nogmaals als extra illustratie de dialoog of de samenvatting en let speciaal op de uitspraak van de woorden die eindigen op -en.

Spreekvaardigheid

1. Verjaardagskalender

Gebruik hiervoor Kopieerblad 4A.

Om de beurt stelt een cursist een vraag aan iemand in de groep: Wanneer ben je jarig? of Wanneer is je verjaardag?

Deze cursist antwoordt: Ik ben jarig op

Iedereen noteert het op zijn verjaardagskalender.

Werk daarna in tweetallen:

Wanneer is John jarig?

- Hij is jarig op

etc.

Gebruik de kalender eventueel om gedurende de cursus aandacht te besteden aan de verjaardagen.

2. Aanvullend vocabulaire: de familie

A. De docent stelt vragen aan de cursisten en/of de cursisten stellen vragen aan elkaar:

Heb je een broer?

Heb je een zus?

Hoeveel broers / zussen heb je?

Hoe heet/heten ze?

Wonen ze ook in Nederland?

Waar wonen ze?

Heb je kinderen?

Hoe oud zijn ze?

Gaan ze naar school?

etc.

B. De cursist vertelt iets over zijn familie. De docent geeft een voorbeeld:

Ik heb een broer.

Hij heet Jan; zijn naam is Jan.

Hij is 30 jaar.

Hij is Nederlander.

Hij spreekt Nederlands en Engels.

Hij woont in Eindhoven.

Hij werkt in Breda.

Ik heb ook een zus.

Zij

etc.

Schrijf eventueel de te gebruiken werkwoorden op het bord: *hebben, heten, spreken, wonen, komen, werken*.

3. Extra

Oefenen van het vocabulaire (let op zinsstructuur en inversie!):

1. Wat is je favoriete dag van de week?
2. Waarom?
3. Wat is je favoriete maand van het jaar?
4. Waarom?
5. Welke maand is heel koud (in Nederland, in jouw land)?
6. Welke maand is heel warm (in Nederland, in jouw land)?
7. Wat is je favoriete seizoen?
8. Waarom?
9. Zijn er in jouw land ook vier seizoenen?
10. Welke dag is het vandaag?
11. Welke dag is het morgen?
12. Welke dag was het gisteren?
13. Welke dag was het eergisteren?
14. Welke dag is het overmorgen?
15. Welke dagen zitten in het weekend?
16. Wat doe je morgen? (Morgen werk ik: inversie)
17. Wat doe je morgenmiddag?
18. Wat doe overmorgen?
19. Wat doe je volgende week?
20. Wat deed je gisteren? (antwoord in presens)
21. Wat deed je gisterenmorgen?
22. Wat deed je eergisterenavond?
23. Wat deed je vorige week?

Les 5 Zaterdagmiddag

Vragen bij de tekst

1. Belt Karin naar Carolien Vogel?
2. Naar wie belt Karin Koenen?
3. Hoe gaat het met Carolien?
4. Hoe gaat het met Karin?
5. Wat gaat Karin vandaag doen?
6. Is dat een goed idee?
7. Gaat Karin alleen (naar de stad)?
8. Waar ziet Karin Carolien in de stad?
9. Waar zien Karin en Carolien elkaar?
10. Hoe laat ziet Karin Carolien?
11. Hoe laat zien Karin en Carolien elkaar?
12. Is Karin al lang in de stad?
13. Is Karin er al lang?
14. Komt Karin met de auto naar de stad?
15. Hoe komt Karin naar de stad?
16. Is een parkeerplaats vinden moeilijk?
17. Is een parkeerplaats vinden makkelijk?
18. Waar is de auto van Karin?
19. In welke parkeergarage?
20. Waar is de parkeergarage?
21. Komt Carolien ook met de auto naar de stad?
22. Waarom niet?
23. Wil Carolien naar een boekhandel gaan?
24. Wil ze ook naar een schoenenwinkel?
25. Wat wil Carolien doen in de stad?
26. Waar is de boekhandel?
27. Waar is een goede schoenenwinkel?
28. Wie ontmoeten Karin en Carolien in de stad?
29. Hebben ze even tijd voor een kopje koffie?
30. Waar drinken ze koffie?
31. Is het druk op het terrasje?
32. Wat drinkt Carolien?
33. Wat wil Henk drinken?
34. Wat neemt Karin?
35. Neemt Karin ook koffie?
36. Wie betaalt de koffie?
37. Hoeveel moet ze betalen?
38. Hoe gaat het met Karins werk?
39. Werkt ze in Amsterdam?
40. Waar werkt Karin?
41. Werkt ze in een groot bedrijf?
42. Vindt Karin het werk leuk?
43. Heeft Henk een nieuw huis?
44. Is zijn huis al klaar?
45. Is zijn huis bijna klaar?
46. Wanneer verhuist Henk?
47. Wat gaan Karin en Carolien nu doen?
48. Hoe gaat het met je?
49. Hoe gaat het ermee?
50. Ga je vandaag naar de stad?
51. Ga je morgen naar de stad?
52. Ga je met een vriendin naar de stad?
53. Heb je een auto?
54. Heb je een fiets?
55. Ga je met de auto naar de stad?
56. Ga je met de auto naar je werk?
57. Ga je op de fiets naar je werk?
58. Waarom (niet)?
59. Waar is de parkeergarage/parkeerplaats?
60. Wat doe je zaterdag?
61. Wat koop je in een boekhandel?
62. Lees je veel boeken?
63. Lees je Engelse boeken?
64. Lees je boeken?
65. Wat koop je in een schoenenwinkel?
66. Waar is het postkantoor?
67. Wat doe je op het postkantoor?
68. Ga je vaak naar de bioscoop?
69. Drink je koffie op een terrasje?
70. Ontmoet je je vrienden op een terrasje?
71. Hoe gaat het met je werk?
72. Waar werk je?
73. Werk je daar al lang?
74. Vind je je werk leuk?
75. Is je huis al klaar?

Spreekvaardigheid

1. Grammatica: Negatie

Aan de hand van de voorbeelden kunnen de regels uitgelegd worden.

Aangezien het om heel wat regels gaat, kan ervoor gekozen worden eerst alleen GEEN te behandelen en in te oefenen. Als de cursist negatieve zinnen met GEEN kan maken, kunnen de zinnen met NIET behandeld en ingeoefend worden.

Uiteraard is het mogelijk het gebruik van NIET en GEEN te oefenen zonder specifieke uitleg van de regels. Dan is het van belang zoveel mogelijk (groepjes) vragen te stellen waarop een negatief antwoord gegeven moet worden (de vragen kunnen ook in de u-vorm of een derde persoon gesteld worden):

1. Heb je een auto? Hebt u een auto? Heeft hij een auto?
2. Heb je een fiets?
3. Lees je een boek?
4. Lees je een krant?
5. Koop je een televisie?
6. Koop je een huis?
7. Vind je een parkeerplaats?
8. Koop je boeken?
9. Lees je kranten?
10. Eet je appels?
11. Heb je schoenen?
12. Drink je koffie?
13. Drink je thee?
14. Drink je water?
15. Heb je tijd?
16. Heb je honger?
17. Heb je slaap?
18. Heb je werk?
19. Spreek je Engels?
20. Spreek je Spaans?
21. Lees je het boek?
22. Lees je de krant?
23. Koop je het huis?
24. Koop je de fiets?
25. Zie je Henk?
26. Zie je het programma?
27. Vind je de parkeerplaats?
28. Parkeer je de auto?
29. Eet je de appels?
30. Koop je de schoenen?
31. Kom je morgen?
32. Werk je vandaag?
33. Studeer je vanavond?
34. Verhuis je volgende maand?
35. Woon je in Nederland?
36. Woon je in Maastricht?
37. Ga je naar de markt?
38. Werk je op kantoor?
39. Wacht je voor V&D?
40. Woon je tegenover het postkantoor?
41. Werk je naast de boekhandel?
42. Ben je op het station?
43. Werk je hard?
44. Is je huis groot?
45. Is je werk leuk?
46. Is je auto blauw?
47. Is de koffie lekker?
48. Is de parkeerplaats vol?
49. Zijn de schoenen nieuw?
50. Is het boek interessant?

2. Grammatica: Preposities van plaats

1. Plaats een kopje en een boek op tafel. Laat de cursist(en) zinnen maken met de preposities van plaats, zoals: het kopje staat op tafel; het boek is naast het kopje, etc. Verplaats dus na iedere zin het kopje en/of het boek.

2. Werk in tweetallen tegenover elkaar met en afscheiding zodat je elkaars tafeltje niet kunt zien. Iedere cursist heeft een aantal voorwerpen (per tweetal dezelfde voorwerpen): pen, boek, agenda, kopje, mobiel etc. De ene cursist legt zijn voorwerpen op een bepaalde manier neer en geeft instructies aan de ander over de positie van deze voorwerpen. Daarna controleren of de voorwerpen goed liggen.
3. Stel vragen aan de cursist(en) en/of laat cursisten vragen maken over dingen in het klaslokaal/kantoor, zoals: Waar is het woordenboek?; Waar zit Mark? Waar is de telefoon? etc.

3. Rollenspel

Lees en bespreek nogmaals met de cursist(en) regel 38 - 48 van de dialoog: iets bestellen op een terrasje.

Gebruik Kopieerblad 5A en/of 5B.

1. Laat de cursisten in tweetallen (of cursist met docent) een situatie op een terrasje spelen. Ze spelen om de beurt de rol van ober.
2. Laat in een groep een ober de bestelling opnemen van een groepje van 3 of 4 "klanten".

Extra, Nederland - Nederlanders

Het bespreken van het geld is zinvol als de cursist(en) in hun land van herkomst andere valuta hebben. Betalen de cursisten in hun land eveneens met euro's, dan kan gesproken worden wat er op de nationale kant van de munten staat. Namen van de munten kunnen ter sprake komen, en daaraan gekoppeld eveneens uitdrukkingen en gezegdes die net als in Nederland nog vaak met de oude munteenheid verbonden zijn.

Wat is het beeld dat hebben van Nederlanders als het gaat over geld?

Wat zijn de ervaringen van de cursist(en)?

Tussenstand les 1 t/m 5

Deze tussenstand is bedoeld als evaluatiemoment. Beheersen de cursisten de stof uit de eerste vijf lessen of is het nodig om extra aandacht aan een van de onderdelen te besteden?

De oefeningen kunnen het beste zelfstandig gemaakt worden en daarna gezamenlijk gecorrigeerd. De cursisten kunnen ook zelf de oefeningen corrigeren a.h.v. de antwoorden in de sleutel.

Om de spreekvaardigheid te evalueren, kunnen vragen uit de docentenhandleiding van de afgelopen lessen herhaald worden.

In oefening 7 wordt aangegeven **Het Spel** te spelen.

Groene kaartjes: algemene vragen die beantwoord moeten worden.

Rode kaartjes: woorden uit les 1 t/m 5 waarmee een zin gemaakt moet worden.

Les 6 Wat doe je morgen?

Vragen bij de dialoog

1. Welke dag is het morgen?
2. Heeft Sandra morgen een drukke dag?
3. Hoe laat staat Sandra morgen op?
4. Wat doet ze dan?
5. Hoe laat ontbijt ze?
6. Hoe laat vertrekt ze naar kantoor?
7. Heeft ze veel afspraken op kantoor?
8. Wat moet ze morgen doen?
9. Met wie is haar eerste afspraak?
10. Wat gaat haar baas doen?
11. Wat moet Sandra doen?
12. Hoe laat luncht ze?
13. Luncht ze alleen?
14. Waar luncht ze?
15. Luncht ze daar altijd?
16. Wanneer eet ze niet in de kantine?
17. Waar luncht ze dan?
18. Wat doet Sandra na de lunch?
19. Werkt Marjan morgen?
20. Hoe laat staat Marjan meestal op?
21. Staat ze morgen om zeven uur op?
22. Hoe laat staat ze morgen op?
23. Wat doet ze daarna?
24. Wat eet Marjan als ontbijt?
25. Wat eet ze op haar boterham?
26. Wat drinkt ze?
27. Wat doet ze na het ontbijt?

28. Waar doet ze boodschappen?
29. Gaat ze ook iets leuks doen?
30. Hoe laat neemt ze de bus?
31. Waar gaat ze naartoe?
32. Wie ontmoet ze in de stad?
33. Wat gaan Peter en Marjan doen?
34. Hoe laat?
35. Squasht Marjan iedere week?
36. Heeft Marjan elke vrijdag vrij?
37. Neemt ze morgen een adv-dag?
38. Heeft Sandra ook adv-dagen?
39. Wat zijn adv-dagen?
40. Waar eet Sandra morgenavond?
41. Wie kookt er dan?
42. Hoe laat gaat Sandra naar Marjan?
43. Welke dag is het morgen?
44. Heb je morgen een drukke dag?
45. Hoe laat sta je meestal op?
46. Hoe laat sta je morgen op?
47. Hoe laat neem je een douche?
48. Hoe laat ontbijt je?
49. Wat eet je dan?
50. Drink je koffie bij het ontbijt?
51. Wat drink je bij het ontbijt?
52. Ga je morgen naar je werk?
53. Wat moet je doen?
54. Heb je morgen een vergadering? (hoe laat, waar)
55. Hoe laat ga je lunchen?
56. Waar lunch je meestal?
57. Wat eet je dan?
58. Ga je morgen iets leuks doen?
59. Wat ga je doen?
60. Ga je met de bus/auto/fiets naar de stad?
61. Ga je met de bus/auto/fiets naar je werk?
62. Kun je squashen?
63. Doe je een sport?
64. Welke sport?
65. Sport je iedere week?
66. Heb je adv-dagen?
67. Hoeveel vakantiedagen heb je?
68. Wat doe je op een vrije dag?
69. Hoe laat eet je vanavond?
70. Eet je alleen?

Spreekvaardigheid

1. Samenvatting

Laat de cursist een mondelinge samenvatting van de tekst geven. In een groep kan één van de cursisten beginnen, andere cursisten kunnen het daarna overnemen.

Cursisten met een Duitstalige achtergrond zullen zeer waarschijnlijk vanzelf correcte hoofd- en bijzinconstructies maken. Andere cursisten kunnen zich beperken tot zinnen als:

- Hij/zij zegt tegen :
- Hij/zij vraagt aan :
- Eerst
- Dan
- Daarna
- etc.

2. Vocabulaire

"Kom maar na je werk, om een uur of zes." (regel 65-66)

Ter verduidelijking kunnen meer voorbeelden gegeven worden.

Hoe laat sta je op?	- Om een uur of zeven.
Hoe laat ga je naar je werk?	- Om een uur of acht.
Hoe laat ga je lunchen?	- Om een uur of één.
Hoe laat gaan we naar het restaurant?	- Om een uur of acht.
Hoe laat komen je ouders?	- Om een uur of drie vanmiddag.
etc.	

3. Grammatica: Modale werkwoorden

1. Stel onderstaande vragen aan de cursist(en), die vervolgens in hun antwoord ook het modale werkwoord gebruiken. Eventueel kan de constructie "hoeven te" aangeboden worden, indien de cursisten dat zouden kunnen toepassen (bijvoorbeeld Duitstalige cursisten):
 - Moet je morgen werken? Moet hij/zij morgen werken?
 - Moet je om zeven uur opstaan? Moet hij/zij ... ?
 - Moet je vandaag je huis opruimen?
 - Moet je weg?
 - Kun je het hotel regelen?
 - Kun je morgen boodschappen doen?
 - Kan de bus om 10.00 uur vertrekken?
 - Zullen we morgenavond samen eten?
 - Zullen we morgen samen squashen?
 - Zullen we samen koffie drinken?
 - Mag ik even binnenkomen?
 - Mag ik vanavond televisie kijken?
 - Mag ik het boek lezen?
 - Wil je een auto kopen?
 - Wil je een afspraak maken?
 - Wil je koffie?
 - Wil je naar de stad gaan?
 - Wil je de bus nemen?
2. Laat de cursist(en) soortgelijke vragen als bij opdracht 1 maken, die ze vervolgens aan elkaar stellen.

4. Dagindeling

Maak samen een lijst van dagelijkse activiteiten. Denk hierbij ook aan voor de handliggende zaken als "de krant lezen", "muziek luisteren", "telefoneren" etc.

Iedere cursist vertelt vervolgens wat hij die dag, de volgende dag of in het weekend gaat doen en maakt hierbij steeds gebruik van het werkwoord "gaan".

Let ook op het gebruik van de constructies met inversie:

Morgen ga ik

Om drie uur ga ik; etc.

5. Digitale busborden

Gebruik weer Kopieerblad 3C. Werk in tweetallen en maak dialogen.

A. Hoe laat komt de bus naar?

- De bus naar komt over ... minuten.

B. Het is nu 12.00/14.00/08.25/16.45 etc. uur. Hoe laat vertrekt de bus naar ...?

- De bus naar ... vertrekt om ...

Schrijfpdracht

Cursist(en) nodigen een vriend(in) of collega uit om te komen eten. Naast de uitnodiging zelf, vermelden ze ook tijd en plaats.

Extra

Hier kunnen tevens andere gewoontes om de tijd aan te duiden aangeboden worden, zoals "negen uur tien", "dertien uur vijftien" of "twintig over twee" etc.

Manieren waarop de tijd geoefend kan worden:

- docent schrijft tijden op het bord die de cursist(en) voorlezen (9.10; 6.45; 10.30; ...)
- docent of cursisten zeggen de tijden die de cursist(en) opschrijven
- cursisten vertellen wat ze die dag precies gedaan hebben (in presens) en beginnen iedere zin met de tijd (om zeven uur ...; om half acht ...; etc.). Ze werken in tweetallen en schrijven eerst voor zichzelf 6 tijden op.
- docent stelt vragen die beginnen met "hoe laat ...".

Nederland - Nederlanders

De tekst kan dienen als leesstuk en als aanleiding om te spreken over bijvoorbeeld:

- adv-dagen en vakantiedagen in land van herkomst
- populaire sporten in land van herkomst
- grote sportieve evenementen in land van herkomst
- oranje-gekte
- wij-gevoel

Les 7 Boodschappen doen

Vragen bij de tekst

1. Welke avond is het?
2. Hoe laat is het?
3. Wat is koopavond?
4. Wat gaan Jaap en Sandra doen?
5. Gaan ze direct weg?
6. Wat doet Sandra eerst?
7. Wat pakt Jaap?
8. Pakt hij alle flessen?
9. Waar is het boodschappenkrat?
10. Waar zijn de lege flessen?
11. Doet Jaap alle flessen in de glasbak?
12. Wat doet Sandra met de flessen met statiegeld?
13. Wat doet Jaap met de flessen zonder statiegeld?
14. Waar is de glasbak?
15. Waarom wil Sandra een euro hebben?
16. Wat hebben Sandra en Jaap nodig?
17. Wie gaat naar de broodafdeling?
18. Zijn er veel mensen bij de broodafdeling?
19. Naar welke afdeling gaat Jaap?
20. Zijn daar veel mensen?
21. Welk nummer heeft Sandra op de broodafdeling?
22. Wat koopt Sandra?
23. Anders nog iets?
24. Wat koopt Jaap op de vleesafdeling?
25. Kopen ze ook kaas?
26. Wat voor kaas kopen ze?
27. Hoeveel?
28. Kopen ze ook peren?
29. Waarom niet?
30. Hebben ze al koekjes?
31. Welke koekjes kopen ze?
32. Is er een lange rij bij de kassa?
33. Wie legt de boodschappen op de band?
34. Hebben Jaap en Sandra een klantenkaart?
35. Hebben ze ook een legeflessenbon?
36. Sparen ze zegels?
37. Hoeveel moeten ze betalen?
38. Hoe betalen ze?
39. Wat geeft de caissière?
40. Wat wenst de caissière Jaap en Sandra?
41. Wat wensen Jaap en Sandra de caissière?
42. Welke dag is het vandaag?
43. Is het vandaag koopavond?
44. Welke avond is het koopavond?
45. Waar staan jouw lege flessen?
46. Wat doe je met de lege flessen zonder statiegeld?
47. Doe je altijd boodschappen in de supermarkt?
48. Ga je ook naar de markt?
49. Wat koop je op de markt?
50. Wat koop je in de supermarkt?
51. Is de supermarkt dichtbij je huis?
52. Is dat een grote supermarkt?
53. Zijn er veel kassa's?
54. Wat koop je op de broodafdeling?
55. Wat koop je op de vleesafdeling?
56. Vind je nummers in de supermarkt/bij de bakker een goed systeem?
57. Koop je vaak kaas?
58. Heb je liever jonge of oude kaas?
59. Heb je een klantenkaart?
60. Waarom (niet)?
61. Spaar je zegels?
62. Betaal je liever contant of met je pinpas?
63. Betaal je vaak met je pinpas?

64. Hoe betaal je in jouw land in de supermarkt?
65. Ga je op de fiets naar de supermarkt? **Grammatica**

Straatnaamborden:

Zijn er in de woonomgeving/woonplaats van de cursist straatnamen te vinden met namen van producten die je in de supermarkt of op de markt kunt kopen?

Spreekvaardigheid

1. Grammatica: Pronomen demonstrativum

1. De cursist(en) benoemen de dingen die ze in het lokaal of buiten zien.
Bijvoorbeeld:
 - Hij ziet dit boek en ik zie dat boek.
 - Hij ziet deze auto en ik zie die auto.
2. De cursist(en) en docent doen net alsof ze in de supermarkt zijn en stellen elkaar vragen als:
Bijvoorbeeld:
 - Heb je liever deze melk of die melk?
 - Heb je liever dit brood of dat brood?

De andere cursist(en) antwoorden op deze vragen.
Eventueel eerst samen een lijst maken van producten in de supermarkt, of de cursisten de opdracht geven ieder voor zichzelf een lijst met 10 producten te maken.

2. Grammatica: Preposities van tijd

1. De docent stelt vragen aan de cursist(en) waarin hij zo mogelijk de preposities van tijd gebruikt. De cursist(en) gebruiken ze ook in hun antwoorden (let op inversieconstructies).
Bijvoorbeeld:
 - Hoe laat vertrekt de bus?
 - Hoe laat sta je op?
 - Hoe laat vertrek je naar het werk? Hoe laat vertrekt je collega naar het werk?
 - Wat doe je voor het eten?
 - Wat doe je na het eten?
 - Wat doe je na de les?
 - Hoe laat is het over tien minuten?
 - Op welke dag ga je boodschappen doen?
 - Op welke dag ga je sporten?
 - In welk jaar ben je geboren?
 - In welk jaar ben je naar Nederland gekomen?
 - Wat doe je in het weekend?
 - Sinds wanneer ben je in Nederland?
 - Sinds wanneer volg je een cursus Nederlands?
 - etc.

3. Aanvullend vocabulaire

1. Iedere cursist kiest zijn favoriete recept en maakt daarvoor een boodschappenlijst. Vervolgens gaat hij naar de diverse winkels (bakker, slager, groenteman, supermarkt) en speelt samen met een medecursist de situaties in de winkel. De docent kan de rol van verkoper op zich nemen.
2. De docent heeft een folder of krantenadvertentie meegenomen van een plaatselijke supermarkt. De cursist vertelt wat hij ziet, wat de prijzen zijn, wat hij wel of niet zou kopen.
3. Diverse cursisten spelen met een medecursist een betaalsituatie aan de kassa. De docent kan de rol van caissière op zich nemen. Probeer te variëren in betaalwijze, wel/geen klantenkaart, legeflessenbon, zegels etc. Je kunt eventueel Kopieerblad 7A gebruiken.
4. De cursist neemt een winkel in zijn gedachten en noemt zoveel mogelijk artikelen die je er kunt kopen. De anderen raden welke winkel dat is.
5. Iedere cursist schrijft zoveel mogelijk producten op uit een bepaalde winkel (samen kiezen welke winkel). Eén cursist leest ze daarna voor. Voor ieder goed product krijgt iedereen een punt. Voor een product dat niemand anders heeft, krijg je twee punten. De winnaar kiest de volgende winkel.
6. Een oud spelletje, geschikt voor groepen. Een cursist kiest een winkel en begint: Ik ga naar de bakker en ik koop een half bruin. De volgende cursist: Ik ga naar de bakker en ik koop een half bruin en twee witte broodjes, etc. Probeer per winkel vijf producten (in de supermarkt tien producten) te noemen, ga dan verder met een andere winkel.

Nederland - Nederlanders

De tekst kan dienen als leesstuk en kan daarnaast aanleiding zijn om te spreken over:

- ervaringen van de cursist aan de kassa van de supermarkt,
- klantenkaarten die de cursist wel of niet heeft,
- spaarsystemen die de cursist kent,
- spaarsystemen die de cursist niet kent,
- eventuele spaarsystemen uit het land van herkomst van de cursist,
- waarom de cursist wel of niet meedoet aan deze systemen.

Les 8 Uit eten

Vragen bij de tekst

1. Wat gaan Tom en zijn vrienden doen?
2. Hoe laat is het in de tekst?
3. Hebben ze gereserveerd?
4. Krijgen ze direct een tafel?
5. Zijn die mensen bij het raam bijna klaar?
6. Wil Anne wachten?
7. Waar wachten ze?
8. Willen ze iets drinken?
9. Wat drinken ze?
10. Drinken ze rode of witte wijn?
11. Nemen ze een fles rode of een fles witte wijn?
12. Drinkt Anne ook wijn?
13. Wat drinkt ze?
14. Waarom drinkt ze geen wijn?
15. Is er een dagmenu?
16. Wat is het dagmenu?
17. Weet Anne wat ze wil eten?
18. Willen ze al bestellen?
19. Wat bestelt Anne?
20. Waarom bestelt ze dat?
21. Wat neemt Peter?
22. Houdt Tom van vis?
23. Heeft hij liever vlees?
24. Wat bestelt Tom als voorgerecht?
25. Wat bestelt hij als hoofdgerecht?
26. Is dat logisch?
27. Heeft Ingrid zin in spareribs?
28. Wat neemt Ingrid?
29. Neemt ze ook een voorgerecht?
30. Hoe wil ze de biefstuk?
31. Is de tafel al vrij?
32. Bestellen ze nog een fles wijn?
33. Bestellen ze nog iets te drinken?
34. Wachten ze op de wijn of gaan ze direct eten?
35. Waarom wachten ze niet?
36. Proosten ze?
37. Eet je vanavond in een restaurant?
38. Eet je vaak in een restaurant?
39. Met wie ga je naar het restaurant?
40. Zijn er veel restaurants in deze stad?
41. Wat is je favoriete restaurant?
42. Wat kun je daar eten?
43. Is er een kantine op je werk?
44. Wat kun je daar eten?
45. Ken je Nederlandse gerechten?
46. Wat is een typisch gerecht uit jouw land?
47. Maak je dat ook in Nederland?
48. Waar doe je boodschappen voor dit gerecht?
49. Wat koop je dan?
50. Wat eet je vanavond?
51. Eet je een voorgerecht?
52. Eet je een nagerecht/toetje?
53. Houd je van vlees?
54. Houd je van vis?
55. Drink je graag wijn of drink je liever bier?
56. Houd je van wijn of drink je liever mineraal water?

Vocabulaire

"Het ziet er gezellig uit." (regel 3)

Ter verduidelijking kunnen meer voorbeelden gegeven worden van de uitdrukking "er uit zien" waarbij allerlei adjectieven gebruikt kunnen worden.

Over personen:

Hij ziet er oud uit.

Zij ziet er jong uit.

Je ziet er moe uit.

Hij ziet er goed uit.

etc.

Over dingen:

Dat ziet er lekker uit.

Dat ziet er gezellig uit.

Dat ziet er heel goed uit.

Dat ziet er moeilijk uit.

etc.

Straatnaamborden:

Zijn er in de woonomgeving/woonplaats van de cursist straatnamen te vinden met namen uit de categorie eten en drinken?

Spreekvaardigheid

1. In een restaurant

De docent haalt samen met de cursist(en) de zinnen uit de dialoog die betrekking hebben op bestellen in een restaurant, zoals:

- Mogen we ook alvast de menukaart? (regel 23)
- Doet u mij maar dat dagmenu. (regel 36)
- Voor mij ook graag. (regel 38)
- etc.

Rollenspel

Gebruik Kopieerblad 8A Menukaart restaurant.

In tweetallen (of docent met cursist) of in grotere groepjes wordt een situatie in een restaurant gespeeld:

- binnenkomen en een tafel vragen
- bestellen
- betalen

2. Wat eet je?

De cursist(en) vertellen wat ze eten als ontbijt, lunch en avondeten; eventueel aan de hand van de volgende vragen.

- Hoe laat ontbijt je?
- Wat eet je 's morgens / als ontbijt?
- Hoe laat lunch je meestal?
- Lunch je altijd in de kantine?
- Wat eet je als lunch?
- Eet je hier hetzelfde als in jouw land?
- Wat eet je voor het avondeten?
- Wat is je favoriete gerecht?

3. Voorkeur uitspreken.

"Ik houd niet van vis. Ik heb liever vlees." (regel 39-40)

De cursisten stellen elkaar vragen (of de docent aan de cursist) en in hun antwoorden gebruiken ze "graag" en/of "liever".

Bijvoorbeeld:

Houd je van vis?

- Ik eet graag vis, maar ik eet liever vlees.

Houd je van kaas op je brood?

- Ik heb liever ham op mijn brood.

Houd je van pasta?

- Ik eet graag pasta, maar ik eet liever rijst.

Eten en drinken dat tot nu toe aan bod gekomen is in de lessen:

koffie, zwarte koffie, koffie met melk, koffie met melk en suiker, thee, thee zonder suiker, warme chocolademelk, appelflappen, koekje, koekjes met chocola, limonade, appels, tomaten, broccoli, boterham met kaas, oude kaas, gekookt ei, yoghurt, brood, broodjes, fruit, vlees, vis, pilsje, bananen, chocopasta, cola, aardappelen, zalm,

tomatensoep, frites, salade, spa blauw, geitenkaas, champignonsaus, biefstuk, rode wijn + het aanvullend vocabulaire van les 8.

4. Woordenketting

De eerste cursist zegt een woord, de volgende zegt een woord dat begint met de laatste letter van het vorige woord.

Alle woorden moeten iets te maken hebben met *eten en drinken, uit eten gaan, iets bestellen etc.*

Je kunt deze oefening ook in tweetallen of drietallen doen.

5. Zo veel mogelijk woorden

Werk in tweetallen. Zoek zo veel mogelijk woorden met dezelfde "eigenschap" (géén woordenboek gebruiken, maar uit het hoofd!).

Het tweetal met de meeste resultaten mag de woorden opnoemen. Daarna mogen de anderen aanvullen.

- dingen die je bij het ontbijt eet
- dingen die je koud eet of drinkt
- dingen die je warm drinkt
- dingen die op tafel staan of liggen tijdens het eten
- fruit
- groenten
- etc.

Voor ieder goed woord krijg je één punt. Heb je een woord dat geen enkel ander tweetal genoemd heeft, dan krijg je twee punten.

Les 9 Op het werk

Vragen bij de tekst

1. Welke dag is het in de tekst?
2. Wat zoekt Jeff?
3. Heeft Tom hem?
4. Waarom zoekt Jeff die rode usb-stick?
5. Wanneer gaat hij op reis?
6. Wat wil hij onderweg doen?
7. Waar gaat hij naartoe?
8. Waar is de studiedag?
9. Is het een internationale studiedag?
10. Is het interessant?
11. Waar is de usb-stick?
12. Heeft Sandra de usb-stick voor Jeff?
13. Waar ligt hij?
14. Wat zoekt Sandra?
15. Welk dossier zoekt ze?
16. Van welke klant?
17. Waar woont die klant?
18. Waarom zoekt Sandra het dossier?
19. Waar is het telefoonnummer van de klant?
20. Licht het dossier bij Tom?
21. Wat vraagt Karin aan Jeff?
22. Hoe laat is het?
23. Heeft Jeff honger?
24. Heeft Karin ook honger?
25. Gaat Tom ook mee met Jeff en Karin?
26. Waarom niet?
27. Wat moet Tom vanmiddag doen?
28. Wat eet Jeff?
29. Wat gaat Karin eten?
30. Wat is dat?
31. Hebben Jeff en zijn vrouw al plannen voor het weekend?
32. Wat vraagt Karin aan Jeff?
33. Waar woont Karin?
34. Gaan Jeff en Alice in het weekend naar Karin?
35. Wat moeten ze nog regelen?
36. Waarom gaan Jeff en Karin terug naar de afdeling?
37. Heb je een laptop?
38. Vind je dat makkelijk?
39. Heb je een laptop nodig?

40. Gebruik je vaak een usb-stick?
41. Vind je dat makkelijk?
42. Ga je weleens naar een studiedag?
43. Wanneer was je laatste studiedag?
44. Waar was dat?
45. Wat was het onderwerp?
46. Was het interessant?
47. Ken je Brussel?
48. Is dat een grote stad?
49. Wat is de hoofdstad van jouw land?
50. Wat kun je daar zien?
51. Waar zijn je dossiers?
52. Heb je veel dossiers?
53. Wat vind je van de Nederlandse lunch?
54. Heb je wel eens een uitsmijter gegeten?
55. Wat vind je daarvan?
56. Wat is een typisch lunchgerecht uit jouw land?
57. Kun je dat in Nederland ook eten?
58. Kook je wel eens voor je vrienden?
59. Wat kook je dan?

Spreekvaardigheid

1. Grammatica: Vervangen subject/object door pronomen

Het vervangen van subject en object door pronomen is iets wat voor de cursist een gewoonte moet worden. Een belangrijke rol in het leren van nieuwe structuren is het herkennen ervan in gesproken taal. In dit geval is het daarom van belang de uitspraak van deze pronomen in de zin goed te oefenen zodat de cursist ze kan herkennen als anderen ze gebruiken.

Alvorens onderstaande vragen te stellen om de pronomen te oefenen, is het aan te raden samen de uitspraak oefening (09.12) door te nemen.

Deze mondelinge oefening sluit aan bij de Grammatica-oefening 09.08 Oefening 1 in het boek. Het is een extra oefening. De docent kan de vragen kris-kras door de groep stellen (dezelfde vraag kan daarbij aan verschillende cursisten gesteld worden). De vragen kunnen ook gekopieerd en uitgedeeld worden om in tweetallen te oefenen.

De vragen kunnen bevestigend of ontkennend beantwoord worden (of eerst bevestigend en in een tweede ronde ontkennend).

Het is aan te bevelen deze oefening vaker te doen. Cursisten zullen merken dat het steeds een beetje makkelijker gaat. Herhaling is niet voor niets een van de speerpunten als het gaat om inslijpen van (nieuwe) taalgewoonten.

1. Heeft Sandra de usb-stick?
2. Gaat Jeff naar Amsterdam?
3. Woont je broer in Amsterdam?
4. Wonen je ouders in Nederland?
5. Zijn je collega's Amerikanen?
6. Eet Karin een kop soep?
7. Ligt je mobiel op je bureau?
8. Ligt de krant in de kantine?
9. Is de film interessant?
10. Is de koffie lekker?
11. Liggen de dossiers op tafel?
12. Staan de telefoonnummers in het dossier?
13. Is het huis te koop?
14. Gaat deze bus naar het centrum van de stad?
15. Staat fiets in de garage?
16. Maken de studenten het examen?
17. Is de laptop oud?
18. Is het water koud?
19. Lees je het artikel?
20. Lees je iedere dag de krant?
21. Verkoop je je auto?
22. Zie je Jeff?
23. Bel je Suzanne en Kees vandaag?

24. Bel je je collega?
25. Ontmoet je je vrienden in de stad?
26. Bestel je de witte wijn?
27. Schrijf jij de e-mail?
28. Lees je alle e-mails?
29. Koop de je bloemen op de markt?
30. Zoek je de sleutels?
31. Zoek je de artikelen?
32. Kijk je het journaal?
33. Belt hij de klant vandaag?
34. Belt hij de secretaresse om drie uur?
35. Bestel je de sd-kaartjes?
36. Bezoek je morgen de burenen?
37. Heb je de blue-rayrecorder?
38. Ken je dit bedrijf?
39. Koop je deze producten?
40. Verkoopt de slager het vlees?

2. Aanvullend vocabulaire: beroepen

Nadat de woorden uit de lijst besproken zijn, kunnen de volgende spreekoefeningen gedaan worden.

1. De cursist(en) kiezen een beroep uit de lijst en proberen het te omschrijven. De anderen proberen het te raden.

2. Een van de cursisten kiest een beroep maar zegt niet welk beroep. De anderen stellen om de beurt een vraag waarop met ja of nee geantwoord kan worden en proberen zo het beroep te raden. De docent kan proberen het eerste beroep te raden en op die manier voorbeelden te geven van mogelijke vragen:

- werk je in een winkel? nee
- werk je op een kantoor? nee
- werk je in een ziekenhuis? ja
- ben je een vrouw? ja
- ben je een verpleegster? ja!

3. Maak kaartjes met de beroepen om te gebruiken met Het Spel. Gebruik deze (groene) kaartjes eventueel in combinatie met het setje rode kaartjes van Tussenstand les 6 t/m 10. Als een cursist een groen kaartje pakt, vertelt hij waar dit beroep werkt en minimaal twee activiteiten van dit beroep. Met de rode kaartjes kunnen gewoon of vragen zinnen gemaakt worden.

3. Aanvullend vocabulaire: Wie doet wat?

Werk in tweetallen en vul de ontbrekende informatie in.

Je vindt de informatie voor persoon A en Persoon B op Kopieerblad 9A Wie doet wat?

Per tweetal 1x kopiëren.

Samen in de groep of de cursisten individueel eerst vragen laten maken die ze aan elkaar kunnen stellen:

- *Wat voor werk doet?*
- *En waar werkt?*
- *Hoe lang werkt daar al?*
- *etc.*

Nederland - Nederlanders

Aan de hand van de logo's van deze bedrijven kan gesproken worden over de grote Nederlandse multinationals en uiteraard over grote en/of bekende bedrijven uit het land van herkomst van de cursist(en).

Probeer dit gesprek zoveel mogelijk in de doeltaal te voeren, dat is tevens een goede spreekoefening. De volgende vragen kunnen daarbij helpen:

- Herken je de logo's?
- Welke bedrijven zijn het?
- Welke bedrijven ken je?
- Zit dat bedrijf ook in jouw land?
- Waar zit het bedrijf in Nederland?
- Wat doet het bedrijf?
- Wat maken ze?
- Heb je thuis producten van dit bedrijf?

KPN: gesproken kan worden over de verschillende onderdelen van KPN en de afsplitsing van Post.

NS: gesproken kan worden over de ervaringen van de cursisten met de NS, over de OV-chipkaart, OV-fietsen, kortingskaarten, railrunners, dagtrips, openbaar vervoer in land van herkomst etc.

Unilever: de naam Unilever is waarschijnlijk niet zo bekend, maar de cursisten hebben vast en zeker producten van dit bedrijf in huis: o.a. Becel, Unox, Knorr, Blue Band, Dove, Axe, OMO, Robijn, Sun.

TNT Post: vertel over de nieuwe aanbieders van postbezorging.

DSM: vertel over de oorsprong van dit bedrijf vanuit de mijnen in Zuid-Limburg.

Philips: gesproken kan worden over de producten en dit kan een mooie gelegenheid zijn om bijvoorbeeld huishoudelijke apparaten die de cursist thuis heeft de revue te laten passeren met de daarbijbehorende werkwoorden (de stofzuiger - stofzuigen, koffiezetapparaat – koffie zetten, mixer - mixen, scheerapparaat – zich scheren, broodrooster – een boterham roosteren, magnetron – opwarmen,/ontdooien, afwasmachine – afwassen/inruimen/uitruimen etc.).

DAF: kent de cursist misschien nog de DAF personenauto's?

Les 10 Het weekend is voorbij

Na de introductie en eventuele woordenassociaties rondom *winkel/straat* is het in deze les raadzaam eerst de grammatica te bespreken alvorens de tekst te gaan lezen en/of te beluisteren. Indien de cursist de structuur van de zinnen met een perfectum begrijpt en de belangrijkste participia gezien heeft, zal hij de tekst veel gemakkelijker begrijpen.

Vragen bij de dialoog

1. Welke dag is het?
2. Is het ochtend, middag of avond?
3. Heeft Karin een leuk weekend gehad?
4. Heeft ze een druk weekend gehad?
5. Wat heeft ze zaterdag gedaan?
6. Heeft ze alleen gewinkeld?
7. Was het weer mooi gisteren?
8. Was het heel warm?
9. Hebben Karin en haar moeder iets gekocht?
10. Heeft Karin een gat in haar hand?
11. Wat betekent dat?
12. Naar welke winkel zijn ze eerst gegaan?
13. Wat hebben ze daar gekocht?
14. Heeft Karin ook een horloge gekocht?
15. Waarom niet?
16. Waar hebben ze koffie gedronken?
17. Is Carolien daar ook geweest?
18. Heeft ze Karin en haar moeder gezien?
19. Wat hebben ze na de koffie gedaan?
20. Wie heeft de schoenen betaald?
21. Wat heeft Karin op weg naar huis gedaan?
22. Wanneer heeft Karin boodschappen gedaan?
23. Heeft Karin bezoek gehad?
24. Wanneer heeft Karin bezoek gehad?
25. Wie is Jeff?
26. Wie is Alice?
27. Waar komen ze vandaan?
28. Wonen ze al lang in Nederland?
29. Wat heeft Karin gekookt?
30. Was het lekker?
31. Was het ook gezellig?
32. Hoe was Caroliens weekend?
33. Wat heeft Carolien gisterenmorgen gedaan?
34. Wat heeft ze gisterenmiddag gedaan?
35. Wat heeft ze na het tennissen gedaan?
36. Wat heeft ze vanmorgen gedaan?
37. Waar heeft ze geskeelerd?
38. Met wie heeft ze gewandeld?
39. Is ze nu moe?
40. Waarom moet Carolien nu even wachten?
41. Wie is ook aan de telefoon?
42. Hoe is het met je?
43. Heb je een leuk weekend gehad?
44. Wat heb je in het weekend gedaan?
45. Ben je naar de stad geweest?
46. Heb je iets gekocht?
47. Heb je een gat in je hand?
48. Was het mooi weer gisteren?

49. Was er zon?
50. Heb je gisteren koffie gedronken?
51. Heb je ook boodschappen gedaan?
52. Waar heb je boodschappen gedaan?
53. Wat heb je gekocht?
54. Wat heb je in het weekend gegeten?
55. Houd je van vis?
56. Welke dag was het gisteren?
57. Wat heb je gisteren gedaan?
58. Ben je sportief?
59. Heb je gisteren gesport?
60. Wat kook je voor je vrienden?

Spreekvaardigheid

1. Samenvatting

De samenvatting die de cursist nu zelf kan geven, kan bestaan uit een zo gedetailleerd mogelijke opsomming van wat Karin en Carolien in het weekend gedaan hebben.

Bijvoorbeeld:

Karin heeft Carolien gebeld.

Karin heeft een leuk weekend gehad.

Ze is met haar moeder naar de stad geweest.

Ze hebben gezellig gewinkeld.

etc.

Deze oefening kan op verschillende manieren uitgevoerd worden (eventueel de oefeningen achter elkaar doen voor het beste effect).

- A. De docent geeft cursisten kris-kras door de groep de beurt een zin aan de samenvatting toe te voegen.
- B. Cursisten werken in tweetallen en geven om de beurt een zin.
- C. Cursisten geven de samenvatting als "monoloog".

2. Grammatica: Perfectum

Indien de grammatica vóór het bespreken van de dialoog uitgelegd is, kunnen na de bespreking als extra illustratie alle zinnen met een perfectum uit de dialoog gelicht worden: kijk naar de vorm (van welk werkwoord is het afkomstig) en naar de plaats van het participium.

Maak dan een lijst van alle werkwoorden uit de tekst.

In tweetallen maken de cursisten vragen in het perfectum die ze daarna aan andere tweetallen stellen.

De vraag van de introductie (10.01) herhalen, maar nu in perfectum:

Wat heb je afgelopen weekend gedaan?

Iedere cursist moet minimaal twee dingen noemen. Bijvoorbeeld: Ik heb boodschappen gedaan en ik heb televisie gekeken.

3. Het weer

Alvorens over het weer te spreken: onpersoonlijke werkwoorden bespreken en de seizoenen herhalen.

1. De cursist kijkt naar buiten en vertelt wat voor weer het is.
2. De cursist vertelt wat zijn favoriete seizoen is en wat voor weer het dan is.
3. De cursist vertelt over het weer in zijn land van herkomst.
4. De cursist krijgt als huiswerkopdracht mee de volgende dag het weerbericht voor de week te vertellen aan de groep.

Nederland - Nederlanders

De tekst kan allereerst gebruikt worden als leesstuk, waarbij het niet noodzakelijk is alle woorden te kennen.

Naar aanleiding van de tekst kan gesproken worden over:

- heeft de cursist een fiets?
- gebruikt hij die iedere dag?
- waarom (niet)?
- wanneer neemt hij de fiets?
- fietsen ze in zijn land ook?
- waarom (niet)?
- kent hij de speciale ANWB-borden voor fietsers?

Tussenstand les 6 t/m 10

Deze tussenstand is bedoeld als evaluatiemoment. Beheersen de cursisten de stof uit de afgelopen vijf lessen of is het nodig om extra aandacht aan een van de onderdelen te besteden?

De oefeningen kunnen het beste zelfstandig gemaakt worden en daarna gezamenlijk gecorrigeerd. De cursisten kunnen ook zelf de oefeningen corrigeren a.h.v. de antwoorden in de sleutel.

Om de spreekvaardigheid te evalueren, kunnen vragen uit de docentenhandleiding van de afgelopen lessen herhaald worden.

In oefening 7 wordt aangegeven **Het Spel** te spelen.

Groene kaartjes: algemene vragen die beantwoord moeten worden.

Rode kaartjes: woorden uit les 6 t/m 10 waarmee een zin gemaakt moet worden.

Les 11 Een nieuw huis

Vragen bij de dialoog

1. Bij wie gaat Karin op bezoek?
2. Waarom?
3. Is het mooi weer?
4. Wat voor weer is het?
5. Vindt Henk het leuk dat Karin langskomt?
6. Is Henk trots op zijn huis?
7. Woont Henk in een leuke buurt?
8. Woont hij in een drukke straat?
9. Is het moeilijk om je auto daar te parkeren?
10. Woont Henk ver van het centrum van de stad?
11. Is het een nieuw huis?
12. Hoe oud is het (ongeveer)?
13. Wat zijn enkele kenmerken van het huis?
14. Is alles oud?
15. Wat is niet oud?
16. Waarom niet?
17. Wie heeft de badkamer opgeknapt?
18. Wie hebben hem geholpen?
19. Wat heeft zijn moeder gedaan?
20. Wat heeft zijn vader gedaan?
21. Wat hebben zijn broers gedaan?
22. Hebben zijn vrienden ook iets gedaan?
23. Sinds wanneer woont Henk in zijn huis?
24. Is alles al klaar?
25. Wat moet er nog gebeuren?
26. Heeft hij ook een tuin?
27. Vindt Karin de tuin mooi?
28. Regent het nog?
29. Waar drinken ze thee?
30. Wie zet de thee?
31. Wat doet Karin ondertussen?
32. Waar woon je?
33. Woon je daar al lang?
34. Woon je in een huis of in een flat?
35. Woon je in een rustige straat?
36. Kun je je auto makkelijk parkeren?
37. Moet je betalen om je auto te parkeren?
38. Woon je in het centrum van de stad?
39. Woon je in een buitenwijk?
40. Woon je in een oud huis?
41. Hoe oud is je huis ongeveer?
42. Heb je het huis opgeknapt?
43. Wat heb je gedaan?
44. Heb je de muren geschilderd?
45. Heb je alles alleen gedaan?
46. Wie hebben je geholpen?
47. Wat hebben ze gedaan?
48. Moet je klusjes doen in je huis?
49. Houd je van klusjes?
50. Heb je een tuin?

51. Werk je graag in je tuin?
52. Heb je een balkon?
53. Wat staat er op je balkon?
54. Zijn de huizen in jouw land anders dan in Nederland?
55. Kun je iets vertellen over de huizen in jouw land?

Spreekvaardigheid

1. Hoe is jouw huis?

Werk in tweetallen en stel elkaar vragen over je huis.

Maak eerst samen in de groep vragen die aan elkaar gesteld kunnen worden.

De cursisten schrijven de antwoorden op want die hebben ze nodig voor de volgende oefening.

Bijvoorbeeld:

1. Waar woon je?
2. Is dat een grote stad?
3. Woon je in een huis of een appartement?
4. Met wie woon je daar?
5. Hoe groot is je woning?
6. Hoeveel kamers heeft je woning?
7. Welke kamers zijn dat?
8. Woon je in het centrum of in een buitenwijk?
9. Wat zie je als je uit je woonkamer kijkt?
10. Heb je een tuin?
11. Heb je een balkon?
12. Heb je een kelder?
13. Heb je een schuur?
14. Wat staat er in je schuur?
15. Zijn er winkels in de buurt?
16. Welke winkels zijn dat?

2. Zo is zijn huis!

De cursisten vertellen nu aan de groep (of in andere tweetallen) over de woonsituatie van de collega uit de eerste oefening:

Mark woont in

Dat is een stad.

Hij woont in een

etc.

3. Samenvatting

Werk in tweetallen en gebruik Kopieerblad 11A.

Iedere cursist maakt vragen bij zijn versie van de samenvatting. Deze vragen beginnen zo veel mogelijk met een vraagwoord.

Daarna om de beurt een vraag stellen om jouw versie van de samenvatting compleet te krijgen.

4. Aanvullend vocabulaire

De vocabulairelijst kan besproken worden zoals aangegeven wordt in de inleiding.

A. De cursisten geven een beschrijving van hun woning.

De docent geeft een voorbeeld.

Bijvoorbeeld: Ik woon in een appartement op de derde etage. In mijn appartement zijn een grote woonkamer, een moderne keuken, een badkamer en twee slaapkamers. Ik heb geen balkon. Op de begane grond heb ik ook een berging voor mijn fiets.

B. De cursisten stellen elkaar vragen over de inrichting van hun woning.

Alvorens te starten met de vragenronde, maken de cursisten eerst ieder drie vragen.

Bijvoorbeeld:

Heb je een grote woonkamer?

Heb je blauwe gordijnen in je woonkamer?

Heb je een boekenkast in je woonkamer?

Hoeveel stoelen heb je in je woonkamer? etc.

Nederland - Nederlanders

De bedoeling van het lied "Alles kan een mens gelukkig maken" is voornamelijk entertainment. Het is dus niet nodig de tekst woord voor woord te bespreken. Naar aanleiding hiervan kan gesproken worden over de waarde

die cursisten hechten aan een woning, aan verschillen in ideeën hierover in Nederland en in het land van herkomst van de cursist.

Het lied kan ook als luisteroefening gebruikt worden d.m.v. een gaten tekst. Gebruik hiervoor kopieerblad 11B.

De foto's van de verschillende huizen en de plattegrond kunnen gebruikt worden om te beschrijven, cursisten hun eigen woning of woonomgeving te laten beschrijven of te spreken over de verschillen tussen Nederland en hun eigen land.

Les 12 Waar is het Anne Frank Huis?

Vragen bij de dialoog

1. Waar gaan Jeff en zijn gezin naartoe?
2. Hoe gaan ze naar Amsterdam?
3. Wat zijn hun plannen voor die dag?
4. Wat zie je tijdens een rondvaart over de grachten?
5. Hoe breed is het smalste huis in Amsterdam?
6. Woont daar ook iemand?
7. Waar gaan ze eerst naartoe?
8. Wat voor weer is het?
9. Vindt John het druk in Amsterdam?
10. Weten ze waar het Anne Frank Huis is?
11. Aan wie vragen ze de weg?
12. Weet die meneer waar het Anne Frank Huis is?
13. Hoe kunnen ze naar het Anne Frank Huis gaan?
14. Welke lijn kunnen ze nemen?
15. Welke lijn is sneller?
16. Kunnen ze ook lopend gaan?
17. Hoe lang is het lopen?
18. Vinden ze dat ver?
19. Wat zie je op de Dam?
20. Moeten ze achter het Paleis linksaf of rechtsaf?
21. Wanneer heeft Anne Frank in Amsterdam gewoond?
22. Waar heeft ze toen gewoond?
23. Wat heeft ze in die periode geschreven?
24. Wat kun je in het Anne Frank Huis zien?
25. Welke kerk is dichtbij het Anne Frank Huis?
26. Ben je weleens in Amsterdam geweest?
27. Hoe ben je naar Amsterdam gegaan?
28. Wat heb je daar gedaan?
29. Heb je het Anne Frank Huis bezocht?
30. Vond je het interessant?
31. Heb je ook andere musea bezocht?
32. Wat heb je daar gezien?
33. Wat is de hoofdstad van jouw land?
34. Is dat een grote stad?
35. Is die stad groter dan Amsterdam?
36. Welke musea kun je daar bezoeken?
37. Wat kun je er zien?
38. Wat voor musea vind je interessant?
39. Wat kun je in de hoofdstad van jouw land zien?
40. Ken je Anne Frank?
41. Heb je haar dagboek gelezen?
42. Kun je beroemde personen uit de geschiedenis van jouw land noemen?
43. Wanneer leefden ze?
44. Waarom zijn ze beroemd?
45. Ik ga volgende week op vakantie naar Wat moet ik dan zeker gaan zien?

Vocabulaire

Voorafgaand aan vocabulaire-oefening 3 (12.06) kunnen meer voorbeelden gegeven worden van de uitdrukking: "een minuut of twintig" (zie ook **Vocabulaire** les 6):

- Wanneer ga je lunchen?	- Over een minuut of tien.
- Hoe laat zullen we komen?	- Kom maar om een uur of acht.
- Hoe lang hebben jullie gewinkeld?	- Een uurtje of drie ongeveer.
- Hoeveel appels wilt u?	- Doet u maar een stuk of vijf.
- Hoe ver is Den Bosch van Eindhoven?	- Een kilometer of dertig.
- Hoeveel mensen komen er naar de vergadering?	- Een man of tien, denk ik.

Straatnaamborden:

Zijn er in de woonomgeving/woonplaats van de cursist straatnamen te vinden met namen van beroemde Nederlanders uit de geschiedenis, de kunst?

Laat cursisten als huiswerkopdracht een straatnaam zoeken. In een volgende les moeten ze dan iets vertellen over deze beroemde Nederlander:

- Wat is zijn naam?
- Wanneer is hij geboren?
- Wanneer is hij gestorven?
- Wat was zijn beroep?
- Is hij ook bekend buiten Nederland?

Spreekvaardigheid**1. Grammatica: comparativum, superlativum**

De vormen en het gebruik van de comparatief en superlatief kunnen aan de hand van de voorbeelden uit de dialoog en het schema in 12.07 uitgelegd worden.

Laat cursist(en) vergelijkingen maken zoals in huiswerkopdraking 2 (12.13).

Bijvoorbeeld:

1. Nederland en het land van herkomst
2. Nederlands en de moedertaal
3. een bank en een kruk
4. een straat en een plein
5. zomer en winter
6. een verpleegster en een automonteur
7. voetbal en tennis
8. een huis en een appartement

2. De weg vragen / het verkeer

Nadat het vocabulaire en de uitleg in de dialoog (regel 43-52) besproken zijn, kunnen de volgende spreekopdrakingen gedaan worden.

A. Aan de hand van de plattegrond van 12.11 stelt de docent de volgende vragen aan de cursist(en). De cursisten leggen in zo correct mogelijke zinnen de weg uit?

- Je staat bij de pijl. Hoe loop je naar de PTT?
- Je staat bij de pijl. Hoe loop je naar de kerk?
- Je staat bij de pijl. Hoe loop je naar de parkeerplaats?
- Je staat bij de pijl. Hoe loop je naar de Emmasingel?
- Je staat bij de pijl. Hoe loop je naar het stadhuis?

B. De cursist(en) leggen uit:

- Hoe ga je van jouw huis naar het talentcentrum?
- Hoe ga je van jouw huis naar de supermarkt?
- Hoe ga je van jouw huis naar je werk?
- Hoe ga je van je werk naar het talentcentrum?
- etc.

Beide opdrakingen kunnen ook in de vorm van een rollenspel gespeeld worden:

- Pardon meneer/mevrouw. Waar is de PTT?
- + U gaat hier rechtdoor, etc.

Nederland - Nederlanders

Naar aanleiding van de tekst kan gesproken worden over:

- bezoek van cursist(en) aan Amsterdam
- (geschiedenis van) hoofdstad van land van herkomst
- musea

Les 13 U spreek met ...**Vragen bij de dialoog**

1. Wat zoekt Mark Boomsma?
2. Waarom zoekt hij dat?
3. Hoe kan hij het telefoonnummer vinden? (drie manieren)
4. Hoe zoekt hij het telefoonnummer?
5. Moet hij lang op het telefoonnummer wachten?

6. Naar welk fitnesscentrum belt Mark?
7. Met wie spreekt Mark bij Fitnesscentrum Sportief?
8. Waarom belt hij het fitnesscentrum?
9. Wat wil hij weten?
10. Is het fitnesscentrum altijd open?
11. Op welke dag is het fitnesscentrum altijd gesloten?
12. Hoe vaak per week wil Mark gaan sporten?
13. Wat zijn de kosten als hij één keer in de week wil sporten?
14. Wat zijn de kosten als hij drie keer in de week wil sporten?
15. Vind je dat duur?
16. Is er begeleiding?
17. Door wie?
18. Wat doet de sportleraar?
19. Heeft het fitnesscentrum een brochure met de informatie?
20. Wil Mark die ontvangen?
21. Wat is Marks adres?
22. Kun je dat spellen?
23. Heeft het fitnesscentrum ook een website?
24. Wat is het adres van die website?
25. Moet Mark het inschrijfformulier opsturen?
26. Is het de eerste keer dat Mark gaat fitnessen?
27. Waarom wil Mark een keer gaan kijken?
28. Kan hij altijd binnenlopen?
29. Waarom is het fitnesscentrum volgende week maandag gesloten?
30. Waarom hoeft Paul Verhoeven de brochure niet op te sturen?
31. Hoe wil Mark zich inschrijven?
32. Doe je aan sport?
33. Welke sport(en) doe je?
34. Met wie sport je in Nederland?
35. Welke sport(en) heb je gedaan?
36. Houd je van teamsporten?
37. Waar/hoe zoek je een telefoonnummer?
38. Heb je wel eens naar de nummerinformatie van KPN gebeld?
39. Vieren ze in jouw land ook Pasen?
40. Welke tradities hebben jullie met Pasen?

Vocabulaire

De betekenis van "wat" (regel 17) kan met extra voorbeelden verder uitgelegd worden: een beetje, iets.

Ik wil graag wat informatie over uw fitnesscentrum.
Wil je wat drinken?

Spreekvaardigheid

1. Grammatica: werkwoorden met een prefix

Aan de hand van de voorbeelden in het boek worden de scheidbare werkwoorden uitgelegd. Ze worden geoefend met grammatica-oefening 1 in het boek. Daarna kunnen ze nog extra geoefend worden met de volgende oefening, een uitbreiding van de mondelinge grammatica-oefening uit het boek.

1. Stuur je het inschrijfformulier op?
2. Heb je het inschrijfformulier gisteren opgestuurd?
3. Wil je het inschrijfformulier morgen opsturen?
4. Stel je het plan op?
5. Heb je het plan opgesteld?
6. Ga je het plan opstellen?
7. Vult je buurman het formulier in?
8. Heeft hij het gisteren ingevuld?
9. Kan hij het morgenochtend invullen?
10. Haal je hem vanavond op?
11. Heb je hem vanmorgen opgehaald?
12. Kun je hem morgenavond ophalen?
13. Komen je ouders vanavond langs?
14. Zijn je ouders gisteren langsgekomen?
15. Zullen je ouders vanavond langskomen?

16. Schrijft hij het website-adres op?
17. Heeft hij het opgeschreven?
18. Mag hij het opschrijven?

19. Nodig je je vrienden uit voor het feest?
20. Heb je je vrienden uitgenodigd voor het feest?
21. Ga je je vrienden uitnodigen voor het feest?

22. Vragen ze informatie over e-learning aan?
23. Hebben ze informatie over e-learning aangevraagd?
24. Zullen ze informatie over e-learning aanvragen?

25. Neem je het cadeau straks mee?
26. Heb je het cadeau al meegenomen?
27. Kun je het cadeau morgenavond meenemen?

Uiteraard kunnen de cursisten zelf dergelijke vragen maken en in tweetallen aan elkaar stellen of de kring rond. Maak bijvoorbeeld samen een lijst van alle separabele werkwoorden die de groep kent en laat daarmee vragen maken.

2. Grammatica: hoeven (+te+infinitief)

Hetzelfde geldt voor het inoefenen van de constructie hoeven (+ te + infinitief): de docent kan de volgende vragen aan de cursist(en) stellen of ze kunnen zelf vragen maken en aan elkaar stellen. Ook dit is een uitbreiding van de mondelinge grammatica-oefening in het boek:

1. Moet je het webformulier nu invullen?
2. Moet hij het webformulier morgenochtend invullen?
3. Moet je de thee met suiker vanmiddag halen?
4. Moet je collega de koffie nu halen?
5. Moet je vandaag de sportschool opbellen?
6. Moet zij de sportschool vandaag opbellen?
7. Moet je de afspraak telefonisch maken?
8. Moeten de kinderen de boterhammen opeten?
9. Moet je het dossier vandaag printen?
10. Moet je baas het dossier vandaag printen?
11. Moet je de dokter opbellen?
12. Moet de assistente hem opbellen?
13. Moet je het Sinterklaasliedje downloaden?
14. Moet je het huiswerk op de computer maken?
15. Moeten de cursisten het huiswerk op de computer maken?
16. Moeten de burens vandaag boodschappen doen?
17. Moeten je ouders zondag op langskomen?
18. Moeten je vrienden je vanmiddag thuisbrengen?
19. Moeten je vrienden je vandaag voor het feest uitnodigen?
20. Moeten de sporters op zondag naar het voetbalveld gaan?
21. Moeten je broers volgende week de deuren schilderen?
22. Moet je vuurwerk kopen voor Oudjaar?
23. Moet je moeder een taart bakken voor jouw verjaardag?
24. Moet je moeder vandaag de gordijnen maken?
25. Moeten je vrienden je morgen helpen met de verhuizing?
26. Moet je vandaag de agenda bestellen?
27. Moet de sportleraar vandaag het schema opstellen?
28. Moet je nu de sms versturen?
29. Moet je nog een kerstboom kopen?
30. Moet je collega nu deze mail beantwoorden?

3. Informatie aanvragen

In deze les leren de cursisten een telefoonnummer aanvragen bij een nummerinformatiedienst, bijvoorbeeld 1888 en informatie inwinnen bij een sportcentrum, opleidingscentrum etc.

Rollenspel

Tekst 1888 nummerinformatie:

"Welkom bij 1888.

Voor €1,30 vinden wij het nummer dat u zoekt en verbinden we u door.

Blijft u aan de lijn.

Welkom bij 1888 nummerinformatie.

*We helpen u graag bij het vinden van het juiste nummer, een ogenblik nog.
Het spijt ons dat u moet wachten.
Goedenavond met 1888 nummerinformatie. Van wie zoekt u het nummer?"*

Bel voor de zekerheid zelf eens naar 1888 omdat de tekst op het bandje toch regelmatig verandert. Is er een nieuwe tekst, neem die dan door met de cursisten.

Daarna speelt steeds één cursist (of de docent) de rol van het bandje/de telefoniste (kan de tekst eventueel oplezen) en een andere cursist speelt de beller.

1. Bel naar de nummerinformatiedienst en vraag je eigen telefoonnummer aan.
2. Bel naar de nummerinformatiedienst en vraag het telefoonnummer van je werk aan.
3. Bel naar de nummerinformatiedienst en vraag het telefoonnummer van het taleninstituut aan.
4. Bel naar de nummerinformatiedienst en vraag het telefoonnummer van een fitnesscentrum aan.

4. Feestdagen in Nederland: liedjes zingen

In het Aanvullend vocabulaire en in Nederland – Nederlanders wordt aandacht besteed aan de feestdagen in Nederland.

Bij sommige groepen werkt deze oefening heel goed, bij andere groepen slaat het niet aan. Probeer het eens uit, want de ervaring is dat de groepen waarvan je het niet verwacht, deze oefening juist leuk vinden.

Bij sommige feestdagen horen standaard een aantal liedjes.

A. Zing met de groep een aantal van deze liedjes. Gebruik ter illustratie een kinder-cd (of download ze). Op YouTube vind je ook karaoke-versies van diverse liedjes. De teksten van de liedjes kunnen uitgedeeld worden of kunnen juist samen met de groep gemaakt worden (in eerste instantie dus een luisteroefening, daarna spreek/zing-oefening).

B. Geef als opdracht dat de cursisten op YouTube filmpjes of karaoke-versies opzoeken van de liedjes.

Sinterklaas kapoentje

Sinterklaas kapoentje,
Gooi wat in mijn schoentje,
Gooi wat in mijn laarsje,
Dank je Sinterklaasje!
Sinterklaasje bonne bonne bonne,
Gooi wat in mijn lege lege tonne,
Gooi wat in mijn laarsje,
Dank je Sinterklaasje!

Zwarte Piet ging uit fietsen

Zwarte Piet ging uit fietsen,
toen knapte zijn band.
Toen moest hij gaan lopen,
met de fiets aan zijn hand.
Hij kwam in 'n dorpje,
en zei tegen de smid:
'k Geloof dat er in mijn achterband
een pepernootje zit.

De smid moest toen lachen
en plakte zijn band.
Toen kon Piet weer fietsen
door heel Nederland.
Och jongens en meisjes
let nu toch eens op!
Misschien zie je Piet wel fietsen
met Sint achterop.

Zie ginds komt de stoomboot

Zie ginds komt de stoomboot
uit Spanje weer aan.
Hij brengt ons Sint Nicolaas
ik zie hem al staan.
Hoe huppelt zijn paardje
het dek op en neer,

hoe waaien de wimpels
al heen en al weer.

Zijn knecht staat te lachen
en roept ons reeds toe:
Wie zoet is krijgt lekkers;
wie stout is de roe!
Oh, lieve Sint Nicolaas
kom ook eens bij mij
en rijd toch niet stilletjes
ons huisje voorbij!

O, denneboom

O, denneboom
O, denneboom
Wat zijn je takken wonderschoon
O, denneboom
O, denneboom
Wat zijn je takken wonderschoon
Ik heb je laatst in 't bos zien staan
Toen zaten er nog geen kaarsjes aan
O, denneboom
O, denneboom
Wat zijn je takken wonderschoon.

Drie koningen

Drie koningen, drie koningen
geef mij een nieuwe hoed.
Mijn oude is versleten
mijn moeder mag het niet weten.
Drie koningen, drie koningen (Mijn vader is niet thuis)
geef mij een nieuwe hoed (Piep zei de muis in het achterhuis).

Er is er een jarig

Er is er één jarig, hoera, hoera
dat kun je wel zien: dat is hij.
Dat vinden wij allen zo prettig ja, ja
en daarom zingen wij blij.

Hij leve lang hoera, hoera
hij leve lang hoera
hij leve lang hoera, hoera
hij leve lang hoera!!

Lang zal hij leven

Lang zal hij leven
lang zal hij leven
lang zal hij leven in de gloria
in de gloria, in de gloria!

Hieperderpiep, hoera!
Hieperderpiep, hoera!
Hieperderpiep, hoera!

Twee violen

Twee violen en een trommel en een fluit
want Annika is jarig en de vlaggen hangen uit.
Ei, ei, ei
we zijn zo blij
want Annika is jarig
en dat feest vieren wij
ei, ei !

5. Interview

De cursisten maken zelf 10 vragen voor een interview in tweetallen over feestdagen. Eventueel kunnen ook de volgende vragen gebruikt worden.

1. Vieren jullie?
2. Wat eten jullie dan?
3. Wat doen jullie dan?
4. Hebben jullie een feest/feestdag die we in Nederland niet kennen?
5. Vertel er eens iets over.

Les 14 Bedrijfsbezoek

Vragen bij de dialoog

1. Heeft Karin Sandra's hulp nodig?
2. Waarvoor?
3. Wat zoekt Karin?
4. Hoeveel presentatiemappen hebben ze bij Euromax?
5. Kan Sandra Karin helpen?
6. Waar liggen de presentatiemappen, volgens Sandra?
7. Waarom liggen ze daar, denkt ze?
8. Waarom zoekt Karin een presentatiemap?
9. Vindt ze er een?
10. Wie komt er bij Karin op bezoek?
11. Wat vindt Chantal de Graaf van het gebouw van Euromax?
12. Wat vertelt Karin over de geschiedenis van het bedrijf?
13. Wanneer is Euromax opgericht?
14. Wat maken ze bij Euromax?
15. Hebben ze altijd bureaustoelen en kasten gemaakt?
16. Waarin is Euromax nu gespecialiseerd?
17. Werken er veel mensen bij Euromax?
18. Hoeveel mensen werken er op kantoor?
19. Wat gaan Karin en Chantal eerst doen?
20. Welke afdelingen zijn er bij Euromax?
21. Welke afdeling zit tegenover de financiële afdeling?
22. Wat doen ze op de financiële afdeling?
23. Waar hangt het portret van onze koningin?
24. Hoeveel hallen heeft de productiehal?
25. Wat slaan ze op in de eerste hal?
26. Wat gebeurt er in de tweede hal?
27. Wat doen Karin en Chantal op het kantoor van Karin?
28. Waarom zoekt Euromax tijdelijk nieuw personeel?
29. Voor welke afdelingen hebben ze iemand nodig?
30. Wat zijn hun werkzaamheden?
31. Wat moet Karin eerst even doen?
32. Bij welk bedrijf werk jij / heb jij gewerkt?
33. Kun je iets vertellen over het bedrijf?
34. Wanneer is het bedrijf opgericht?
35. Hoeveel mensen werken er?
36. Is het een internationaal bedrijf?
37. Is er een productieafdeling?
38. Wat maken ze daar?
39. Welke afdelingen heeft jouw bedrijf?
40. Op welke afdeling werk jij?
41. Hoeveel mensen werken er op jouw afdeling?
42. Hoe ziet jouw werkdag eruit?
43. Wat heb je gisteren gedaan?
44. Wat staat er voor morgen op het programma?
45. Hebben jullie ook tijdelijk personeel?

Vocabulaire

Aan de hand van een woordenweb kan het vocabulaire rondom "kantoor/werkplek" worden uitgebreid.

Straatnaamborden:

Zijn er in de woonomgeving/woonplaats van de cursist straatnamen te vinden met namen van mensen uit de politiek (binnen- of buitenland)?

Spreekvaardigheid

1. Grammatica: Er

Uitbreiding van mondelinge grammatica-oefening 14.08 Oefening 1.
Dezelfde vragen kunnen gebruikt worden in een aangepaste dialoog:
Bijvoorbeeld:

Hoeveel boeken heb jij?
- Ik heb er 10. En jij?
Ik heb er 12.

Indien iedereen de gegeven antwoorden noteert, kan ook de volgende oefening gedaan worden.

Een cursist uit de groep vraagt: *Hoeveel boeken heeft Piet?*
Degene die het antwoord van Piet weet, zegt: *- Piet heeft er 12.*
- En jij?
Eerste cursist antwoordt: *Ik heb er ...*

2. Grammatica: Er

Nog meer vragen om te oefenen met er, ook met de uitbreiding van de oefening hierboven.

1. Hoeveel woordenboeken heb je?
2. Hoeveel usb-sticks heb je?
3. Hoeveel fietsen heb je?
4. Hoeveel koffers heb je?
5. Hoeveel kopjes koffie drink je per dag?
6. Hoeveel glazen bier drink je op zaterdagavond?
7. Hoeveel boeken koop je per jaar?
8. Hoeveel stoelen zie je in deze klas?
9. Hoeveel foto's maak je tijdens je vakantie?
10. Hoeveel T-shirts koop je per jaar?
11. Hoeveel dagen heeft augustus?
12. Hoeveel boterhammen eet je voor de lunch?
13. Hoeveel kamers heeft je huis?
14. Hoeveel dagen heeft februari dit jaar?
15. Hoeveel kerstkaarten stuur je dit jaar?
16. Hoeveel computers zie je in het computerlokaal?
17. Hoeveel pennen heb je bij je?
18. Hoeveel Nederlandse kranten ken je?
19. Hoeveel boeken lees je per maand?
20. Hoeveel broodjes wil je?

3. Grammatica: Er

Wat staat er in de keuken?

Je werkt in tweetallen en gebruikt kopieerbladen 14A en 14B.

Persoon A heeft een keuken waarin allerlei voorwerpen staan. Persoon B heeft dezelfde keuken maar daar staat niets in. Door vragen te stellen (gebruik ER!) plaatst Persoon B alle voorwerpen op de juiste plaats. Vergelijk daarna de twee keukens.

4. Grammatica: Pronominaal object

Uitbreiding van mondelinge grammatica-oefening 14.08 Oefening 2.

Dezelfde vragen kunnen gebruikt worden in een aangepaste dialoog (extra herhaling preposities en het geven van korte antwoorden):

Voorbeeld: *Zij praat over het werk.*
- Waarover?
Over het werk!

5. Rondleiding

In luisteroefening 2 vertelt de makelaar over een bedrijfspand.

Laat de cursisten allen een "virtuele" rondleiding geven van het pand waarin of de afdeling waarop ze werken.

Neem samen eerst de woorden door die van belang zijn.

Bijvoorbeeld: het kantoor, het bureau, de gang, de deur, de hal, de ingang, daarnaast, daartegenover, daarachter, vooraan, achteraan etc.

6. Kringgesprek

Een groepsgesprek is vaak nog moeilijk.

De volgende vragen kunnen kriskras door de groep gesteld worden, aangevuld met vragen zoals:

- En (in) jouw land? (aan meerdere cursisten achter elkaar te stellen)
- En bij jullie? (aan meerdere cursisten achter elkaar te stellen)

1. Hoeveel inwoners heeft jouw land?
2. Hoeveel mensen wonen er (ongeveer) per vierkante kilometer?
3. Heeft jouw land een koning(in) of een president?
4. Wie is dat dan?
5. Voor hoeveel jaar wordt de president gekozen?
6. Houdt de president of de koning(in) ook een jaarlijkse toespraak?
7. Is die op een vaste datum?
8. Zijn er veel politieke partijen in jouw land?
9. Welke partij is de grootste?
10. Is er een groot verschil tussen de politiek in Nederland en in jouw land?

Les 15 Een uitstapje

Vragen bij de dialoog

1. Waarvoor maken mevrouw en meneer De Groot plannen?
2. Heeft mevrouw De Groot al plannen voor het weekend?
3. Waar heeft meneer De Groot zin in?
4. Waar naartoe?
5. Waar hangt dat van af?
6. Heeft mevrouw De Groot al naar het weerbericht geluisterd?
7. Wat zegt het weerbericht?
8. Heeft ze dat op de radio gehoord?
9. Is het goed weer voor een uitstapje?
10. Wat is goed weer voor een uitstapje?
11. Hoe ziet de zaterdag van mevrouw en meneer De Groot eruit?
12. Waarom moet mevrouw De Groot boodschappen doen?
13. Wat bedoelt ze met "iets lekkers"?
14. Hoe lang gaat ze boodschappen doen?
15. Wat zijn de ideeën van meneer De Groot voor het uitstapje?
16. Wat is Neeltje Jans?
17. Waarom zijn de Deltawerken aangelegd?
18. Waar ligt Maastricht?
19. Zijn ze al eerder in Maastricht geweest?
20. Wanneer was dat?
21. Wat vindt mevrouw De Groot zo leuk aan Maastricht?
22. Wie is Aldo Rossi?
23. Wat gaan ze nu precies doen?
24. Wanneer gaan ze dan naar Zeeland?
25. Gaan ze dan alleen?
26. Hoe gaan ze naar Maastricht?
27. Waarom gaan ze liever met de auto?
28. Wat is er specifiek aan Limburg?
29. Eten ze vanavond thuis?
30. Hoe laat is het nu?
31. Wat doen heel veel Nederlanders 's avonds om acht uur?
32. Houd je van koffie?
33. Hoeveel koppen koffie drink je per dag?
34. Ben je al eens in Maastricht geweest?
35. Hoe ben je daar naartoe gegaan?
36. Waarom?
37. Wat heb je daar gedaan?
38. En Zeeland, ben je daar al geweest?
39. Wat vind je de mooiste of leukste plaats in Nederland?
40. Wat doe jij meestal 's avonds om acht uur?

Vocabulaire

Aan de hand van een woordenweb kan het vocabulaire rondom "vrije tijd" worden uitgebreid.

Indien er een kaart van Nederland in het klaslokaal hangt, kan met behulp deze kaart aandacht besteed worden aan vocabulaire van het thema geografie:

de zee	de stad
de rivier	het dorp
het meer	het gehucht
het IJsselmeer	de weg
het kanaal	de rijksweg

de beek	de snelweg
de sloot	de provinciale weg
de duinen	het fietspad
de dijk	de toeristische route
de polder	etc.

Spreekvaardigheid

1. Grammatica: want en omdat

De grammatica van deze les kan uitstekend mondeling geoefend worden, vooral door zich te concentreren op waarom-vragen waarop antwoord gegeven moet worden met "omdat". Om het verschil met een "want-zin" extra te benadrukken kan op de eerste paar vragen met want en met omdat geantwoord worden.

Het is aan te raden de grammatica-oefening in het boek (15.08 Oefening 1) en deze oefening vaker te doen. Herhaling is zeker voor de juiste woordvolgorde essentieel!

Voorbeeld:

Waarom studeer je Nederlands?

*Omdat ik in Nederland **woon**.*

*Want ik **woon** in Nederland.*

*Ik studeer Nederlands omdat ik in Nederland **woon**.*

*Ik studeer Nederlands want ik **woon** in Nederland*

1. Waarom studeer je Nederlands?
2. Waarom woon je in Nederland?
3. Waarom woon je in Eindhoven?
4. Waarom werk je bij ...?
5. Waarom spreek je Engels?
6. Waarom spreek je ...?
7. Waarom spreek je Nederlands?
8. Waarom heb je een/geen auto?
9. Waarom heb je een/geen fiets?
10. Waarom ben je op het taleninstituut?
11. Waarom drink je koffie?
12. Waarom drink je thee?
13. Waarom maken mevrouw en meneer De Groot een uitstapje?
14. Waarom gaan ze niet naar Zeeland?
15. Waarom gaan ze naar Maastricht?
16. Waarom gaan ze met de auto?
17. Waarom moet mevrouw De Groot nog boodschappen doen?
18. Waarom wil ze iets lekkers in huis halen?
19. Waarom

2. Vrije tijd

Geef een antwoord op de volgende vragen.

Werk in tweetallen of de kring rond. Als je in tweetallen werkt, maak dan drie rondes in verschillende tweetallen.

1. Houdt u van fietsen ? Waarom/waarom niet ?
2. Kunt u schaatsen ? Waarom/waarom niet ?
3. Kijkt u graag naar het ballet ? Waarom/waarom niet ?
4. Gaat u vaak naar een museum ? Waarom/waarom niet ?
5. Danst u graag ? Waarom/waarom niet ?
6. Houdt u van jazz ? Waarom/waarom niet ?
7. Vindt u het leuk om in de zon te liggen ? Waarom/waarom niet ?
8. Kunt u uw hobby ook in Nederland uitoefenen ? Waarom/waarom niet ?
9. Denkt u dat Nederlanders veel vrije tijd hebben ? Waarom/waarom niet ?
10. Hebben de mensen in uw land veel vrije tijd ? Waarom/waarom niet ?

3. Nog meer vrije tijd

Iedere cursist schrijft drie dingen op die hij leuk vindt om te doen en drie dingen die hij niet leuk vindt om te doen. Vraag kris-kras in de groep wat een andere cursist leuk/niet leuk vindt. Iedereen noteert de antwoorden voor zichzelf..

Vertel daarna om de beurt aan de groep de resultaten.

Leuk	Niet leuk
1.	1.
2.	2.
3.	3.

Samen voorbeeldvragen maken en op het bord schrijven:

- Vind je leuk?
- Houd je van?
- Ga je graag naar?
- je graag?

Vertel het resultaat, bijvoorbeeld:

- Sabine houdt niet van ...
- John gaat graag naar de bioscoop.
- etc.

4. Groepsuitje

De cursisten kunnen de opdracht krijgen een uitstapje voor de groep of hun afdeling op het werk te organiseren. Ze moeten een programma in elkaar draaien en dat tijdens de les presenteren.

Tussenstand les 11 t/m 15

Deze tussenstand is bedoeld als evaluatiemoment. Beheersen de cursisten de stof uit de voorafgaande vijf lessen of is het nodig om extra aandacht aan een van de onderdelen te besteden?

De oefeningen kunnen het beste zelfstandig gemaakt worden en daarna gezamenlijk gecorrigeerd. De cursisten kunnen ook zelf de oefeningen corrigeren a.h.v. de antwoorden in de sleutel.

Om de spreekvaardigheid te evalueren, kunnen vragen uit de docentenhandleiding van de afgelopen lessen herhaald worden.

In oefening 8 wordt aangegeven **Het Spel** te spelen.

Groene kaartjes: algemene vragen die beantwoord moeten worden.

Rode kaartjes: woorden uit les 11 t/m 15 waarmee een zin gemaakt moet worden.

Les 16 Ik voel me niet zo lekker

Vragen bij de dialoog

1. Waar gaat Marjan Klaassen naartoe?
2. Waarom gaat ze naar haar huisarts?
3. Wat is er aan de hand?
4. Wat is er een maand of twee geleden gebeurd?
5. Waar fietste Marjan toen naartoe?
6. Is ze gevallen?
7. Heeft ze veel pijn gehad?
8. En haar fiets?
9. Waar heeft ze nu last van?
10. Heeft ze alleen last van haar rug?
11. Is het erg?
12. Wat heeft ze gedaan tegen de pijn?
13. Heeft dat geholpen?
14. Waar in haar rug heeft ze precies de pijn?
15. Wanneer heeft ze hoofdpijn?
16. Wat moet Marjan nu doen?
17. Wat is het advies van de huisarts?
18. Wat moet ze in het ziekenhuis gaan doen?
19. Moet ze lang wachten, denkt de huisarts?
20. Wanneer neemt de huisarts contact op met Marjan?
21. Is Marjans vader thuis?
22. Wat vraagt hij haar?
23. Wat heeft de huisarts gezegd?
24. Wat heeft de huisarts over haar rug gezegd?
25. Denkt de huisarts dat het ernstig is?
26. Wanneer belt Marjan naar het ziekenhuis?
27. Met welke afdeling wil Marjan spreken?
28. Wanneer kan Marjan komen voor de röntgenfoto?
29. Heb jij een huisarts in Nederland?
30. Had je in ... ook een huisarts?
31. Wanneer ben je voor het laatst naar je huisarts geweest?
32. Waar had je last van?
33. Heb je wel eens last van hoofdpijn?
34. Wat doe je dan?
35. Heb je wel eens een ongeluk gehad?
36. Wat is er gebeurd?

Spreekvaardigheid

1. Grammatica: indirecte zinnen en vragen

In les 15 zijn voor het eerst de hoofdzin/bijzinconstructies aangeboden en geoefend. Daarop wordt in les 16 verdergeborduurd met de indirecte zinnen en indirecte vragen. De plaats van het werkwoord behoeft uiteraard bijzondere aandacht.

Na uitleg van de indirecte zinnen en indirecte vragen kan de dialoogtekst als uitgangspunt dienen voor mondelinge inoefening: bijna alle zinnen uit de dialoog kunnen omgezet worden naar indirecte zinnen/vragen.

Biedt in de uitleg aan de cursisten bijvoorbeeld de volgende beginzinnen aan:

Marjan zegt dat ...
De huisarts zegt dat ...
De huisarts vraagt of ...
De huisarts vraagt waar ...
De huisarts vraagt wanneer ...
Marjans vader vraagt of ...

Bijvoorbeeld:

- De huisarts vraagt wat er aan de hand is.
- Marjan zegt dat ze een ongeluk met de fiets gehad heeft.
- Marjan zegt dat ze zich niet zo lekker voelt.

2. Aanvullend vocabulaire: het menselijk lichaam

Herhaling van het vocabulaire kan mondeling aan de hand van kopieerblad 16A

3. Aanvullend vocabulaire: Wat is er aan de hand?

Bijvoorbeeld alle lichaamsdelen op kaartjes zetten. Iedere cursist neemt 2 of 3 kaartjes uit de bak, de trainer speelt voor huisarts en vraagt aan de cursisten waar ze last van hebben:

- Wat is er aan de hand?
- Wat is het probleem?
- Waar hebt u last van?
- Waar hebt u pijn?
- Waar komt u voor?

De cursisten formuleren dan hun "klacht":

- Ik heb hoofdpijn.
 - Ik heb last van mijn hoofd.
 - Ik heb pijn in mijn hoofd.
 - Ik heb last van mijn knie.
 - Ik heb pijn in mijn rug.
- etc.

3. Een afspraak maken

Rollenspel (geleid)

Haal samen met de cursisten uit de dialoogtekst de zinnen die te maken hebben met het maken van een afspraak.

In tweetallen kan de dialoog voor het maken van een afspraak gespeeld worden volgens het schema van kopieerblad 16B. Eventueel eerst samen met de groep de dialoog spelen en daarna in tweetallen.

4. Een afspraak maken

Rollenspel (vrij)

Werk in tweetallen

Zet twee stoelen met de rug tegen elkaar en speel dan het gesprek (zonder schema!).

- maak een afspraak met de huisarts.
- maak een afspraak met de tandarts.
- maak een afspraak met het ziekenhuis voor een röntgenfoto.

Les 17 Op zakenreis

Vragen bij de tekst

1. Welk hotel belt Sandra?
2. Waarom belt ze dat hotel?
3. Waarvoor moet je 1 intoetsen?
4. Waarvoor moet je 2 intoetsen?
5. Waarvoor moet je 3 intoetsen?

6. Waarvoor moet je 4 intoetsen?
7. Welk nummer moet Sandra intoetsen?
8. Voor hoeveel personen wil ze een kamer reserveren?
9. Voor wanneer wil ze een kamer reserveren?
10. Moet het kamer met fax en telefoon zijn?
11. Wat is het adres van Euromax?
12. Wat is Sandra aan het doen?
13. Waarvoor reserveert ze de kamer en boekt ze de vliegticket?
14. Wanneer heeft Jeff dat congres?
15. Wat moet Jeff doen op dat congres?
16. Doet hij dat alleen?
17. Wanneer gaan ze de workshop voorbereiden?
18. Wat heeft Jeff daarvoor nodig?
19. Wat voor gegevens?
20. Wanneer heeft Jeff de gegevens nodig?
21. Kan Sandra ze opzoeken?
22. Wat zoekt Jeff eigenlijk?
23. Welke fax zoekt hij?
24. Waar is die fax?
25. Waar is het dossier?
26. Waar zijn jouw dossiers?
27. Liggen ze daar altijd?
28. Staan ze daar altijd?
29. Kun je alles altijd goed vinden?
30. Waar heb je je sleutels?
31. Waar hangt je jas?
32. Waar is je agenda?
33. Waar heb je je mobiele telefoon?
34. Ga je wel eens naar een congres?
35. Waar was je laatste congres/bijeenkomst?
36. Waar ging dat over?
37. Hoe ben je daar naartoe gegaan?
38. Wanneer was je voor het laatst in een hotel?
39. Was dat voor vakantie?
40. Waar was dat?
41. Hoe lang ben je daar geweest?
42. Wat heb je tijdens die vakantie gedaan?
43. Wanneer is je volgende vakantie?
44. Waar ga je dan naartoe?
45. Heb je er zin in?

Spreekvaardigheid

1. Grammatica: Zijn .. aan het + infinitief:

Maak met de cursist(en) een gedetailleerde lijst van alle activiteiten van de vorige dag in de vorm van werkwoorden:
douchen, wassen, tanden poetsen, eten, thee zetten, thee drinken, fietsen, bellen, praten, e-mails lezen, bespreken, dossier zoeken etc.

Dan maakt de cursist met ieder werkwoord een zin met de constructie aan het + infinitief:

- Ik ben aan het douchen.
- Ik ben me aan het wassen.
- Ik ben mijn tanden aan het poetsen.

Vervolgens in de groep middels een rondvraag:

Een cursist vraagt aan zijn buurman/buurvrouw: "Wat ben je aan het doen?" en de volgende cursist geeft antwoord met een van de activiteiten uit de lijst, stelt diezelfde cursist de vraag aan zijn buurman/buurvrouw: "Wat ben je aan het doen" etc.

Het kan ook kriskras door de groep: "Wat is hij/zij aan het doen?" etc.

2. Grammatica: Actie + resultaat van de actie:

Maak met de cursist(en) een lijst met alle mogelijke voorwerpen op een kantoor, in een woonkamer etc. en bepaal per voorwerp of het staat, ligt of zit.

De cursisten stellen daarna in tweetallen of kriskras door de groep vragen:

- A. Voorbeelddialoog: Waar ligt de pen?
 - Die ligt op tafel.

Waar staat de tafel?
- Die staat naast de kast.

B. Voorbeelddialoog: Waar heb je de pen gelegd?
 - Die ligt op tafel.
 Waar heb je het kopje gezet?
 - Dat staat in de kast.

C. Voorbeelddialoog: Waar heb je de pen gelaten?
 - Die heb ik op tafel gelegd.
 Waar heb je het kopje gelaten?
 - Dat heb ik in de kast gezet.

3. Nederland – Nederlanders

De cursisten brengen allemaal voor de volgende les een artikel uit een Nederlandse krant mee. Ze vertellen aan de groep uit welke krant het artikel komt, waar ze deze krant gekocht hebben en waar het artikel over gaat.

Indien gewenst kan meer structuur aan deze oefening gegeven worden door de cursisten hun presentatie aan de hand van de volgende vragen te laten doen:

1. Welke krant heb je gekocht?
2. Waar heb je deze krant gekocht?
3. Van welke dag is de krant?
4. Welk artikel heb je gekozen?
5. Waar gaat het over: wie?
 wat?
 waar?
 wanneer?
 hoe?

4. Televisie-avondje

Kopieer uit de krant/gids het televisie-overzicht van die dag.

A. Individuele cursist: de cursist bestudeert het overzicht en vertelt aan de docent hoe zijn “televisie-avond” eruit ziet en waarom (gebruik van omdat).

B. Groep: cursisten bestuderen voor zichzelf het overzicht en maken hun eigen “televisie-avond”. Ze vertellen aan de groep wat ze gekozen hebben en waarom (gebruik van omdat)

Vervolgens proberen ze met de groep één televisie-avond samen te stellen. Ze moeten het met elkaar eens worden over het programma.

Vragen die ze elkaar kunnen stellen:

- Marcel, wat wil je vanavond zien om uur?
- Wie wil dat programma ook zien?
- Wat wil jij dan zien?
- etc.

Daarna presenteren ze het gezamenlijke programma aan de docent.

Les 18 Vakantie in eigen land

Vragen bij de tekst

1. Wat is Willem aan het doen?
2. Wat is Hans aan het doen?
3. Wat voor weer is het?
4. Is het altijd zo'n mooi weer in deze tijd van het jaar?
5. Heeft Hans al plannen voor deze zomer?
6. In welk land is Willem vorig jaar op vakantie geweest?
7. Waar zijn ze geweest?
8. Wanneer begon toen de vakantie van zijn kinderen?
9. Wat gingen de kinderen toen doen?
10. Wanneer vertrokken ze naar Zeeland?
11. Met hoeveel personen gingen ze naar Zeeland?
12. Wie gingen er mee?
13. Heeft het geregend tijdens die vakantie?
14. Logeerden ze in een hotel?

15. Zijn ze de hele tijd op de camping gebleven?
16. Vindt Willem dat er veel te doen is in Zeeland?
17. Waar zijn ze naartoe geweest?
18. Vond hij de Deltawerken interessant?
19. Waar komt Willems opa vandaan?
20. Waarover vertelde hij vroeger vaak?
21. In welk jaar was de watersnoodramp?
22. Wanneer begon het precies?
23. Hoe was het weer die avond?
24. Waren de havens de hele avond open?
25. Wat deden ze met de zandzakken?
26. Waarschuwden ze de mensen op tijd voor het slechte weer en het water?
27. Wanneer waarschuwden ze de mensen?
28. Hoe waarschuwden ze de mensen?
29. Wat is de functie van de Deltawerken?
30. Wat is er te zien bij de Deltawerken?
31. Heeft Hans nog andere goede ideeën voor zijn vakantie?
32. Heeft Willem nog andere goede ideeën voor de vakantie van Hans?
33. Gaat Hans kamperen?
34. Wat gaat Willem nu doen?
35. En Hans?
36. Heb je een tuin?
37. Werk je wel eens in je tuin?
38. Wat doe je dan?
39. Wanneer heb je vakantie?
40. Heb je al plannen voor die vakantie?
41. Houd je van kamperen?
42. Ga je liever naar het strand of naar de bergen?
43. Hoe ga je op vakantie? Met de auto of met het vliegtuig?
44. Ben je wel eens in Zeeland geweest?
45. Wat heb je daar gedaan?

Grammatica / spreekvaardigheid

1. Grammatica: Imperfectum

Maak met de cursist(en) een lijst met zoveel mogelijk werkwoorden.

Laat de cursisten deze werkwoorden vervolgens in het imperfectum zetten.

Daarna maken de cursisten met ieder werkwoord een zin die begint met een tijdsbepaling: gisteren, gisteravond, vorige week, afgelopen maandag, vorig jaar etc.

2. Grammatica: Imperfectum en indirecte zinnen

Uitbreiding van 18.08 Oefening 1.

Voorbeeld:

Docent:	Wat deed je vanmorgen?
Cursist A:	Vanmorgen dronk ik een kopje thee.
Cursist B:	Zij zegt dat ze vanmorgen een kopje thee dronk.

3. Grammatica: Imperfectum

De agenda van Stefan

Stefan werkt in Amsterdam en ging op een vrijdag naar Utrecht.

Doel: de agenda van Stefan invullen.

Iedere cursist heeft één kaartje (Kopieerblad 18B) en dus één deel van de informatie uit Stefans agenda.

Stel om de beurt een vraag aan een andere cursist uit de groep om de agenda verder in te vullen.

De vragen stel je in het imperfectum en je geeft ook in het imperfectum antwoord.

Bijvoorbeeld:

Wat deed Stefan vorige week vrijdag om ?

Variant:

Gebruik Kopieerblad 18C.

Iedere cursist krijgt een dag en vult twee of drie afspraken in. Stel daarna om de beurt een vraag aan een andere cursist uit de groep om de hele agenda in te vullen.

De vragen stel je in het imperfectum en je geeft ook in het imperfectum antwoord.

4. Ik ga op vakantie en neem mee ...

Klassieker die op deze manier kan aansluiten bij het thema van deze les:

De eerste cursist noemt iets op wat hij mee op vakantie neemt.

De volgende herhaalt dit en noemt iets nieuws op etc.

Nederland – Nederlanders

Het lied van Fluitsma&Van Tijn is eveneens gezongen door Guus Meeuwis. Het is leuk om eventueel samen naar een paar filmpjes op YouTube te kijken en de beelden die voorbij komen te bespreken:

- Passen ze goed bij de tekst van het lied?
- Zijn ze typisch Nederlands?
- Waarom of waarom toch niet?

Op YouTube zijn ook karaoke-versies te vinden van dit lied. Een leuke uitdaging om het samen met de groep te zingen. Zeer goed voor uitspraak en prosodie.

Les 19 Een vergadering

Vragen bij de tekst

1. Wie zijn er aanwezig op de vergadering?
2. Waarom is Tom er niet?
3. Waarom is Jan er niet?
4. Wat staat er op de agenda?
5. Heeft iemand daar nog iets aan toe te voegen?
6. Heeft iemand een opmerking over de notulen van de vorige vergadering?
7. Wie schrijft de notulen van deze vergadering?
8. Had Mark verwacht dat hij aan de beurt was voor de notulen?
9. Wat is het eerste agendapunt?
10. Wat kan Sandra daarover vertellen?
11. Wat gebeurt er met de kamer van Jeff?
12. Wat vindt Mark daarvan?
13. Wanneer wordt de nieuwe vloerbedekking gelegd?
14. Houden ze dan rekening met de presentatie van de nieuwe serie archiefkasten?
15. Is de showroom al ingericht?
16. Wat is het tweede agendapunt?
17. Hoe staat het daarmee?
18. Wie worden er uitgenodigd voor de presentatie?
19. Wat kun je zeggen over de nieuwe brochure?
20. Heeft Jeff daar nog iets aan toe te voegen?
21. Wat is het laatste agendapunt?
22. Is dat een makkelijk punt?
23. Waarom (niet)?
24. Wat vindt Mark ervan?
25. Is Sandra het met hem eens?
26. Waarom niet?
27. Heeft ze een oplossing?
28. Wat vindt Jeff ervan?
29. Wat vindt Mark van Sandra's idee voor een rokersplaats buiten?
30. Wil Mark stoppen met roken?
31. Stemt hij in met de rokersplaats?
32. Hoe ziet de rokersplaats eruit?
33. Rook jij?
34. Wat vind je van roken op het werk?
35. Roken jouw collega's?
36. Roken ze op het werk?
37. Wat vind je van een rookvrije horeca?
38. Mag je in jouw land roken in cafés en restaurants?
39. Ben je het daarmee eens?
40. Heb je vaak een vergadering?
41. Welke taal wordt er dan gesproken?
42. Wie maakt de agenda voor de vergadering?
43. Wie maakt de notulen?
44. Wanneer was jouw laatste vergadering?
45. Wat stond er op de agenda?
46. Wanneer is de volgende vergadering?
47. Wat staat er dan op de agenda?

Spreekvaardigheid

1. Grammatica: Uitdrukkingen met "het"

Uitdrukkingen met "het" leveren voor cursisten vaak problemen op vanwege de manier waarop ze uitgesproken worden: je hoort "het" bijna niet.

Het is daarom erg belangrijk deze uitdrukkingen vooral mondeling te oefenen en de cursisten veelgebruikte zinnen veelvuldig na te laten spreken, op verschillende momenten van de les en het ook in meer lessen te herhalen.

Bijvoorbeeld:

Ik heb het koud.
Ik heb het warm.
Ik heb het niet koud.
Ik heb het niet warm.
Ik heb het heel koud.
Ik heb het heel erg koud.
Ik heb het zo koud.
Heb je het koud?
Heb je het warm?
Waar heb je het over?
Waar hebben jullie het over?
Waar heeft hij het over?
Waar heeft zij het over?
Ik heb het druk.
Ik heb het zo druk.
Ik heb het heel druk.
Heb je het druk?
Hij heeft het druk.
Hij heeft het altijd druk.
Ik heb het niet druk.
Ik ben het met je eens.
Ik ben het niet met je eens.
Ik ben het altijd met je eens.
Ik ben het helemaal met je eens.
Ik ben het ermee eens.
Ik ben het er niet mee eens.
Ben je het met me eens?
Ben je het ermee eens?

2. Grammatica: Passief

Bedenk samen met de groep werkwoorden die betrekking hebben op de activiteiten op de volgende plaatsen. Bespreek ook het perfect participium van deze werkwoorden. Daarna kunnen in tweetallen verschillende dialogues gespeeld worden.

1. op school
2. op kantoor
3. in een fabriek
4. in een sporthal
5. in een zwembad
6. in een winkel
7. in een speeltuin
8. thuis

Voorbeelddialog:
Wat gebeurt er op school?
- Daar wordt geleerd.

Wordt er geleerd in een zwembad?
- Nee, daar wordt gezwommen.

3. Mening vragen / geven

Biedt de cursisten enkele basisuitdrukkingen voor het vragen naar en geven van een mening. Schenk daarbij extra aandacht aan de woordvolgorde.

Bijvoorbeeld:

Wat vind je van ...?
Wat vind je ervan?
Hoe denk je over ...?
Hoe denk je hierover?

Ik vind dat ...
Ik denk dat ...
Ik vind niet dat ...

Ik denk niet dat ...
 Het is zeker waar dat ...
 Het is waar dat ...
 Het is niet waar dat ...
 Het is onzin dat ...
 Ik ben het met je eens dat ...
 Ik ben het niet met je eens dat ...

Laat cursisten vervolgens een mening formuleren over een aantal actuele onderwerpen.
 Indien mogelijk, is het erg leuk en leerzaam hierover een kleine (geleide) discussie te houden.

4. Telefoonalfabet

Herhaal de uitspraak van het alfabet en neem met de cursisten het telefoonalfabet door.

A Anna	B Bernard	C Caroline	D Dirk
E Eduard	F Ferdinand	G Gerard	H Hendrik
I Isaak	J Jan	K Karel	L Leo
M Marie	N Nico	O Otto	P Pieter
Q Quotiënt	R Robert	S Simon	T Theo
U Ursula	V Victor	W Willem	X Xavier
Y Yvonne	Z Zola		

Iedere cursist bedenkt voor zichzelf (bij voorkeur fictief zodat anderen het niet kunnen raden): een naam, adres (straatnaam, postcode, woonplaats) en een e-mailadres.
 Daarna om de beurt aan een andere cursist zijn gegevens vragen (of alleen de naam, alleen adres etc. om meer beurten te creëren). De hele groep noteert de gegevens.

5. Telefoneren

Maak samen met de groep 15 zinnen/vragen die je regelmatig aan de telefoon gebruikt. Denk daarbij aan het opnemen van de telefoon (thuis en op het werk), naar iemand vragen, informatie vragen, vragen om verduidelijking, een afspraak maken, een gesprek afsluiten.

Bedenk enkele situaties waarin de cursisten in het Nederlands moeten telefoneren, bijvoorbeeld een afspraak maken, informatie vragen, gegevens doorgeven.

Maak dan met de cursist(en) voor iedere situatie een voorbeeld dialoog met een aantal standaardzinnen.
 Biedt de cursisten vervolgens een aantal rollenspellen waarin deze telefoongesprekken (en varianten daarop) geoefend worden.

Zet bij voorkeur twee stoelen met de rugleuning tegen elkaar zodat de cursisten elkaar niet zien tijdens het gesprek en echt op het gehoor moeten afgaan.

Les 20 Een nieuwe baan

Vragen bij de tekst

1. Heeft Karin eventjes tijd voor Sandra?
2. Is haar bureau netjes opgeruimd?
3. Gaat Sandra direct zitten?
4. Heeft Karin veel zin in een kop koffie?
5. Waarom denkt Karin dat het een serieus gesprek wordt?
6. Is de deur van Sandra's huis kapot?
7. Wat is er dan aan de hand?
8. Is Karin enthousiast over de nieuwe baan van Sandra?
9. Waar gaat ze werken?
10. Wat is haar nieuwe functie?
11. Waar gaat ze dan wonen?
12. Waarom vindt ze dat zo fijn?
13. Zocht Sandra al lang naar een andere baan?
14. Waarom zocht ze een andere baan?
15. Hoe heeft deze de nieuwe baan gevonden?
16. Waar was het sollicitatiegesprek?
17. Wanneer was dat gesprek?
18. Was Sandra zenuwachtig voor dit gesprek?
19. Sinds wanneer weet ze dat ze aangenomen is?
20. Heeft Sandra het al tegen alle collega's verteld?
21. Weet ze precies hoe lang haar opzegtermijn is?
22. Wanneer kan ze in haar nieuwe baan beginnen?

23. Waar is Tom?
24. Wat doet hij daar?
25. Wat is het nieuwtje van Sandra?
26. Is Lille naast de deur?
27. Heeft Sandra genoeg van Nederland?
28. Heeft ze misschien genoeg van haar collega's bij Euromax?
29. Heeft ze het naar haar zin in Nederland?
30. Wat ziet ze als een uitdaging?
31. Waar werk je nu?
32. Werk je daar al lang?
33. Waar heb je eerder gewerkt?
34. Heb je vaak een sollicitatiegesprek gehad?
35. Ben je dan zenuwachtig?
36. Waar zoek je advertenties voor een andere baan?
37. Heb je een opzegtermijn?
38. Hoe lang is jouw opzegtermijn?
39. Wat is een concurrentiebeding?
40. Heb jij een concurrentiebeding?

Straatnaamborden:

Zijn er in de woonomgeving/woonplaats van de cursist straatnamen te vinden met namen van dieren en bloemen?

Spreekvaardigheid

1. Grammatica: Zitten, staan, lopen, liggen + te + infinitief

Maak samen met de groep een lijst van activiteiten of gebruik Kopieerblad 20A.

Speel in tweetallen dialogen.

Voorbeeld: Wat is hij/jij aan het doen?
 - Hij/ik zit, staat, loopt, ligt te ...

 Zit hij te denken?
 - Nee, hij zit, staat, loopt, ligt te

2. Grammatica: Dubbele infinitiefconstructie

Variant van de oefening hierboven.

Voorbeeld: Wat heeft hij gedaan?
 - Hij heeft zitten lezen.
 - Hij heeft staan afwassen.
 - etc.

3. Grammatica: zou-zouden

Werk de groep rond of in tweetallen met de volgende vragen:

Wat zou je doen als je burgemeester van je stad was?
 Wat zou je doen als je één dag president van Amerika was?
 Wat zou je doen als het tijdens je vakantie alleen maar regent?
 Wat zou je doen als Steven Spielberg je een filmrol aanbiedt?
 Wat zou je doen als je de Jackpot zou winnen?
 Wat zou je doen als je morgen vrij was?

4. Grammatica: zou-zouden

Als een dag 27 uur had.

Wat zou je doen met de drie extra uren als een dag uit 27 uur zou bestaan? Iedere cursist schrijft voor zichzelf een aantal dingen op.

Werk daarna in tweetallen:

- Vraag aan je buurman/buurvrouw wat hij zou doen met die extra 3 uur.
- Draai daarna de rollen om.
- Probeer nu samen met je buurman/buurvrouw te raden wat andere cursisten uit de groep met de 3 uur extra zouden doen.

Als Anna 3 uur meer had, dan
 Als
 etc.

5. Grammatica: zou-zouden

Een ketting van gebeurtenissen

Werk in de groep de kring rond volgens het volgende principe:

Voorbeeld:

Als ik een miljoen had, dan

- Als ik een miljoen had, dan zou ik een boot kopen.

- Als ik een boot had,

etc.

Nederland – Nederlanders

Made in Holland, een mooie afsluiting van een cursus Nederlandse taal waarin hopelijk ook veel tijd en aandacht besteed is aan de vele facetten van het land en het volk.

De genoemde clichés kunnen een mooie aanleiding vormen van een gesprek over wat de cursist nu al van Nederland kent en weet en de mate waarin hij zich inmiddels thuisvoelt cq. "ingeburgerd" is.

Een vraag hierbij aan de cursisten kan zijn om drie dingen op te schrijven die ze bij aankomst in Nederland het vreemdste of opvallendste vonden, en dan te bespreken waarom en hoe ze daar nu tegenaan kijken.

Deze opdracht kan ook schriftelijk uitgevoerd worden en fungeren als afsluitende schrijfofdracht van de cursus.

Eindstand les 16 t/m 20

Deze eindstand is bedoeld als eind-evaluatiemoment. Beheersen de cursisten de stof uit de afgelopen vijf lessen of is het nodig om extra aandacht aan een van de onderdelen te besteden?

De oefeningen kunnen het beste zelfstandig gemaakt worden en daarna gezamenlijk gecorrigeerd. De cursisten kunnen ook zelf de oefeningen corrigeren a.h.v. de antwoorden in de sleutel.

Om de spreekvaardigheid te evalueren, kunnen vragen uit de docentenhandleiding van de afgelopen lessen herhaald worden.

In oefening 7 wordt aangegeven **Het Spel** te spelen.

Groene kaartjes: algemene vragen die beantwoord moeten worden.

Rode kaartjes: woorden uit les 16 t/m 20 waarmee een zin gemaakt moet worden.

KOPIEERBLADEN

Op de volgende pagina's vindt u de kopieerbladen waarnaar in diverse lessen wordt verwezen, alsmede de kopieerbladen met kaartjes voor Het Spel.

Qua nummering: eerst volgen alle "gewone" kopieerbladen, daarachter pas de kopieerbladen met kaartjes.

Kopieerblad 3A - Samenvatting

Versie 1

Het is uur.
Mark zoekt
Jeff is
Ze werken samen.
Ze lezen samen en ze schrijven een fax.
Jeff wil graag, met een beetje melk.
Tom wil ook koffie, maar drinkt liever thee zonder suiker.
Jeff loopt met Mark naar
Er zijn van Jan want hij is jarig.
Daar is Jan en zegt: "Gefeliciteerd".
Jeff ontmoet Jan voor de keer.
De koffie is bijna, dus gaan ze snel naar hun afdeling.

Vragen:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
✂ -----

Versie 2

Het is tien uur.
..... zoekt Jeff.
..... is bij Tom op de kamer.
Ze werken samen.
Ze lezen samen een dossier en ze schrijven een
Jeff wil graag koffie, met
Tom wil ook koffie, maar Sandra drinkt liever
..... loopt met Mark naar de koffieautomaat.
Er zijn appelflappen want is jarig.
Daar is Jan en Mark zegt:
Jeff ontmoet voor de eerste keer.
..... is bijna koud, dus gaan ze snel naar hun afdeling.

Vragen:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Kopieerblad 3B - Nummerborden

 ZD-RX-93

 82-KPZ-6

 72-RD-TK

 92-GVP-7

 40-FX-GG

 NG-RV-44

 63-VJR-2

 52-XF-PZ

 TT-DT-45

 31-XS-VL

 99-PH-TF

 37-PJ-VV

 10-PV-DF

 47-RV-PH

 47-LLV-9

 73-GJX-3

 13-LTJ-1

 81-JSG-2

 57-ZP-PB

 43-NZ-LD

 87-XD-LH

 39-VFJ-2

 55-BT-ZN

 44-NB-KZ

 SF-NB-57

 25-HTT-2

 45-KSJ-7

 02-VX-NZ

Kopieerblad 3C - Busborden

	Bus	Richting	Vertrek
J	137	Tilburg	4 min
	137	Tilburg	34 min
	140	Tilburg	53 min
	239	Udenhout	58 min

	Bus	Richting	Vertrek
C	72	Empel	10 min
	73	De Rompert	6 min
	165	Druten Busstation	10 min
	166	Well Maaijenstraat	10 min
	73	De Rompert	36 min
	165	Druten Busstation	40 min

	Bus	Richting	Vertrek
E	74	Rosmalen	8 min
	61	Aawijk via Zuid	13 min
	62	De Rompert	30 min
	74	Rosmalen	37 min
	61	Aawijk via Zuid	43 min
	62	De Rompert	60 min

	Bus	Richting	Vertrek
I	135	Kromme Nol	4 min
	300	Waalwijk-Tilburg	10 min
	136	Tilburg	19 min
	168	Efteling	21 min
	135	Kromme Nol	34 min
	300	Waalwijk-Tilburg	40 min

	Bus	Richting	Vertrek
F	61	De Kruiskamp	10 min
	62	De Kruiskamp	15 min
	160	Uden Busstation	20 min
	67	Maaspoort	24 min
	61	De Kruiskamp	29 min
	62	De Kruiskamp	45 min

Kopieerblad 4A

Verjaardagskalender

Januari	Februari	Maart	April	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13
14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17
18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18
19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19
20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21
22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23
24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26
27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27
28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28
29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29
30		30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
31		31		31		31	31		31		31

Kopieerblad 5A – Menukaart terras

CAFÉ		D	U	D	O	K	
TAPBIER			GEDESTILLEERD				
BAYARIA V.A.			1,70	APFELKORN		2,50	
LA CHOUFFE			3,40	BEERENBURG, WEDUWE		3,20	
PILS			2,60	BESSENIEVEER		2,50	
WITTE TRAPPIST			2,60	JONGE JENEVER, KETEL		2,30	
WISSELBIERE V.A.			3,00	OUDE JENEVER, BOKM&		2,30	
FLESBIER			CAMPARI				4,50
BAYARIA MALT			2,00	CAMPARI		3,50	
BAYARIA FLES			2,00	COGNAC V.A.		3,50	
CORONA EXTRA			4,00	GIN		3,20	
DUVEL			3,50	JAGERMEISTER		2,50	
ERDINGER WEISS			4,50	P&SIS		3,50	
GUINNESS			4,00	RUM V.A.		3,20	
HERTOG JAN PRIMATOR			2,50	TEQUILA		4,00	
HOEGAERDEN WITBIER			2,50	VIEUX		2,30	
KONINCK			2,50	WODKA V.A.		3,20	
LA TRAPPE QUADRUPPEL			4,00	WHISKY V.A.		3,50	
LEFFE BLOND, BRUINE			3,50	LIKEUREN			
K&S&BIER BRUIN			4,00	AMARETTO, BAILEYS, TIA MARIA			3,50
KRIEK ST. LOUIS			3,50	MALIBU, PASSION, SAFARI			3,50
ROCHEFORT 10			4,00	S&BUCCA, GRAND M&NIER			4,00
WESTMALLE DOBBEL			3,50	SOUTHERN COMFORT, COINTREAU			4,00
WESTMALLE TRIPLE			4,00	WARME DRANKEN			
KOUDE DRANKEN			KOFFIE OF ESPRESSO				1,80
FRISDRANKEN FLESSES			1,90	CAPPUCCINO		1,90	
PINNA OF PELLEGRINO, ITALI&S MINERALEWATER			3,50	KOFFIE VERKEERD		2,00	
ICE TEA, FRIST			2,00	MACCHIATO		4,00	
M&LK			1,70	IRISH, FRENCH, BRAZIL		5,00	
VERSE VRUCHTENS&PPEN V.A.			2,00	WARME CHOCOM&L		2,00	
				THEE, DIVERSE S&AKEN		1,70	

CAFE TIERELANTIJN

KOFFIE

Wij serveren versgemalen bonenkoffie van Piazza d'Oro

Espresso	€	1,90
Espresso doppio (<i>dubbele espresso</i>)	€	3,00
Cappuccino	€	2,30
Decaffeinato (<i>caffeïnevrije koffie</i>)	€	2,10
Caffè latte (<i>koffie verkeerd</i>)	€	2,30
Caffè latte Royale (<i>koffie met warme melk en keuze uit de smaken vanille, amaretto, caramel of kaneel</i>)	€	2,70
Latte Macchiato (<i>1/3 koffie, 1/3 warme melk, 1/3 opgestoomde melk</i>)	€	2,50
Panna Montata (<i>koffie met heel veel slagroom en chocoschaafsel</i>)	€	2,70
Irish coffee (<i>whisky, br. suiker, slag.</i>)	€	5,90
Spanish coffee (<i>Tia Maria, slagroom</i>)	€	5,90
Italian coffee (<i>Amaretto, slagroom</i>)	€	5,90
French coffee (<i>Grand Marnier, slag.</i>)	€	5,90
Caffè Brasil (<i>Grand M.+ Tia M.+ slag.</i>)	€	6,00

WARME CHOCOMELK

Chocolademelk, de enige echte	€	2,40
Warme chocolademelk met hazelnoot-, amaretto-, caramel- of kaneelsiroop	€	2,70
Slagroom	€	0,30

THEE

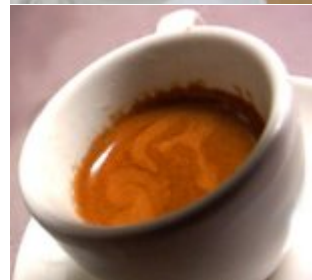
Thee	€	1,90
Jägerthee of hot grog (<i>met bruine rum</i>)	€	4,50

BIJ DE KOFFIE

Appeltaart van onze bakker	€	2,90
Appeltaart met slagroom	€	3,30

FRISDRANK / WATER

Melk	€	1,80
Limonade	€	1,00
Chocomel, Fristi	€	2,30
Pepsi, Pepsi Max, Pepsi light, Si-si, 7-up, Cassis light	€	2,10
Sourcy Vitaminwater	€	3,50
Lipton Ice tea, appelsap, sinaasappelsap	€	2,20
Vers geperst sinaasappelsap	€	2,80

	Dinerkaart (vanaf 17.00u)	
Voorgerechten:		
<i>soep van de dag</i>		€ 3.50
<i>Zalmspies</i>		€ 5.90
<i>Carpaccio</i>		€ 7.10
<i>Groentenspies</i>		€ 5.50
Hoofdgerechten:		
<i>Biefstuk met gebakken champignons.</i>		€ 9.50
<i>met naar keuze:</i> <i>pepersaus, champignonsaus, rode portsaus, mosterdsaus, kruidenboter.</i>		
<i>Ossenhaaspuntjes met peppersaus.</i>		€ 9.50
<i>Entrecôte met gebakken champignons.</i>		€ 9.50
<i>met naar keuze:</i> <i>pepersaus, champignonsaus, rode portsaus, mosterdsaus, kruidenboter.</i>		
<i>Pangafilet met citroen, dille saus.</i>		€ 9.50
<i>Gebakken forel.</i>		€ 9.50
<i>Alle hoofdgerechten worden geserveerd met: sla, groenten en een aardappelgarnituur.</i>		
Salades		
<i>Salade vlees</i>		€ 8.50
<i>Salade vis</i>		€ 8.50
<i>Salade vegetarisch</i>		€ 8.50
Dessert		
<i>Dame blanche</i>		€ 4.50
<i>Apfelstrudel met vanillesaus</i>		€ 5.00
<i>Choco verassing Okay</i>		€ 5.00
<i>Okay ijsje</i>		€ 6.50
<i>Kinderijsje</i>		€ 2.50
Iedere dag wisselende dagschotel		
		
Weverstraat 38a Arnhem		

Kopieerblad 9A – Wie doet wat?

PERSOON A

Wie	Beroep	Waar	Sinds wanneer
Hans Heinen			8 jaar
Miranda van Vliet		in een supermarkt	
mevrouw Klaassen	chirurg	in een ziekenhuis	
Henry	docent	werkloos	
meneer Joosten	politieagent		17 jaar
Mieke			3 jaar
je partner			

✂

Kopieerblad 9A – Wie doet wat?

PERSOON B

Wie	Beroep	Waar	Sinds wanneer
Hans Heinen	manager	op het stadhuis	
Miranda van Vliet	verkoopster		2 jaar
mevrouw Klaassen			bijna 8 jaar
Henry			6 maanden
meneer Joosten		rayon Centrum	
Mieke	secretaresse	op een makelaarskantoor	
je partner			

Kopieerblad 11A – Samenvatting

Les 11 - Samenvatting A

Karin heeft pas een verhuisbericht gehad van Ze is erg nieuwsgierig naar zijn huis. Dus besluit ze te gaan kijken of thuis is. Hij is inderdaad thuis en vindt het leuk dat Karin langskomt. Het regent pijpenstelen als Karin arriveert. Henk woont nu in een straat met weinig verkeer en voldoende parkeerruimte. Zijn huis is al bijna een eeuw oud en heeft nog veel mooie oude elementen, zoals hoge plafonds met ornamenten, mooie deuren en houten vloeren. Henk heeft het helemaal opgeknapt. Gelukkig heeft hij hulp gehad van zijn, zijn en van een paar vrienden. Ze hebben onder andere gordijnen gemaakt, geschilderd, de badkamer verbouwd en uiteindelijk ook geholpen met de verhuizing. Henk woont er nu weken en het huis is nu bijna klaar. Hij moet nog enkele dozen uitpakken en wat kleine klusjes doen, maar het grote werk is achter de rug. Henk laat Karin ook zijn tuin zien: Karin vindt hem prachtig. Het regent niet meer en daarom gaan ze buiten thee drinken.

Vragen:

1.
2.
3.
4.
5.
6.

✂ -----

Les 11 - Samenvatting B

..... heeft pas een verhuisbericht gehad van Henk. Ze is erg nieuwsgierig naar zijn huis. Dus besluit ze te gaan kijken of Henk thuis is. Hij is inderdaad thuis en vindt het leuk dat langskomt. Hetals Karin arriveert. Henk woont nu in een rustige straat met weinig verkeer en voldoende parkeerruimte. Zijn huis is al bijna een eeuw oud en heeft nog veel mooie oude elementen, zoals, en houten vloeren. Henk heeft het helemaal opgeknapt. Gelukkig heeft hij hulp gehad van zijn ouders, zijn broers en van een paar vrienden.

Ze hebben onder andere, geschilderd, de badkamer verbouwd en uiteindelijk ook geholpen met de verhuizing. Henk woont er nu twee weken en het huis is nu bijna klaar. Hij moet nog enkele dozen uitpakken en wat kleine klusjes doen, maar het grote werk is achter de rug. Henk laat Karin ook zijn tuin zien: een lange, smalle tuin. Karin vindt hem Het regent niet meer en daarom gaan ze buiten thee drinken.

Vragen:

1.
2.
3.
4.
5.
6.

Kopieerblad 11A – Gatentekst

ALLES KAN EEN MENS GELUKKIG MAKEN – René Froger

Ik kan niet dat ik iets tekort kom

Geen idee, geen benul wat de smaak van is

Als ik geen zin heb om te

Dan ik even naar de markt voor een moot gebakken vis

Als ik morgen geen zin heb om te

Dan stel ik al het tot overmorgen uit

En als de kleuren van m'n me irriteren

Dan vraag ik of de het vandaag nog overspuit

refrein (2x)

Een eigen, een plek onder de

En altijd iemand in de die van me houden kon

Toch wou ik dat ik net iets vaker

Iets vaker simpelweg was

Ik kan niet dat ik iets tekort kom

Geen, geen benul wat gebrek aan liefde is

..... kocht ik m'n derde videorecorder

Van nu af is er dus geen programma dat ik mis

M'n en m'n moeder zijn nog allebei in leven

Dankzij hun heb ik een fijne jeugd

En voor jij en ik vanavond onder de wol gaan

..... we met z'n tweeën drie keer uitgebreid in bad

refrein (2x)

Ja alles, alles kan een mens gelukkig

Een zingende merel, de geur van de

Ja alles, kan een mens gelukkig maken

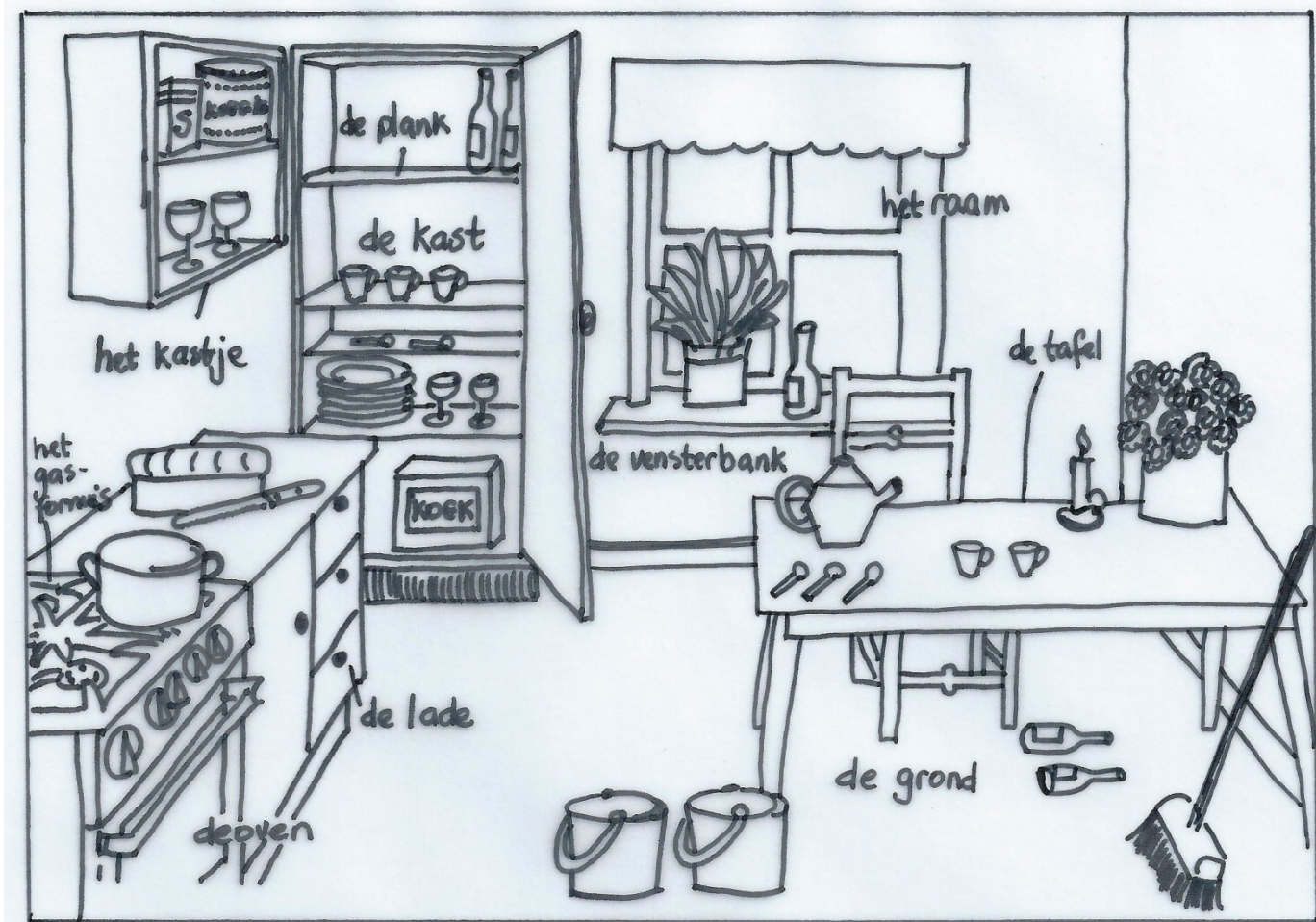
De zon die doorbreekt, een vers kopje

refrein (2x)

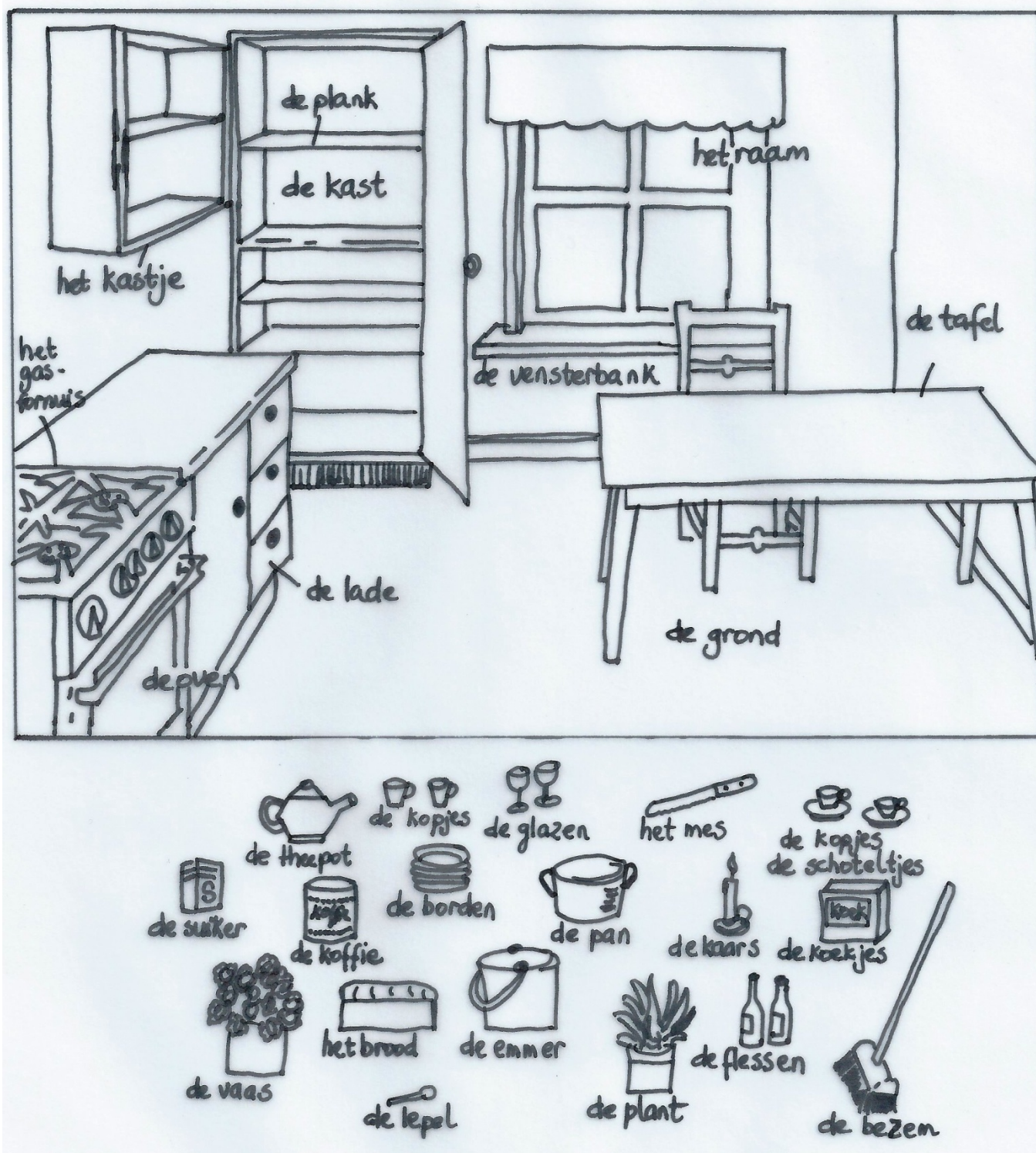
Kopieerblad 14A - Keukens

Keuken A

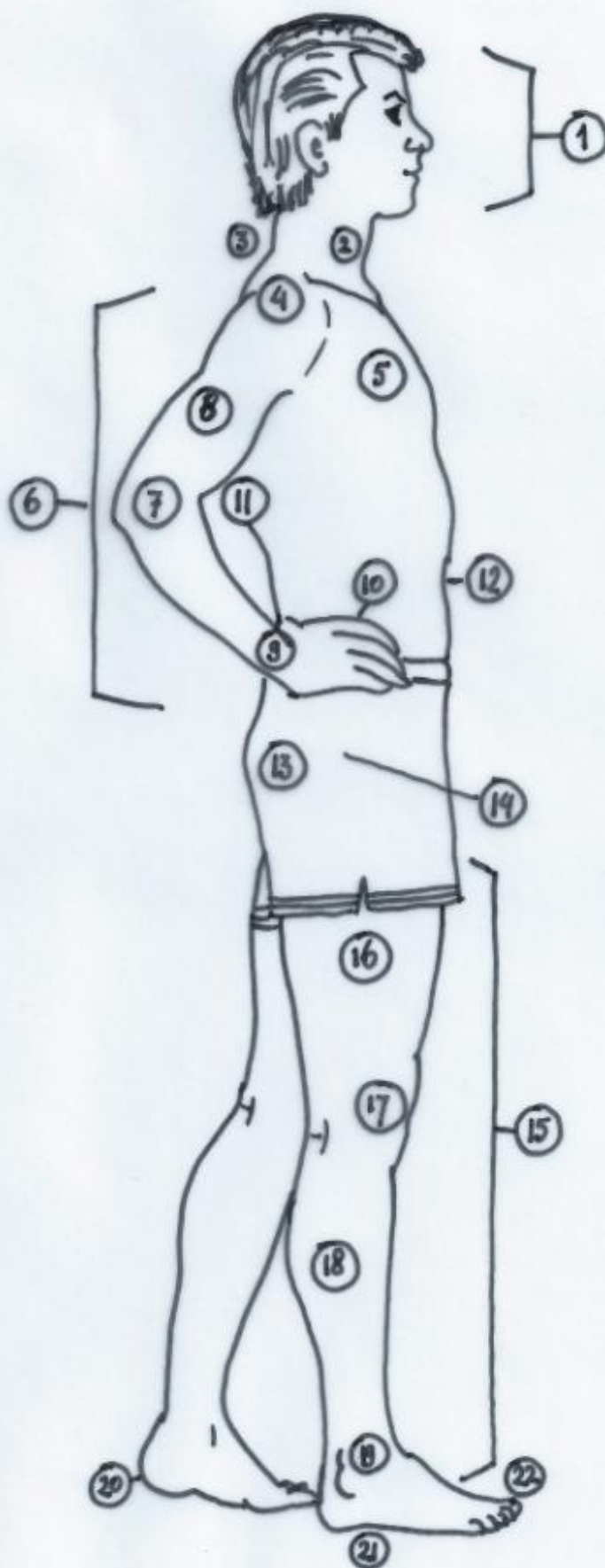
Kopieerblad 14B - Keukens

Keuken B

Kopieerblad 16B – Het menselijk lichaam

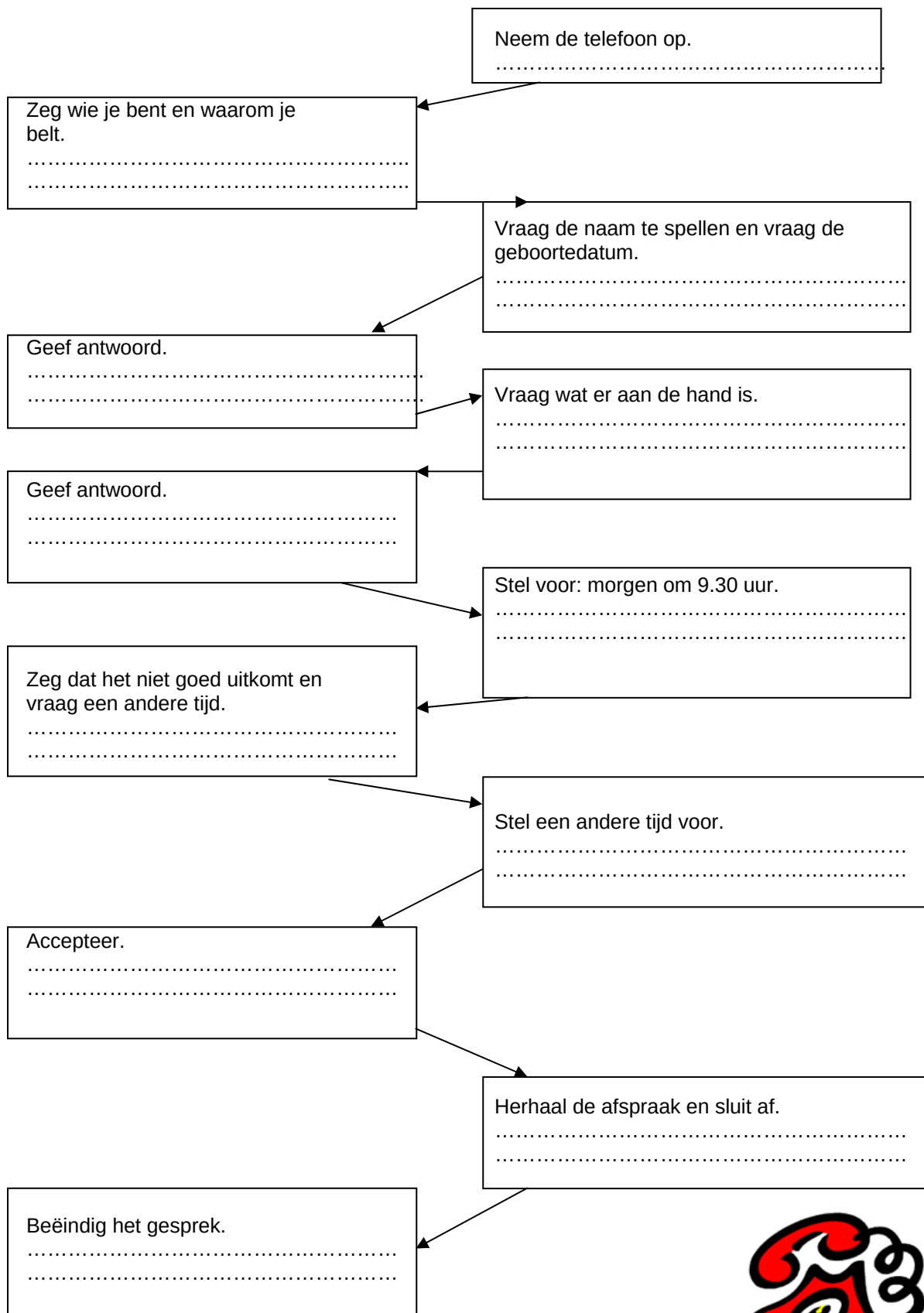
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20.
21.
22.
23.
24.
25.
26.
27.
28.
29.

Kopieerblad 16B: Een afspraak maken

A: jij

B: doktersassistente

Kopieerblad 18B – De agenda van Stefan

De agenda van Stefan

Vrijdag 12 april

9.00 uur *trein naar Utrecht*
 10.30 uur
 11.15 uur
 13.00 uur
 14.30 uur
 16.45 uur
 18.00 uur
 19.30 uur
 22.30 uur

Vrijdag 12 april

9.00 uur
 10.30 uur *afdelingsvergadering*
 11.15 uur
 13.00 uur
 14.30 uur
 16.45 uur
 18.00 uur
 19.30 uur
 22.30 uur

Vrijdag 12 april

9.00 uur
 10.30 uur
 11.15 uur *koffieafspraak met Johan*
 13.00 uur
 14.30 uur
 16.45 uur
 18.00 uur
 19.30 uur
 22.30 uur

Vrijdag 12 april

9.00 uur
 10.30 uur
 11.15 uur
 13.00 uur *lunchen met Marianne*
 14.30 uur
 16.45 uur
 18.00 uur
 19.30 uur
 22.30 uur

Vrijdag 12 april

9.00 uur
 10.30 uur
 11.15 uur
 13.00 uur
 14.30 uur *directieoverleg*
 16.45 uur
 18.00 uur
 19.30 uur
 22.30 uur

Vrijdag 12 april

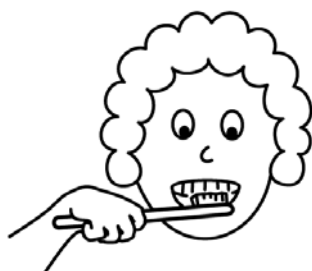
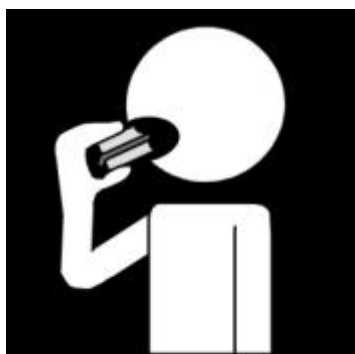
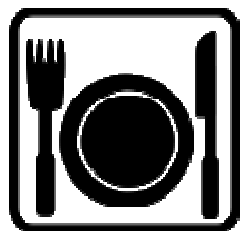
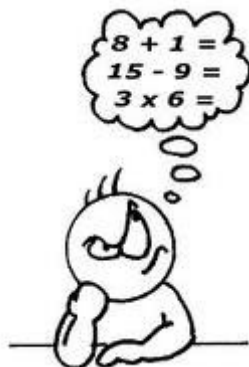
9.00 uur
 10.30 uur
 11.15 uur
 13.00 uur
 14.30 uur
 16.45 uur *pakketten naar postkantoor*
 18.00 uur
 19.30 uur
 22.30 uur

Vrijdag 12 april

9.00 uur
 10.30 uur
 11.15 uur
 13.00 uur
 14.30 uur
 16.45 uur
 18.00 uur
 19.30 uur *Borrel en film met Marc*
 22.30 uur

Vrijdag 12 april

9.00 uur
 10.30 uur
 11.15 uur
 13.00 uur
 14.30 uur
 16.45 uur
 18.00 uur
 19.30 uur
 22.30 uur *trein naar Maastricht, weekendje Limburg*

Spelregels Het Spel

Inhoud:

- spelbord
 - één dobbelsteen
 - 6 pionnen
 - 2 setjes kaarten (rood en groen)
 - kaart met spelregels
-
- 2 tot 6 spelers (hoe minder spelers, hoe intensiever)
 - wie het hoogste gooit, mag beginnen
 - kom je op een rood cijfer, pak een rood kaartje
 - kom je op een groen cijfer, pak een groen kaartje
 - beantwoord je de vraag goed: blijf op het vakje
 - maak je een fout: ga terug naar het vakje waar je vandaan komt
 - kom je op **13** of **34**: ga terug naar start
 - kom je op **10** of **27**: sla een beurt over
 - wie het eerste aan het einde is, is de winnaar!

Variant:

- kom je op een rood cijfer, pak een rood kaartje maar kom je op een groen cijfer dan verzint de persoon vóór je een vraag voor jou

Spelregels Het Spel

Inhoud:

- spelbord
 - één dobbelsteen
 - 6 pionnen
 - 2 setjes kaarten (rood en groen)
 - kaart met spelregels
-
- 2 tot 6 spelers (hoe minder spelers, hoe intensiever)
 - wie het hoogste gooit, mag beginnen
 - kom je op een rood cijfer, pak een rood kaartje
 - kom je op een groen cijfer, pak een groen kaartje
 - beantwoord je de vraag goed: blijf op het vakje
 - maak je een fout: ga terug naar het vakje waar je vandaan komt
 - kom je op **13** of **34**: ga terug naar start
 - kom je op **10** of **27**: sla een beurt over
 - wie het eerste aan het einde is, is de winnaar!

Variant:

- kom je op een rood cijfer, pak een rood kaartje maar kom je op een groen cijfer dan verzint de persoon vóór je een vraag voor jou

Het Spel

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	27	28	29	30	31	32	33	34		11
26										12
25										13
24										14
23	22	21	20	19	18	17	16			15

Winnaar

Kopieerblad 6A

ontbijten

lunchen

uitslapen

de krant lezen

koken

bij Karin eten

opruimen

een hotel
regelen

werken

verhuizen

koffie drinken

sporten

logeren

een e-mail
schrijven

televisie kijken

appelflappen
kopen

een boek lezen

voetballen	squashen	boodschappen doen
studeren	sporten	voetballen
thee drinken	praten met mevrouw De Groot	mijn moeder bezoeken
een pilsje drinken	Nederlands leren	mijn agenda zoeken
het dossier lezen	op kantoor werken	mijn auto parkeren
iets leuks doen	kopen	zoeken

Kopieerblad 7A

€ 40,75
Pinnen
Klantenkaart/zegels sparen
geen legeflessenbon

€ 2,75
Contant
geen legeflessenbon

€ 52,98
Pinnen
Klantenkaart + Airmiles
legeflessenbon

€ 12,45
Pinnen

€ 52,98
Pinnen
Klantenkaart + Airmiles
legeflessenbon

€ 52,98
Pinnen
Klantenkaart + Airmiles
legeflessenbon

€ 52,98
Pinnen
Klantenkaart + Airmiles
legeflessenbon

€ 52,98
Pinnen
Klantenkaart + Airmiles
legeflessenbon

€ 52,98
Pinnen
Klantenkaart + Airmiles
legeflessenbon

€ 52,98
Pinnen
Klantenkaart + Airmiles
legeflessenbon

€ 52,98
Pinnen
Klantenkaart + Airmiles
legeflessenbon

€ 52,98
Pinnen
Klantenkaart + Airmiles
legeflessenbon

€ 52,98
Pinnen
Klantenkaart + Airmiles
legeflessenbon

€ 52,98
Pinnen
Klantenkaart + Airmiles
legeflessenbon

Kopieerblad 17A

bellen

lunchen

uitslapen

de krant lezen

een afspraak
maken

formulier
invullen

thee zetten

een hotel
reserveren

werken

verhuizen

koffie drinken

sporten

een dossier
zoeken

een e-mail
schrijven

een adres
opzoeken

winkelen

een boek lezen

voetballen

opruimen

boodschappen
doen

studeren

pinnen

met de pinpas
betalen

koffie halen

een tafel
reserveren

een
voorgerecht
bestellen

werken

een offerte
maken

koken

mijn huis
opknappen

fitnesssen

het 8-
uurjournaal
kijken

de huisarts
bellen

sms'en

surfen op
internet

Kopieerblad 18A

bellen

lunchen

brengen

kopen

maken

hebben

komen

doen

werken

betalen

koffie drinken

hebben

sporten

vinden

schrijven

wonen

winkelen

lezen

huren

wachten

praten

spreken

studeren

gaan

spelen

zoeken

reizen

doen

eten

maken

komen

drinken

langskomen

gaan

wandelen

Kopieerblad 18C

Maandag:

08.00	
09.00	
10.00	
11.00	
12.00	
13.00	
14.00	
15.00	
16.00	
17.00	
18.00	
19.00	
20.00	

Dinsdag:

08.00	
09.00	
10.00	
11.00	
12.00	
13.00	
14.00	
15.00	
16.00	
17.00	
18.00	
19.00	
20.00	

Woensdag:

08.00	
09.00	
10.00	
11.00	
12.00	
13.00	
14.00	
15.00	
16.00	
17.00	
18.00	
19.00	
20.00	

Donderdag:

08.00	
09.00	
10.00	
11.00	
12.00	
13.00	
14.00	
15.00	
16.00	
17.00	
18.00	
19.00	
20.00	

Vrijdag:

08.00	
09.00	
10.00	
11.00	
12.00	
13.00	
14.00	
15.00	
16.00	
17.00	
18.00	
19.00	
20.00	

Zaterdag:

08.00	
09.00	
10.00	
11.00	
12.00	
13.00	
14.00	
15.00	
16.00	
17.00	
18.00	
19.00	
20.00	

Zondag:

08.00	
09.00	
10.00	
11.00	
12.00	
13.00	
14.00	
15.00	
16.00	
17.00	
18.00	
19.00	
20.00	

De agenda

Maandag: 08.00 09.00 10.00 11.00 12.00 13.00 14.00 15.00 16.00 17.00 18.00 19.00 20.00	Dinsdag: 08.00 09.00 10.00 11.00 12.00 13.00 14.00 15.00 16.00 17.00 18.00 19.00 20.00	Woensdag: 08.00 09.00 10.00 11.00 12.00 13.00 14.00 15.00 16.00 17.00 18.00 19.00 20.00
Donderdag: 08.00 09.00 10.00 11.00 12.00 13.00 14.00 15.00 16.00 17.00 18.00 19.00 20.00	Vrijdag: 08.00 09.00 10.00 11.00 12.00 13.00 14.00 15.00 16.00 17.00 18.00 19.00 20.00	
Zaterdag: 08.00 09.00 10.00 11.00 12.00 13.00 14.00 15.00 16.00 17.00 18.00 19.00 20.00	Zondag: 08.00 09.00 10.00 11.00 12.00 13.00 14.00 15.00 16.00 17.00 18.00 19.00 20.00	

Kaartjes Groen
Het Spel
Tussenstand les 1 t/m 5

Wat is de tweede
dag van de week?

Welke dag is
morgen?

Welke dag was
gisteren?

Wat is de eerste
maand van het
jaar?

Wat is de vierde
maand van het
jaar?

Wat is de laatste
maand van het
jaar?

Wat zijn de vier
seizoenen?

Wat zijn de dagen
van de week?

Wat zijn de
maanden van het
jaar?

Drink je koffie
met melk?

Drink je koffie
met suiker en
melk?

Wanneer ben je
jarig?

Waar kom je
vandaan?

Wat is je
nationaliteit?

Waar woon je?

Waar werk je?

Spreek je Engels?

Wat is je naam?	Wat is je naam?	Hoe gaat het met jou?
Waar is jouw agenda?	Drink je liever koffie of thee?	Heb je kinderen?
Wat is de eerste dag van de week?	Heb je een auto?	Wat doe je zaterdag?
Ben je Nederlander?	Wat zijn de vier seizoenen?	Hoe laat is “tussen de middag”?
Wat doe je morgenochtend?	Wat doe je vanavond?	Wat doe je morgenmiddag?
Heb je een broer?	Heb je een zus?	Wat is je adres? Kun je dat spellen?

Kaartjes Rood
Het Spel
Tussenstand les 1 t/m 5

de koffie

werken

nieuw

wonen (in)

de vergadering

beginnen

de agenda

gaan

het kopje

de appelflap

de melk

zonder

waar

hoe

wat

waar

wie

hoe

de limonade

de school

het koekje

voetballen

tennissen

de appel

de collega

de zoon

de vader

maandag

dinsdag

morgen

morgenavond

het station

het postkantoor

naast

achter

Wat moet je
morgen doen?

Welke dag is het
morgen?

Welke dag was
gisteren?

Eet je altijd in de
kantine?

Hoe noem je de
zus van je vader?

Wat is een andere
naam voor
grootvader en
grootmoeder?

Hoe laat is het?

Wat zijn de dagen
van de week?

Hoe laat is het?

Wat doe je in je
vrije tijd?

Wat koop je in
een supermarkt?
(noem 10 dingen)

Wat koop je bij de
bakker? (noem 3
dingen)

Noem 3
warenhuizen.

Wat koop je in
een warenhuis?
(noem 5 dingen)

Heb je een
klantenkaart?

Houd je van
tomatensoep?

Wat is een toetje?

Drink je liever
witte of rode
wijn?

Wat eet je voor
ontbijt?

Houd je van
boerenkool-
stampot?

Heb je adv-
dagen?

Wat doet een
manager? (noem
5 dingen)

Wat doet een
makelaar?

Wat is jouw
beroep?

Heb je een leuk
weekend gehad?

Wat heb je
gisteren gedaan?

Wat heb je
gekocht?

Wat kook je voor
je gasten?

Hoe laat is
“tussen de
middag”?

Wat heb je
gisteren gedaan?

Wat voor weer is
het vandaag?

Heb je een fiets?

Eet je vaak in een
restaurant?

Heb je een gat in
je hand?

Wat is je adres?
Kun je dat

opstaan

druk

de afspraak

morgen

meestal

niemand

boodschappen
doen

daarna

meegaan

de pincode

de kassa

winkelen

het restaurant

gezellig

het hoofdgerecht

tomatensoep

praten over

zin hebben in

zin hebben in

altijd

gisteren

even

de computer

de journalist

de collega

het bedrijf

voorbij

toevallig

zaterdag

moe

gisteren

regenen

wachten op

houden van

gaan naar

Kaartjes Groen
Het Spel
Tussenstand les 11 t/m 15

Wanneer ben je
verhuisd?

Woon je in een
rijtjeshuis?

Welke dag was
gisteren?

Heb je je huis
opgeknapt?

Wat ga je morgen
doen?

Heb je een tuin of
een balkon?

Hoe laat is het?

Heb je een kleine
tuin?

Heb je een rode
auto?

Welke kamers
heeft je huis?

Wat staat er in je
woonkamer?
(noem 5 dingen)

Ben je wel eens in
Amsterdam
geweest?

Wat kun je in
Amsterdam zien?
(noem 5 dingen)

Hoe ga je naar je
werk?

Hoe ga je van je
huis naar je werk?

Moet je stoppen
voor een

Noem twee
Nederlandse

Wat is de Gouden Eeuw?	Doe je een sport?	Wanneer is het Koninginnedag?
Hoe heet de koningin?	Hoe heet de kroonprins?	Wat doen we op 5 december?
Zing een sinterklaasliedje.	Welke afdelingen zijn er op jouw werk?	Op welke afdeling werk je?
Noem twee politiek partijen in Nederland?	Wie is de minister-president?	In welke provincie woon je?
Hoeveel mensen wonen er in Nederland?	Wat is een VVV?	Welke kleding draag je vandaag?
Noem 6 kleuren.	Noem 10 kledingstukken.	Wat zie je in Madurodam?

de verhuiskaart

nieuwsgierig

de keuken

de gordijnen

thee zetten

langzaam

koud

saai

de zolder

de sleutels

het station

uitstappen

rechtdoor

de bus

de OV-chipkaart

sms'en

hoeven

het cadeau

Oud & Nieuw

het
uitzendbureau

bereikbaar

belangrijk

tijdelijk

de politicus

de ambassade

het uitstapje

hoewel

omdat

want

de korte broek

de pantoffel

omdat

wachten op

gestreept

gaan naar

Kaartjes Groen
Het Spel
Tussenstand les 16 t/m 20

Wat is er aan de hand?

Ben je wel eens in een Nederlands ziekenhuis

Heb je wel eens een ongeluk gehad? Vertel eens.

Wat zegt de huisarts?

Noem 5 delen van je hoofd.

Noem 5 lichaamsdelen.

Wat doe je als je koorts hebt?

Waar koop je medicijnen?

Waar liggen je sleutels?

Waar staan je boeken?

Waar heb je de kopjes gelaten?

Wat ben je aan het doen?

Wat was je gisteren aan het doen?

Welke krant lees je?

Lees je liever het nieuws in de krant of op internet?

Luister je vaak naar de radio?

Noem 5 Nederlandse televisiezenders.

Wat is een televisiegid?	Ben je wel eens in Maastricht geweest?	Waar ga je op vakantie?
Houd je van kamperen?	Wat gebeurde er in Nederland in 1953?	Wat zijn de Deltawerken?
Wat zijn de notulen van een vergadering?	Wat vind je van roken in cafés?	Ben je het met me eens?
Heb je het druk?	Is televisie kijken goed voor kinderen?	Sinds wanneer heb je deze baan?
Noem drie dingen die je typisch Nederlands vindt.	Noem drie dingen die je heel vreemd vindt in Nederland.	Noem drie dingen die je typisch Nederlands vindt.
Noem 5 dieren die je in een dierentuin ziet.	Noem 5 dieren die je op een boerderij ziet.	Spreek je al goed Nederlands?

het ongeluk

ziek

last hebben van

gebeuren

waarschijnlijk

de hoofdpijn

de rug

verkouden

reserveren

binnenkort

nodig hebben

de krant

het opinieblad

het journaal

de vakantie

waarschuwen

de moeite waard

kamperen

de dierentuin

het museum

het druk hebben

bang zijn voor

rekening houden
met

het eens zijn met

de asbak

de notulen

het beltegoed

de vergadering

de mening

reageren op

het
sollicitatiegesprek

zou

leggen

zetten

de baan

TEKSTEN VAN DE LUISTEROEFENINGEN EN UITSPRAAK

Les 1

01.11 Oefening 1: Dit is Jeff Wilson. Hij is Amerikaan en hij werkt bij Euromax in Utrecht. Hij is marketing directeur. Hij spreekt Engels en Nederlands. Hij woont in Utrecht. En dit is Sandra van Wittem. Zij werkt ook bij Euromax.

01.11 Oefening 2:

1. Mijn naam is Jan de Bont: j - a - n - d - e - b - o - n - t
2. Mijn naam is Karel van Kooten: k - a - r - e - l - v - a - n - k - o - o - t - e - n
3. Mijn naam is Carolien Huizinga: c - a - r - o - l - i - e - n - h - u - i - z - i - n - g - a

01.12 Oefening 2: pen – streek – den – geen – één – Nederlands – en – Engels – thee – zeg

Les 2

02.11 Oefening 1: zie tekst Samenvatting 02.05

02.12 Oefening 2: bal – maken – al – maak – avond – dan – appel – kalender – graag – gaan

Les 3

03.11 Oefening 1: Het is al tien uur. Tijd voor koffie. Paul wil je koffie. Ja, graag. Wat wil je erin? Niets, koffie zwart alsjeblieft. En jij Bob? Wil je ook koffie? Nee, ik heb liever thee. Thee met een beetje suiker. Frank wat wil jij? Eh, wil ik koffie of thee? Doe maar koffie, met een beetje melk en veel suiker. En waar is Anna? Oh, daar is ze al. Wat wil je drinken? Doe mij maar warme chocolademelk, lekker!

03.11 Oefening 2: 3 – 8 – 10 – 12 – 17 – 20 – 22 – 25 – 30 – 34 – 36 – 40 – 44 – 47 – 50 – 51 – 59 – 60 – 63 – 68 – 70 – 75 – 77 – 80 – 82 – 86 – 90 – 92 – 99 – 100

03.12 Oefening 2: op – koffie – open – voor – kopje – collega – wonen – kopen – morgen – woon

Les 4

04.11 Oefening 1: Hallo, ik ben Bob en ik stel mijn familie voor: Mijn opa en oma heten Piet en Anna de Kok. Zij hebben vier kinderen. Dat zijn mijn tante Jet en mijn vader Kees en mijn ooms Karel en Roel. Mijn moeder heet Loes. Oom Roel is getrouwd met tante Chantal. Tante Jet en oom Karel zijn niet getrouwd. Ik heb een broer. Hij heet Koen en mijn schoonzus heet Sylvia. Ik heb twee neven. Dat zijn Steven en Thijs, de kinderen van oom Roel en tante Chantal. Ik ben getrouwd met Anneke. En dan natuurlijk onze kinderen. Wij hebben drie zonen: Bram, Tijn en Guus, de achterkleinkinderen van Anna en Piet de Kok.

04.11 Oefening 2: 25 – 83 – 17 – 92 – 50 – 65 – 74 – 100 – 138 – 215 – 860 – 640 – 1250 – 3580 – 15.660

Les 5

05.11 Oefening 1

Sabine: Hoi Nicole. Hoe gaat het ermee?
Nicole: Heel goed.
N: Wat doe je zaterdag?
S: Zaterdag? Dan ga ik naar de stad. Ga je soms mee?
N: Ja, leuk! Hoe laat gaan we?
S: Om twaalf uur in de stad, goed?
N: Prima.
S: Ga je met de auto?
N: Ja, jij ook?
S: Nee, ik heb geen auto.
N: Zal ik je oppikken, om ongeveer half twaalf?
S: Oké. Wat wil je kopen in de stad?
N: Ik zoek een nieuwe jas en een cadeau voor mijn moeder.
S: Is ze jarig?
N: Ja, ze is morgen jarig.
S: Gefeliciteerd.
N: Dank je. Wat wil jij kopen?
S: Ik wil nieuwe schoenen hebben en misschien ook een nieuwe jas.
N: Dan hebben we het druk!
S: Ja, tot zaterdag!

Les 6

06.11 Oefening 1:

Kees: Ik ben volgende week vrij. En jij?
Liesbeth: Nou, ik niet. Ik heb een drukke week, maar vrijdag ben ik ook vrij. Dan neem ik een adv-dag.
Kees: Wat doe je dan volgende week?
Liesbeth: Maandag heb ik om 9 uur een afspraak met mijn baas. Om 12 uur ga ik lunchen met Nicole. 's avonds ga ik tennissen.
Dinsdag ga ik van 9 tot 12 uur een presentatie geven en na de lunch heb ik een vergadering.

Woensdag ga ik de hele dag naar Amsterdam. Ik kom om 6 uur thuis want om 7 uur komt Erik eten.

Donderdag heb ik een afspraak met de marketingdirecteur om half elf. Daarna gaan we samen lunchen. Daarna heb ik nog veel werk op mijn afdeling.

Vrijdag ben ik vrij! Dan ga ik eerst uitslapen. Daarna ga ik winkelen met mijn moeder en met mijn zus. 's Avonds om 8 uur ga ik naar de film.

06.12 Oefening 2: wil – niet – ziet – ik – tien – wit – drie – is – in – Piet

Les 7

07.11 Oefening 1: Welkom in onze supermarkt. We hebben deze week weer fantastische aanbiedingen:

Op onze groenteafdeling: een pond tomaten voor maar 0,90 en een grote komkommer voor € 0,40.

Op onze versvleesafdeling: schnitzels € 5,89 per kilo en heerlijk malse bieflappen, een pond voor maar € 3,83.

En wat dacht u van een pond oude kaas voor € 2,71. Verder nog een half tarwe voor € 0,56; chocoladekoekjes een pak voor € 1,62; melk, een pak van 1,5 liter voor € 0,66 en twee pakken koffie van 500 gram voor maar € 4,04. Tenslotte een speciale zomeraanbieding: ijsthee per literfles € 0,68!

07.12 Oefening 2: bus – dus – duur – buren – druk – uur – vuur – hun – punt – buurman

Les 8

08.11 Oefening 1

Niels Kramer woont in Rijsbergen in een klein huisje in het centrum van het dorp. Hij werkt als computerspecialist bij een groot bedrijf in Breda. Voor zijn huis stopt de bus, maar Niels gaat liever met de auto naar zijn werk. Dat vindt hij veel makkelijker. Het is maar een kwartiertje rijden dus hij staat pas om half acht op. 's Morgens leest hij graag de krant maar hij heeft nooit zin in ontbijt. Om half negen moet hij op zijn werk zijn. Om ongeveer elf uur drinkt hij met zijn collega's een kopje koffie. 's Middags luncht hij in de kantine. Als het heel mooi weer is, loopt hij even de stad in. Dan koopt hij een belegd broodje bij de bakker op de hoek. Vandaag heeft hij een drukke dag op kantoor want ze hebben een nieuw computersysteem. Er zijn veel vragen die hij moet beantwoorden. Hij is misschien pas om zeven uur klaar met zijn werk. Dan gaat hij met een collega iets eten bij een pizzeria. Dat doet hij niet iedere avond want hij vindt koken eigenlijk heel erg leuk. Morgen hoeft hij niet naar zijn werk, dan heeft hij een adv-dag.

08.11 Oefening 2

Pannenkoeken

Ingrediënten:

250 gram bloem

1 ei

500 ml melk

een klontje boter

Doe de bloem in een kom. Voeg het losgeklopte ei toe. Roer dit goed door elkaar. Doe er dan langzaam de melk bij. Met de mixer het geheel mixen tot het glad is.

Bak de pannenkoeken in de hete boter. Eet ze met suiker, jam of stroop.

Smakelijk eten!

08.12 Oefening 2: vier – veer – heer – kier – hier – zeer – meer – zien – tien – teen

Les 9

09.11 Oefening 1:

1. Sport: dat is eigenlijk mijn vak. Bij mij op school zijn ze heel fanatiek. Alle sporten vinden de leerlingen leuk. In de zomer en in de winter sporten we buiten op het grote sportveld. Alleen als het regent gaan we naar de gymzaal. Die is vijf minuten lopen van onze school.
2. Ik werk eigenlijk de hele dag met cijfers. Op school was ik nooit zo goed met cijfers, maar de prijzen van al onze producten kan ik goed onthouden. We hebben nog geen scankassa's in de winkel, dus we moeten alle prijzen uit het hoofd leren. Dat is veel werk, maar ik vind het nu niet moeilijk meer.
3. Ik werk iedere dag, maar ook in het weekend heb ik wel eens dienst. Dat moet ook wel want mensen hebben niet alleen van maandag tot en met vrijdag last van hun tanden. In onze stad zijn nog drie collega's, dus één keer in de maand heb ik weekenddienst. Vorige week kwam er in het weekend een klein meisje binnen met twee gebroken tanden. Ze was met haar fiets gevallen. Dat was niet leuk.
4. Ik werk veel achter mijn computer. Soms zit ik een hele dag alleen maar te schrijven, zonder te eten en zonder naar buiten te gaan. Ik drink dan wel veel koffie. Soms krijg ik plotseling een telefoontje van mijn baas. Dan moet ik snel weg om te kijken bij een ongeluk of een brand. Daarover schrijf ik dan een artikel dat de volgende dag in de krant staat.
5. Ik houd van tekenen en van mooie huizen en gebouwen. Mensen vertellen mij bijvoorbeeld hoe ze willen wonen en dan teken ik het huis van hun dromen. Ik reis ook veel. Volgende week ga ik naar Barcelona. Ik ga kijken naar huizen en gebouwen zodat ik weer nieuwe inspiratie krijg voor mijn werk.

Les 10

10.11 Oefening 1:

Dan het weeroverzicht.

We hadden vandaag opnieuw mooi herfstweer met veel zon en een beetje wind vanuit het westen. De temperatuur varieert van 11 tot 15 graden. In het zuiden werd het zelfs 17 graden.

Met de westenwind komt er meer bewolking naar ons land toe. Dat betekent dat we morgen een bewolkte dag zullen hebben.

In Limburg kan er morgenochtend nog een beetje zon te zien zijn. Later kan het vanuit het westen gaan regenen. De temperatuur is constant: middagtemperatuur van 11 graden in het noorden tot 15 graden in Brabant en Limburg.

Tot slot de weersverwachting voor overmorgen: droog weer, wisselend bewolkt. Het kan 17 graden worden bij een matige zuidwestenwind.

10.11 Oefening 2: zie tekst Samenvatting 10.05

Les 11

11.11 Oefening 1:

Erik van Pelt is pas verhuisd. Hij woont nu in Breda. Hij woont pas sinds kort in Breda, maar hij voelt zich al helemaal thuis. Het is een leuke stad. Erik woont in een buitenwijk van de stad. Op de fiets duurt het ongeveer een kwartiertje om in het centrum te komen. Hij werkt als leraar op een school. Hij geeft Engels. Thuis moet hij dus ook veel werken: testen maken en corrigeren en zo. Daarom is zijn werkkamer beneden, dichtbij de woonkamer. Op de eerste verdieping zijn twee ruime slaapkamers en een badkamer. Op zolder is nog een slaapkamer. Naast die slaapkamer staan de wasmachine en de droger. Erik heeft ook een voor- en een achtertuin. De achtertuin ligt op het zuiden, er is dus veel zon. Hij vindt dat heerlijk want hij houdt erg van de zon. Als het mooi weer is, zit hij graag in de tuin. Als het regent zet hij de tuinstoelen en de tafel in de garage. De burens van Erik hebben ook een tuin maar die zitten niet zo vaak in de tuin, dus hij hoort ze bijna nooit. Het nieuwe huis van Erik is niet oud. Het is gebouwd in de jaren tachtig. Maar de keuken is niet zo mooi en Erik vindt hem ook niet praktisch. Daarom gaat hij verbouwen: volgende week begint hij. Over twee weken heeft hij dan hopelijk een mooie nieuwe keuken!

Les 12

12.11 Oefening 1:

1. U vertrekt bij de pijl. U loopt rechtdoor de Dommelstraat in. Dan gaat u de derde straat rechts. U loopt rechtdoor. Waar bent u nu?
2. U vertrekt bij de pijl. U loopt rechtdoor de Dommelstraat in. U gaat vervolgens de zevende straat links. U steekt de Markt over. U loopt rechtdoor tot de Ten Hagestraat. Daar gaat u rechtsaf. U steekt het volgende kruispunt over. Wat ziet u nu aan uw linkerhand?
3. U bent nu op het station. U steekt de stationsstraat over. Aan het einde gaat u rechtsaf. U gaat rechtdoor tot de Keizersgracht. U gaat linksaf. Wat ziet u aan de linkerkant?
4. U bent op het postkantoor. U steekt de Stationsstraat over en loopt de Tramstraat in. Die loopt u helemaal uit. U steekt het kruispunt over en gaat vervolgens de derde straat links. Ondertussen komt u ook langs een mooie kerk. U bent linksaf gegaan en u loopt nu rechtdoor de Wal op. U hebt een afspraak in het gebouw aan uw linkerkant. Welk gebouw is dat?

Les 13

13.11 Oefening 1:

Fragment 1:

- Welkom bij KPN Telecom 118. Spreek na de piep naam, eventueel adres en woonplaats in van degene die u zoekt.
- familie De Greeff, met dubbel "f", Sint-Janssingel 73 in Den Bosch.
- Het nummer is 0 – 7 – 3 – 6 – 1 – 5 – 8 – 1 – 3 – 2 ; ik herhaal: 0 – 7 – 3 – 6 – 1 – 5 – 8 – 1 – 3 – 2. KPN Telecom bedankt u voor het bellen naar 118.

Fragment 2:

- Welkom bij KPN Telecom 118. Spreek na de piep naam, eventueel adres en woonplaats in van degene die u zoekt.
- Karin Koenen, Rozengracht in Amsterdam.
- Het nummer is 0 – 2 – 0 – 2 – 8 – 9 – 3 – 1 – 0 – 6 ; ik herhaal: 0 – 2 – 0 – 2 – 8 – 9 – 3 – 1 – 0 – 6. KPN Telecom bedankt u voor het bellen naar 118.

13.11 Oefening 2: U luistert naar de automatische telefoonbeantwoorder van de firma Pijnappels. In verband met vakantie zijn wij gesloten tot maandag 27 juli. Voor urgente problemen kunt u contact opnemen met onze monteur de heer Jansen. U kunt hem bereiken op nummer 080 – 5513598. Ik herhaal: 080 – 5513598.

Les 14

14.11 Oefening 1: Zie tekst Samenvatting (14.05)

14.11 Oefening 2:

Makelaar:	U wilt graag informatie over dit kantoor op de Industrieweg?
mevr. Klein:	Ja, kunt u me vertellen hoe groot het is en hoe de indeling is?
Makelaar:	Natuurlijk. De oppervlakte is ongeveer 500 m².
	Ik heb hier de tekening. Als u even meekijkt.
	Voor het pand is een parkeerterrein.
mevr. Klein:	Voor hoeveel auto's?
Makelaar:	Voor 15 auto's.

mevr. Klein: Als u door de hoofdingang naar binnengaat, ziet u direct rechts drie kamers. Die zijn ongeveer alle drie even groot.
Makelaar: Daarnaast zit een klein kamertje.
Groot genoeg voor het kopieerapparaat?
Oh ja, zeker.
Een deur verder zijn de toiletten.
Tegenover de hoofdingang, is een deur naar de werkplaats. Deze werkplaats heeft een oppervlakte van ongeveer 200 m². Er is ook een achteruitgang. Dat is heel praktisch voor de leveranciers.
Direct links na de hoofdingang is nog een groot kantoor. Daar kunnen makkelijk drie bureaus staan.
mevr. Klein: En dat zie ik hier ook nog een grote ruimte.
Makelaar: Dat klopt. Die is ruim 80 m², dus groot genoeg voor een showroom en een extra kantoor.
mevr. Klein: Dan heb ik nog een laatste vraag. Is er ook een kantine?
Makelaar: Jazeker, rechts achteraan is de kantine.

Les 15

15.11 Oefening 1:

Maastricht.

Maastricht is een bruisende stad in het zuiden van het land, in het prachtige Limburg. Het is een stad met een rijke geschiedenis, veel historische en moderne bezienswaardigheden, een pittoresk centrum, mooie winkels en interessante musea.

Een kleine keuze uit de bezienswaardigheden.

De Kazematten. Tussen 1575 en 1825 is aan de westkant van Maastricht een enorm ondergronds gangenstelsel gemaakt. Tijdens een rondleiding van 1 uur bezoekt u de ondergrondse gangen, de koepels, de kruiskamers, trappen en galerijen. Dat kan iedere zaterdag en zondag om twee uur 's middags en in juli en augustus iedere dag om half een en om twee uur 's middags. U kunt toegangskaarten uitsluitend via het VVV Maastricht kopen. Het Bonnefantenmuseum. Dit mooie museum aan de Maas bestaat uit twee delen: het nieuwe deel van de Italiaanse architect Aldo Rossi en een gerestaureerd deel van de historische Wiebengahal. De collectie bestaat onder anderen uit archeologische vondsten uit Limburg van 250.000 voor Christus tot de Nieuwe Tijd, vooral uit de Steentijd en de Romeinse Tijd. Verder is er Italiaanse schilderkunst te zien van 1325 tot 1525, schilderkunst uit de Zuidelijke Nederlanden uit de 16de en de 17de eeuw.

Het Bonnefantenmuseum vindt u aan de Avenue Céramique. Openingstijden van 11 tot vijf uur, behalve op maandag, dan is het museum gesloten. Toegangsprijzen: volwassenen € 6,-, reductie € 1,50 voor kinderen van 13 tot 18 jaar, voor 65-plussers en voor groepen vanaf 10 personen. Kinderen tot 13 jaar gratis toegang.

Les 16

16.11 Oefening 1:

U bent verbonden met het antwoordapparaat van dokter Van Dijk. Luistert u dit bericht in zijn geheel af. Dokter Van Dijk is afwezig in verband met vakantie tot maandag 2 augustus.

De waarneming vindt plaats door de volgende twee huisartsen: dokter Vogel telefoonnummer 613 81 50 en dokter Smits telefoonnummer 615 47 30. In het weekend kunt u contact opnemen met de Centrale dokterspost in het GGD-gebouw, Koningslaan 68, telefoonnummer 614 17 94.

Maandag twee augustus is dokter Van Dijk om 8.00 uur weer op de praktijk aanwezig.

16.11 Oefening 2:

Gezondheidszorg in Nederland

Als je ziek bent, als je pijn hebt of als je je niet lekker voelt, kun je in Nederland naar de huisarts gaan. Je kunt telefonisch een afspraak maken met zijn assistente maar de meeste huisartsen hebben ook iedere morgen van 8 tot 9 uur spreekuur. Dan kun je zonder afspraak langskomen. Het kan ook gebeuren dat je veel te ziek bent om naar de huisarts toe te gaan. In dat geval komt hij bij je thuis.

Soms schrijft de huisarts een medicijn voor. Je krijgt dan een recept mee. Daarmee ga je naar de apotheek om de medicijnen af te halen. Voor enkele eenvoudige medicijnen, zoals paracetamol, keeltabletten of homeopathische middelen, heb je geen recept nodig. Deze medicijnen kun je direct bij een apotheek of bij een drogist krijgen. De huisarts is geen specialist. Als hij je niet kan helpen, kan hij je doorverwijzen naar een specialist in het ziekenhuis. Bijvoorbeeld naar een cardioloog, een kinderarts of naar een fysiotherapeut enzovoorts. Meestal moet je erg lang wachten voordat je een eerste afspraak hebt. De meeste specialisten hebben helaas lange wachttijden.

De laatste tijd zie je in Nederland steeds meer gezondheidscentra of groepspraktijken. Veel huisartsen werken niet graag alleen in hun praktijk. Ze werken liever samen met anderen, zoals met een fysiotherapeut, een logopedist of een psycholoog.

In Nederland is iedereen verzekerd tegen ziektekosten: via het ziekenfonds of via een particuliere ziektekostenverzekering. De kosten van de meeste medicijnen, van consulten bij een huisarts of een specialist en van verblijf in een ziekenhuis betaalt de ziektekostenverzekering. Soms moet u zelf ook iets betalen, voor extra dure medicijnen bijvoorbeeld.

Les 17

17.11 Oefening 1:

- Mededeling voor de reizigers in de richting Arnhem. De sneltrein richting Arnhem zal vandaag niet aankomen en vertrekken op spoor 6 maar op spoor 8.
- De intercity uit de richting Amsterdam, aankomsttijd 12 uur 23 heeft bij aankomst een vertraging van ongeveer 15 minuten.
- Mededeling voor de reizigers. In verband met werkzaamheden aan het spoor rijden er vandaag geen sneltreinen tussen Utrecht en Rotterdam. De stoptrein richting Rotterdam zal wel rijden. De stoptrein van 15 uur 40 zal echter vertrekken met een vertraging van ongeveer 10 minuten.
- De zomervakantie komt eraan. Profiteer van de voordelige tienertoerkaart om heel Nederland te bezoeken. Een dagje naar het strand, een dagje naar Amsterdam, naar de Efteling of op bezoek bij je vrienden aan de andere kant van het land. Ben je tussen de 12 en 19 jaar dan kun je vier dagen onbeperkt door Nederland reizen voor maar € 55,-

17.11 Oefening 2: Zie tekst Samenvatting (17.05)

Les 18

18.11 Oefening 1:

U bent verbonden met de VVV.

Voor informatie over plaatselijke evenementen, toets 1

Voor reserveringen van hotels en appartementen, toets 2

Voor reserveringen van theaters en bioscopen, toets 3

Voor informatie over openingstijden van winkels, musea en bezienswaardigheden, toets 4

Voor al uw andere vragen, toets 5

18.11 Oefening 2: Zie tekst Samenvatting (18.05)

Les 19

19.11 Oefening 1:

Stelling 1: Televisie kijken is niet goed voor kinderen.

Gisteren had ik een discussie met twee collega's. We hadden het over televisie kijken. Daan vindt dat kinderen tegenwoordig te veel televisie kijken en dat het helemaal niet goed voor ze is. Hij denkt dat kinderen te veel geweld zien. Ik ben het wel met hem eens. Ik vind ook dat jonge kinderen veel geweld heel normaal vinden, maar ik vind bovendien dat televisie kijken een passieve activiteit is. Kinderen moeten buiten spelen. Volgens Isabelle hadden Daan en ik geen gelijk. Zij is van mening dat televisie kijken ook goed voor kinderen kan zijn. Ze vindt dat de ouders de programma's voor hun kinderen moeten kiezen en samen met de kinderen moeten kijken. Op die manier kunnen de kinderen plezier hebben en ook iets leren.

Stelling 2: De maximumsnelheid voor auto's op snelwegen moet verlaagd worden naar 90 km/u.

Daan en Isabelle, mijn collega's discussiëren graag. Vanmorgen hadden we in de koffiepauze weer een discussie. Dit keer ging het over de maximumsnelheid van auto's op de snelwegen. De minister van Verkeer wil de maximumsnelheid voor auto's verlagen tot 90 kilometer per uur op de meeste snelwegen in Nederland. Als reden geeft hij het milieu en het fileprobleem. Daan is het daar helemaal niet mee eens. Hij vindt het echt onzin. Volgens hem wordt het milieu er niet beter van en is het ook geen oplossing voor het fileprobleem. Ik denk er anders over. Het milieu wordt er misschien niet veel beter van, maar ook nooit slechter. Isabelle is het met me eens. Volgens haar kom je door hard rijden in Nederland niet sneller van A naar B en is het inderdaad slecht voor het milieu.

Les 20

20.11 Oefening 1: Zie tekst Samenvatting (20.05)

20.11 Oefening 2:

Goedemiddag, ik ben Ineke Verboom. Ik ben 31 jaar en ik woon in Eindhoven. Daar heb ik communicatie gestudeerd aan de hogeschool. Ik wilde graag een praktische studie doen. De studie communicatie is praktisch, dat betekent dat je veel aan opdrachten en projecten werkt. De studie duurde vier jaar. Tijdens mijn studie heb ik een half jaar stage gelopen in Frankrijk. Voordat ik naar Frankrijk ging, sprak ik een beetje Frans. Nu spreek ik goed Frans. Dat komt goed van pas in mijn huidige werk. Ik werk nu op de afdeling Public Relations van een Frans automerk en ik heb bijna iedere dag contact met het hoofdkantoor in Parijs. Ik houd me op dit moment bezig met een nieuw communicatieplan en ik schrijf ook de persberichten. Ik hoop dat ik nog lang met veel plezier dit werk kan doen.

Geluidsbestanden audiocd's Totaal – basiscursus Nederlands voor anderstaligen

Track	cd 1	cd 2	cd 3	cd 4	cd 5	cd 6	cd 7
1	01.02	04.11	08.02	11.09	14.02	16.11-2	19.02
2	01.03	04.12	08.03	11.11	14.03	16.12	19.03
3	01.05	05.02	08.05	11.12	14.05	17.02	19.05
4	01.09	05.03	08.09	11.14	14.09	17.03	19.09
5	01.10A	05.05	08.11-1	12.02	14.11	17.05	19.11
6	01.11	05.09	08.11-2	12.03	14.12	17.09	19.12
7	01.12	05.11	08.12	12.05	15.02	17.11	20.02
8	02.02	05.12	09.02	12.09	15.03	17.12	20.03
9	02.03	06.02	09.03	12.11	15.05	18.02	20.05
10	02.05	06.03	09.05	12.12	15.09	18.03	20.09
11	02.09	06.05	09.09	13.02	15.11	18.05	20.11
12	02.12	06.09	09.11	13.03	15.12	18.09	20.12
13	03.02	06.10A	09.12	13.05	16.02	18.11	
14	03.03	06.11	10.02	13.09	16.03	18.12	
15	03.05	06.12	10.03	13.11-1	16.05	18.14	
16	03.09	07.02	10.05	13.11-2	16.09		
17	03.10A	07.03	10.09	13.12	16.11-1		
18	03.11	07.05	10.11				
19	03.12	07.09	10.12				
20	04.02	07.11	11.02				
21	04.03	07.12	11.03				
22	04.05		11.05				
23	04.09						
24	04.10A						